

An Oifig Achomhairc
Talmhaíochta

Agriculture
Appeals Office

2021

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL

den

OIFIG ACHOMHAIRC TALMHAÍOCHTA

Don Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara,

Cuirim Tuarascáil Bhliantúil na hOifige Achomhairc Talmhaíochta faoi bhráid na hOifige Achomhairc Talmhaíochta leis seo de bhun fhorálacha Alt 14(1) den Acht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001 (arna leasú). Is í seo an 20ú Tuarascáil Bhliantúil a cuireadh isteach maidir le hobair na hOifige Achomhairc Talmhaíochta ó bunaíodh í in 2002.

Lynda O'Regan

Stiúrthóir Achomhairc Talmhaíochta

An Oifig Achomhairc Talmhaíochta

Cúirt Chill Mhaighne

Bóthar Bhaile Átha Cliath

Portlaoise

Co Laoise

R32 DTW5

Teileafón: 05786 67167

R-phost: appeals@agriappeals.gov.ie

Suíomh gréasáin: www.agriappeals.gov.ie

Tá an Tuarascáil seo ar fáil freisin i nGaeilge, ach é a iarraidh.

Clár na n-ábhar	Uimh. Lth.
1 Réamhrá an Stiúrthóra & Leas-Stiúrthóra	3
2 Forbhreathnú ar an Oifig Achomhairc Talmhaíochta	5
2.1 <i>Seirbhísí achomhairc arna soláthar ag an Oifig Achomhairc Talmhaíochta</i>	5
2.2 <i>Cuspóir na Tuarascála seo</i>	5
2.3 <i>Ráiteas Misin na hOifige Achomhairc Talmhaíochta</i>	6
2.4 <i>Lámhleabhar Nósanna Imeachta</i>	6
2.5 <i>Forbhreathnú ar an Nós Imeachta um Achomhairc Talmhaíochta</i>	6
2.6 <i>Forbhreathnú ar an Nós Imeachta um Achomhairc ar Cheadúnas Foraoiseachta</i>	8
3 Staitisticí maidir le hAchomhairc Talmhaíochta a pléadh in 2021	10
3.1 <i>Achomhairc Talmhaíochta Iomlána a Fuarthas</i>	10
3.2 <i>Achomhairc Talmhaíochta a fuarthas in aghaidh na míosa</i>	11
3.3 <i>Achomhairc Talmhaíochta a fuarthas in aghaidh an chontae</i>	12
3.4 <i>Achomhairc Talmhaíochta a fuarthas in aghaidh na scéime</i>	13
3.5 <i>Líon na nAchomhairc Talmhaíochta dúnta</i>	14
3.6 <i>Toradh na nAchomhairc Talmhaíochta a dúnadh in 2021</i>	15
3.6.1 <i>Téarmaíocht a Úsáidtear le haghaidh Toradh Achomhairc Talmhaíochta</i>	15
3.6.2 <i>Toradh na n-Achomhairc go léir a Dúnadh in 2021</i>	17
3.6.3 <i>Cur Síos ar Thorthaí na n-Achomhairc Talmhaíochta Dúnta go léir in 2021</i>	19
3.6.4 <i>Cinntí arna n-Athbhreithniú ag an Roinn i bhfabhar Achomhaircóirí</i>	20
3.6.5 <i>Achomhairc a Cheadaítear agus a Cheadaítear go Páirteach</i>	21
3.6.6 <i>Briseadh Síos ar Achomhairc Dícheadaithe</i>	22
3.7 <i>Tréimhse ama chun doiciméid na Roinne a fháil</i>	23
3.8 <i>Am tógtha chun achomhairc a chinneadh</i>	24

3.9	<i>Líon na nÉisteachtaí Béil a tionóladh in 2021</i>	24
3.10	<i>Achomharc As Am/Déanach – faighte lasmuigh den spriocdháta 3 mhí</i>	25
3.11	<i>Stádas Achomhairc Nár Pléadh ag Deireadh 2021</i>	25
3.12	<i>Oifig an Ombudsman</i>	25
3.13	<i>Saoráil Faisnéise & Rochtain ar Fhaisnéis faoin gComhshaol</i>	26
3.14	<i>Dlíthíocht</i>	26
3.15	<i>Iarratais ar Athbhreithniú ar chinntí an Oifigigh Achomhairc</i>	26
4	Gníomhaíochtaí eile a Bhaineann le hAchomharc a Rinne an Oifig	28
4.1	<i>Reachtaíocht</i>	28
4.2	<i>Coiste Achomhairc Foraoiseachta</i>	28
4.3	<i>Athbhreithniú ar an Acht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001</i>	29
4.4	<i>Córais TF na hOifige Achomhairc Talmhaíochta</i>	30
4.5	<i>Plean Gnó</i>	30
5	Samplaí de chásanna achomhairc talmhaíochta arna gcinneadh ag oifigigh achomhairc in 2021	31-73
6	Moltaí don Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara	74
7	Moltaí lena mbreithniú ag Iarratasóirí Scéime	77
8	Samplaí de Shaincheistanna Comhlíonta Athchleachtaithe d'Fheirmeoirí	79
 <i>Aguisíní</i>		
A	Cairt na hEagraíochta	83
B	An tAcht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001	84
C	IR. 193/2002, Rialacháin um Achomhairc Talmhaíochta, 2002	96
D	Reachtaíocht ábhartha eile	101

1. RÉAMHRÁ

Tá áthas orainn an 20ú Tuarascáil Bhliantúil na hOifige Achomhairc Talmhaíochta a chur isteach don bhliain 2021. Chomh maith lena phríomhfheidhm mar Thuarascáil Bhliantúil a chomhlíonadh don Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara, tá súil againn go mbeidh an Tuarascáil cabhrach do dhaoine atá ag ullmhú achomhairc agus go gcuirfidh sí eolas úsáideach ar fáil do gach páirtí leasmhar.

Ceann de phríomhchuspóirí na hOifige seo ná seirbhís achomhairc chóir éifeachtúil a chur ar fáil d'iarratasóirí scéimeanna atá á riar ag an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara. Cuireann an Oifig tacaíocht riaracháin agus rúnaíochta ar fáil freisin don Choiste Achomhairc Foraoiseachta (FAC) agus ceaptar gach Oifigeach Achomhairc Talmhaíochta mar chomhaltaí den FAC freisin.

D'ainneoin na ndúshlán a bhí romhainn in 2021 a d'eascair as an bpaindéim leanúnach, rinneadh dul chun cinn den scoth maidir le próiseáil agus achomhairc a chur i gcrích. Tháinig méadú 6% ar líon na n-achomharc talmhaíochta a fuair an Oifig in 2021, ag ardú ó 760 achomharc in 2020 go 809 in 2021. Ina choinne sin bhí méadú an-suntasach ar chásanna a dhún an oifig, méadú ó 358 in 2020 go 757 in 2021 agus tá moladh mór ag dul do na hOifigigh Achomhairc agus an fhoireann riaracháin as na torthaí sin a chur i gcrích.

Cé go raibh laghdú tagtha ar líon na n-achomharc talmhaíochta a dúnadh in 2020 thar na blianta roimhe sin, ba iad srianta COVID-19 den chuid is mó ba chúis le héisteachtaí béil a chur ar fionraí - ceann de phríomhghnéithe na seirbhíse achomhairc a chuir an Oifig ar fáil. Cé go ndeachaidh an Oifig i dtaithe ar chúrsaí trí éisteachtaí cianda a sholáthar, d'iarr go leor achomharcóirí go gcuirfí moill ar an achomharc go dtí go bhféadfaí éisteacht i bpearsa a reáchtáil, rud a d'fhág go raibh líon suntasach iarratas ar éisteachtaí á seoladh isteach in 2021. Le maolú na srianta in 2021, thosaigh

an Oifig arís ar éisteachtaí i bpearsa agus reáchtáladh 282 éisteacht ó bhéal ar fud na tíre in 2021 i gcomparáid le 135 in 2020.

Tháinig laghdú suntasach ar líon na n-achomharc foraoiseachta a cuireadh faoi bhráid FAC in 2021 ó 874 in 2020 go dtí 149 in 2021; mar sin féin, bhí iompar 776 achomharc ann ó 2020 a bhí le cinneadh in 2021. Chinn an FAC 662 achomharc san iomlán in 2021 agus chuir sé seo éilimh mhéadaithe ar acmhainní atá ar fáil na hOifige chun déileáil le hachomhairc talmhaíochta. Nuair a bhí riaráiste na n-achomharc foraoiseachta laghdaithe faoi lár 2021, tharla athlonnú acmhainní a chuir leis an méadú ar líon na n-achomharc talmhaíochta a dúnadh.

Áirítear sa Tuarascáil Bhliantúil an t-eolas seo a leanas:

- miondealú staitistiúil ar achomhairc talmhaíochta ar dhéileáil an Oifig leo in 2021 agus toradh na n-achomharc sin.
- samplaí de chásanna achomhairc talmhaíochta arna gcinneadh ag Oifig Achomhairc in 2021.
- moltaí maidir le breithniú na Roinne maidir le saincheistanna a thagann chun cinn in achomhairc.
- moltaí d'iarratasóirí scéime a d'fhéadfadh cabhrú le feasacht ar shaincheistanna scéime a thagann chun cinn a fheabhsú.

Is é seo a leanas toradh na n-achomharc talmhaíochta go léir a dúnadh in 2021:

- 37% ceadaithe, ceadaithe go páirteach, nó rinneadh athbhreithniú ar chinneadh na Roinne i bhfabhar an achomharcóra tar éis an t-achomharc a chur isteach,
- Dícheadaíodh 38% d'achomhairc,
- Tarraingíodh 25% d'achomhairc siar, neamhbhailí, nó a fuarthas tar éis an spriocdháta 3 mhí.

Táimid thar a bheith buíoch dár gcomhghleacaithe san Oifig Achomhairc Talmhaíochta, lena n-áirítear iad siúd a d'fhág an Oifig le linn 2021, as a dtiomantas leanúnach agus as an obair chrua atá déanta acu chun seirbhís achomhairc chóir thráthúil a sholáthar. Tá sé seo amhlaidh go háirithe tráth a bhfuil dúshlán nach bhfacthas riamh cheana, go gairmiúil chomh maith le go pearsanta do go leor daoine. Ní bheadh ár n-éachtaí in 2021 indéanta gan a ngairmiúlacht, a ndúthracht agus a dtiomantas. Ba mhaith linn buíochas a ghabháil freisin le Cathaoirleach an FAC, leis an Uasal Des Johnson, leis na Leas-Chathaoirligh agus leis na baill sheachtracha agus leo siúd go léir a chuaigh i dteagmháil linn chun cabhrú lenár gcuaspóirí a bhaint amach i rith 2021.

Lynda O'Regan Pat Coman

Stiúrthóir Leas-Stiúrthóir

2. FORBHREATHNÚ AR AN OIFIG ACHOMHAIRC TALMHAÍOCHTA

2.1 Seirbhísí achomhairc arna soláthar ag an Oifig Achomhairc Talmhaíochta

Bunaíodh an Oifig Achomhairc Talmhaíochta in 2002 de bhun an Achta um Achomhairc Talmhaíochta, 2001, arna leasú. Leagtar síos sna Rialacháin um Achomhairc Talmhaíochta, 2002 feidhmeanna neamhspleácha an Stiúrthóra agus na nOifigeach Achomhairc agus na cinntí scéime a d'fhéadfaí a achomharc chuig an Oifig. Áirítear i Sceideal 1 a ghabhann leis an Acht liosta scéimeanna atá á riaradh ag an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (An Roinn). Féadfaidh feirmeoirí atá míshásta le cinntí na Roinne maidir lena dteidlíocht faoi na scéimeanna atá liostaithe i Sceideal 1 a chur faoi bhráid an Achta achomharc a chur faoi bhráid na hOifige seo.

In 2017, leasaíodh an tAcht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001, chun achomhairc a chur san áireamh i gcoinne chinntí na Roinne maidir le hiarratais ar cheadúnas foraoiseachta. In 2018, bhunaigh an tAire an Coiste Achomhairc Foraoiseachta (FAC) chun achomhairc den sórt sin a bhreithniú. Tá Cathaoirleach neamhspleách ina chathaoirleach ar an FAC agus is éard atá ann ná roinnt comhaltaí seachtracha, a gceaptar cuid acu mar Leas-Chathaoirligh, ina theannta sin ceaptar gach Oifigeach Achomhairc Talmhaíochta mar chomhaltaí den FAC. Cuireann an Oifig Achomhairc tacaíocht riaracháin agus rúnaíochta ar fáil don FAC.

2.2 Cuspóir na Tuarascála seo

Comhlíonann an tuarascáil seo ceanglas dlíthiúil Alt 14 den Acht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001, a éilíonn ar an Stiúrthóir Achomhairc Talmhaíochta tuarascáil bhliantúil a chur faoi bhráid an Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara maidir lena gníomhaíochtaí agus gníomhaíochtaí na nOifigeach Achomhairc le linn 2021. Baineann an tuarascáil go príomha le gníomhaíochtaí a bhaineann go díreach le hachomhairc talmhaíochta. Mar sin féin, tugtar

roinnt eolais sa tuarascáil seo freisin maidir le nósanna imeachta agus staitisticí maidir le hachomhairc ceadúnais foraoiseachta a fuarthas agus a próiseáladh le linn 2021. Foráiltear le halt 14(4) den Acht leasaithe do shocruithe tuairiscithe ar leithligh don FAC.

2.3. Ráiteas Misin na hOifige Achomhairc Talmhaíochta

Seo a leanas misean na hOifige:

"Seirbhís achomhairc talmhaíochta, neamhspleách, inrochtana, cóir, éifeachtúla agus tráthúil a sholáthar d'iarratasóirí scéime a dhéanann achomharc i gcoinne cinntí a eisíodh faoi scéimeanna ainmnithe na Roinne Talmhaíochta, Bia agus Mara, agus chun tacú le seachadadh, trí bhallraíocht agus tacaíocht riaracháin, don Choiste Achomhairc Foraoiseachta, seirbhís achomhairc le haghaidh cinntí a d'eisigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara ar cheadúnais foraoiseachta, agus na seirbhísí sin a sheachadadh ar bhealach cúirtéiseach."

2.4. Lámhleabhar Nósanna Imeachta

Faoin Acht um Shaoráil Faisnéise, 2014, tá dualgas dlíthiúil ar an Oifig Achomhairc Talmhaíochta Lámhleabhar Nósanna Imeachta a ullmhú ina leagtar amach nósanna imeachta atá le leanúint ag an Oifig. Is féidir rochtain a fháil ar na Lámhleabhair Nósanna Imeachta d'Achomhairc Talmhaíochta agus achomhairc Cheadúnais Foraoiseachta ar an suíomh gréasáin, www.agriappeals.gov.ie.

2.5. Forbhreathnú ar an Nós Imeachta Achomhairc Talmhaíochta

- Ní mór d'iarratasóirí scéime Foirm Fógra Achomhairc a chomhlánú nach mór a chur faoi bhráid na hOifige Achomhairc Talmhaíochta mar aon le cóip de chinneadh na Roinne atá faoi achomharc. Ní mór do chinneadh na Roinne atá faoi achomharc baint a bheith aige le scéim atá liostaithe i Sceideal 1 leis an Acht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001, arna leasú.

- Maidir le hachomhairc talmhaíochta, is féidir le hachomharcóirí an Nóta Faisnéise um Nós Imeachta Achomhairc Talmhaíochta agus an Fhoirm Fógra Achomhairc ó shuíomh gréasáin na hOifige [a íoslódáil www.agriappeals.gov.ie](http://www.agriappeals.gov.ie). Féadfar achomhairc a phostáil chuig an Oifig Achomhairc Talmhaíochta nó féadfar iad a chur isteach trí ríomhphost chuig appeals@agriappeals.gov.ie. Ní mór an Fhoirm Fógra Achomhairc a chomhlánú agus a shíniú, áfach.
- Tá trí mhí ag iarratasóirí ó dháta chinneadh na Roinne achomhairc a chur chuig an Oifig. Ní fhéadfaidh an Stiúrthóir glacadh le hachomhairc a fuarthas tar éis trí mhí ach amháin má tá cúinsí eisceachtúla ann as ar eascair an mhoill an t-achomhairc a chur isteach.
- Déantar achomhairc a sheiceáil nuair a fhaightear iad chun a mbailíocht a bhunú.
- Nuair a fhaightear achomhairc, ní chuireann sé Oifig Achomhairc forais achomhairc an achomhaircóra ar aghaidh chuig an Roinn mar aon le hiarratas ar an gcomhad ábhartha agus ráiteas a fhreagraíonn do fhorais an achomhaircóra. Ina dhiaidh sin, cuirtear ráiteas na Roinne maidir le forais achomhairc an achomhaircóra ar aghaidh chuig an achomhaircóir.
- Nuair a fhaightear comhad agus ráiteas na Roinne, sannann an Stiúrthóir an cás d'Oifigeach Achomhairc lena bhreithniú agus lena chinneadh.
- Féadfaidh achomhaircóirí roghnú éisteacht ó bhéal a bheith acu mar chuid dá n-achomhairc, agus cuirtear é sin in iúl don Oifig ar an bhFoirm Fógra Achomhairc. Nuair is féidir, tá sé mar aidhm ag an Oifig éisteachtaí ó bhéal a reáchtáil in áit atá áisiúil don achomhaircóir. Féadfaidh Oifigeach Achomhairc roinnt éisteachtaí a reáchtáil an lá céanna i réigiún áirithe. Is iad seo a leanas príomhghnéithe éisteachta ó bhéal:
 - tá siad príobháideach agus neamhfhoirmiúil,
 - tá an t-achomhaircóir i láthair agus féadfaidh sé ionadaithe a thabhairt,
 - tá ionadaíocht ag an Roinn.
- Measann an tOifigeach Achomhairc an fhianaise go léir ón Roinn agus ón achomhaircóir araon lena n-áirítear aon fhianaise a cuireadh i láthair ag éisteacht ó bhéal. Déanann an tOifigeach Achomhairc cinneadh maidir leis an achomhairc agus cuireann sé an cinneadh i scríbhinn in iúl don achomhaircóir, ina leagtar amach na cúiseanna leis an gcinneadh sin. Cuirfear an cinneadh in iúl don Roinn freisin.

- Féadfaidh Oifigeach Achomhairc athbhreithniú a dhéanamh ar chinneadh má fheictear dó nó di go raibh an cinneadh earráideach i bhfianaise fianaise nua nó ar fhíricí nua a tugadh chuig a fhógra nó a fógra ón dáta ar tugadh an cinneadh.
- Ar iarratas ón Roinn nó ón achomharcóir, féadfaidh an Stiúrthóir Achomhairc Talmhaíochta athbhreithniú a dhéanamh ar chinneadh ó Oifigeach Achomhairc i gcás inar bunaíodh go raibh botún ann maidir le dlí nó fíricí an cháis.
- Ní chuireann achomharc chun na hOifige seo bac ar achomharcóir a gcás a ardú le hOifig an Ombudsman agus/nó leis an Ard-Chúirt ar phointe dlí.

2.6 Forléargas ar Nós Imeachta Achomhairc Ceadúnais Foraoiseachta

- Ní mór d'iarratasóirí nó tríú páirtithe atá míshásta le cinneadh ón Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara a bhaineann le hiarratas ar cheadúnas foraoiseachta achomharc a dhéanamh in aghaidh an Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara maidir le hiarratas ar cheadúnas foraoiseachta Foirm Fógra Achomhairc FAC a chomhlánú agus é a chur faoi bhráid an Choiste Achomhairc Foraoiseachta (FAC) atá lonnaithe san Oifig Achomhairc Talmhaíochta.
- Féadfaidh achomharcóirí an Fhoirm Fógra Achomhairc FAC a íoslódáil ón láithreán gréasáin. Ní mór an Fhoirm Fógra Achomhairc a chomhlánú agus a shíniú.
- Ón 6 Deireadh Fómhair 2020, de réir Rialacháin an Choiste Achomhairc Foraoiseachta I.R. 418 de 2020 tá táille €200 in aghaidh an achomhairc infheidhme maidir le hachomhairc ceadúnais foraoiseachta. Ní mór an táille ábhartha a bheith ag gabháil le hachomhairc cheadúnais a chuirtear isteach ón dáta sin. Féadfar an táille a áireamh trí ordú poist, dréacht bainc nó seic leis an bhFoirm Fógra Achomhairc FAC. Ba cheart íocaíocht a dhéanamh iníoctha leis an 'gCoiste Achomhairc Foraoiseachta'. Mura gcuirtear an táille isteach le hachomharc, measfar go bhfuil an t-achomharc neamhbhailí agus diúltaithe.
- Ag tús 2021 rinneadh cinntí ábhartha maidir le ceadúnas foraoiseachta faoi thréimhse 28 lá ina bhféadfadh an t-iarratasóir nó aon pháirtí eile a bhí míshásta leis an gcinneadh achomharc a dhéanamh in aghaidh an chinnidh chuig an FAC neamhspleách. I mí Iúil 2021, leasaigh I.R. Uimhir 353 de 2021 an tréimhse seo go 14 lá ó dháta chinneadh an Aire. Le linn na tréimhse seo, ní fhéadfar aon oibríochtaí foraoiseachta a thosú de bhun an cheadúnais achomhairc. Déantar achomhairc a sheiceáil nuair a fhaightear iad chun a mbailíocht a bhunú lena n-áirítear seiceáil chun a chinntiú go bhfuil forais achomhairc sonracha don chinneadh ceadúnais.
- Nuair a fhaightear achomharc bailí, cuireann sé Oifig forais achomhairc an achomharcóra ar aghaidh chuig an Roinn mar aon le hiarratas ar aon fhaisnéis, doiciméid, agus míreanna a bhaineann leis an achomharc agus ráiteas a fhreagraíonn do fhorais an achomharcóra. Ina dhiaidh sin, cuirtear ráiteas na Roinne maidir le forais achomhairc an achomharcóra ar aghaidh chuig an achomharcóir agus, i gcás nach é an t-achomharcóir an t-iarratasóir freisin, chuig an iarratasóir.

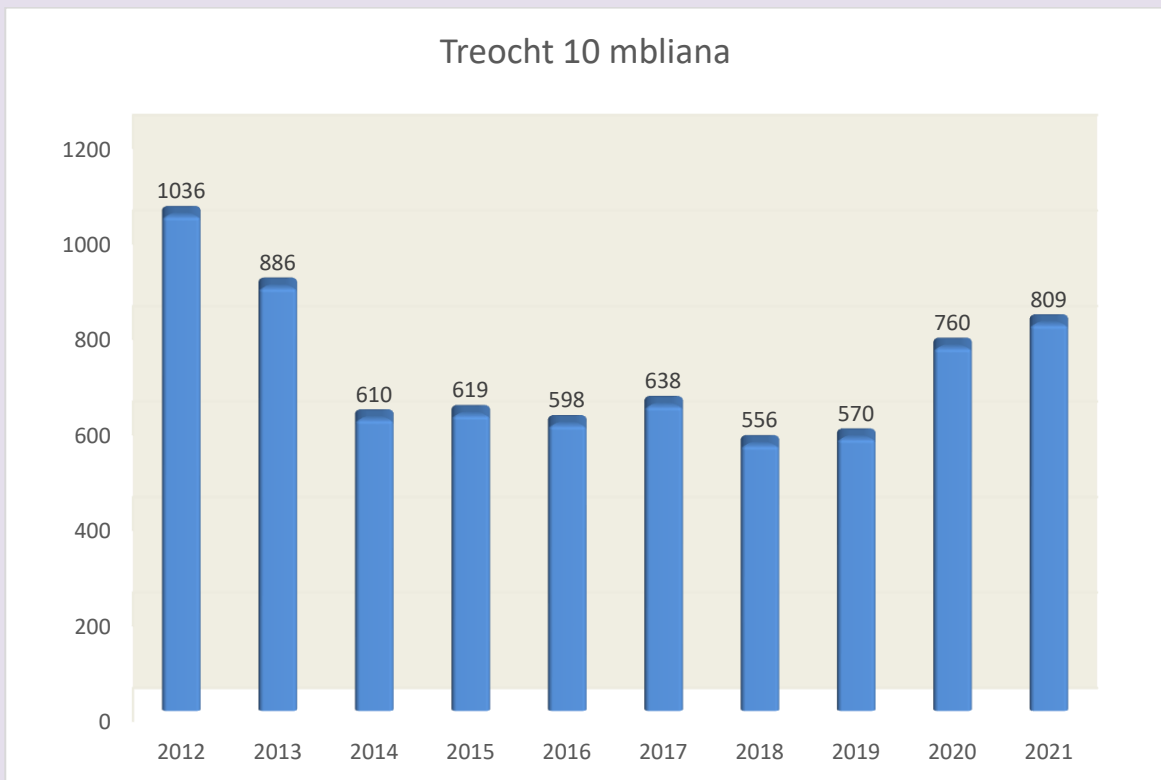
- Nuair a fhaightear comhad agus ráiteas na Roinne, tá an t-achomharc sceidealta le héisteacht.
- Sa chás go bhfaightear achomhairc iolracha ar cheadúnas amháin, is féidir gach achomharc a éisteacht ag éisteacht amháin.
- Measann an FAC an fhianaise go léir ó gach páirtí san achomharc lena n-áirítear aon fhianaise a chuirtear i láthair ag éisteacht ó bhéal ina measann an FAC go bhfuil gá lena leithéid d'éisteacht. Nuair a dhéanann an FAC cinneadh maidir le hachomharc, cuirtear an cinneadh scríofa, ina leagtar amach na cúiseanna leis an gcinneadh sin, in iúl do gach páirtí san achomharc. Foilsítear cinntí FAC ar an gcuid FAC de shuíomh gréasáin na hOifige Achomhairc Talmhaíochta www.agriappeals.gov.ie.

3.STAISTICÍ MAIDIR LE HACHOMHAIRC TALMHAÍOCHTA AR DÉILEÁLADH LEO IN 2021

3.1. Achomhairc Talmhaíochta Iomlána a Fuarthas

Fuarthas 809 achomharc in 2021, méadú 6% i gcomparáid le 760 achomharc a fuarthas in 2020. Tá líon na n-achomharc a fuarthas in 2021 níos airde ná an meán bliantúil 10 mbliana de 708 achomharc, mar a léirítear sa tábla seo a leanas:

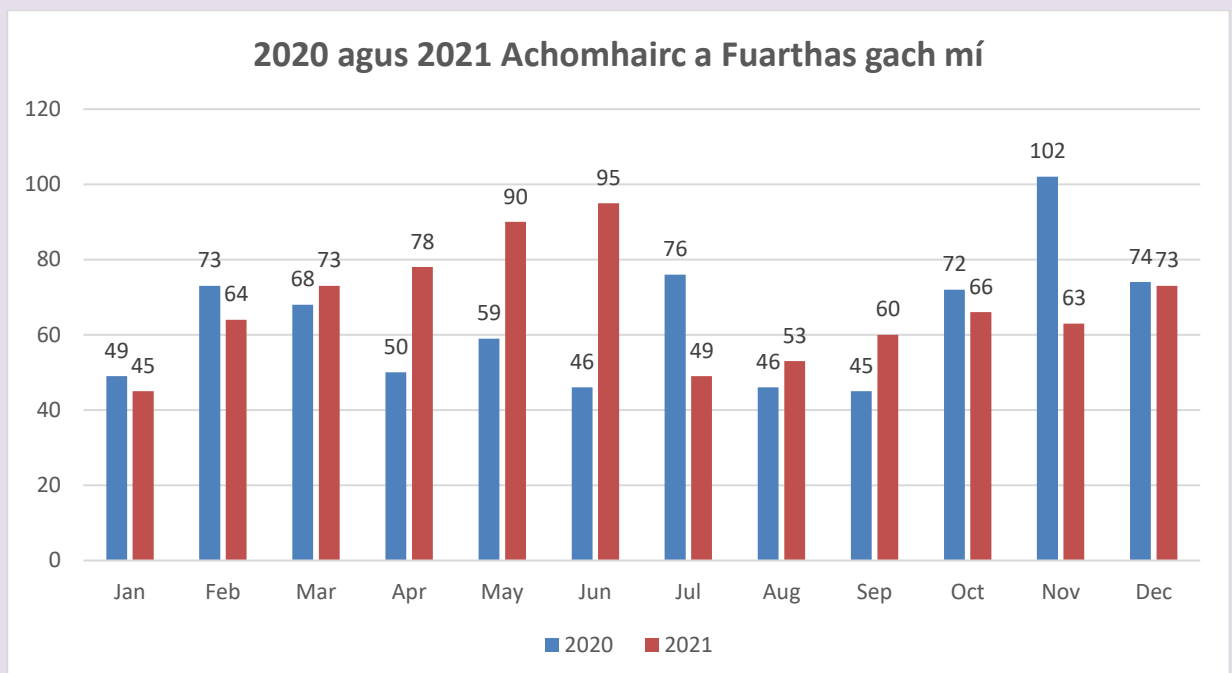

3.2. Achomhairc Talmhaíochta a Fuarthas in aghaidh na míosa

D'fhéadfadh líon na n-achomharc a fhaightear in aghaidh na míosa a nascadh le roinnt athróga lena n-áirítear dáta a fhaightear iarratais scéime, dáta na cigireachta/torthaí na Roinne agus dáta chinneadh deiridh na Roinne.

Léirítear sa tábla thíos líon na n-achomharc a fuarthas in aghaidh na míosa in 2021 i gcomparáid le 2020.

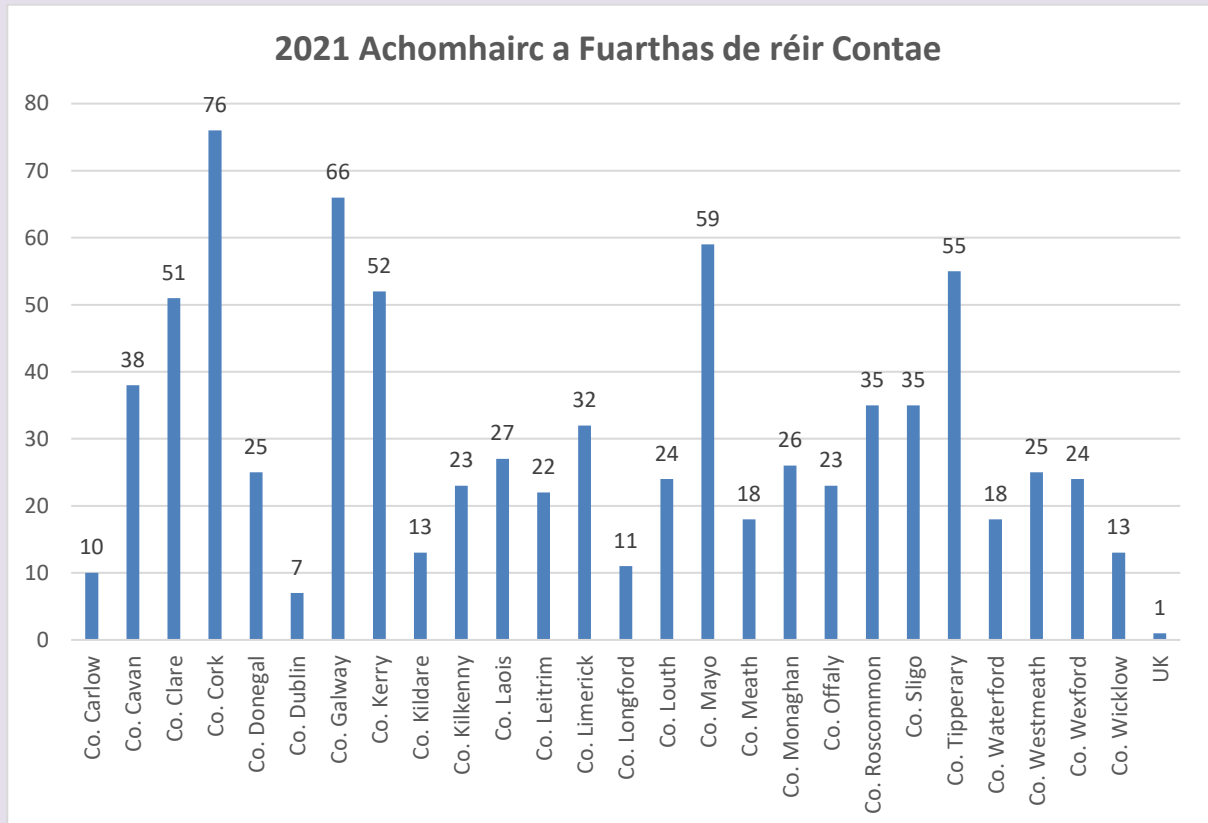

Fuarthas an líon is mó achomharc i Meitheamh 2021. Bhain formhór na n-achomharc sin leis an gClár Sonraí Mairteola agus Géanómaíochta (BDGP) agus an Scéim Íocaíochta Bunúsaigh (BPS).

3.3. Achomhairc talmhaíochta a Fuarthas in aghaidh an chontae

Tá miondealú ar achomhairc talmhaíochta a fhaightear in aghaidh an Chontae leagtha amach anseo faoi.

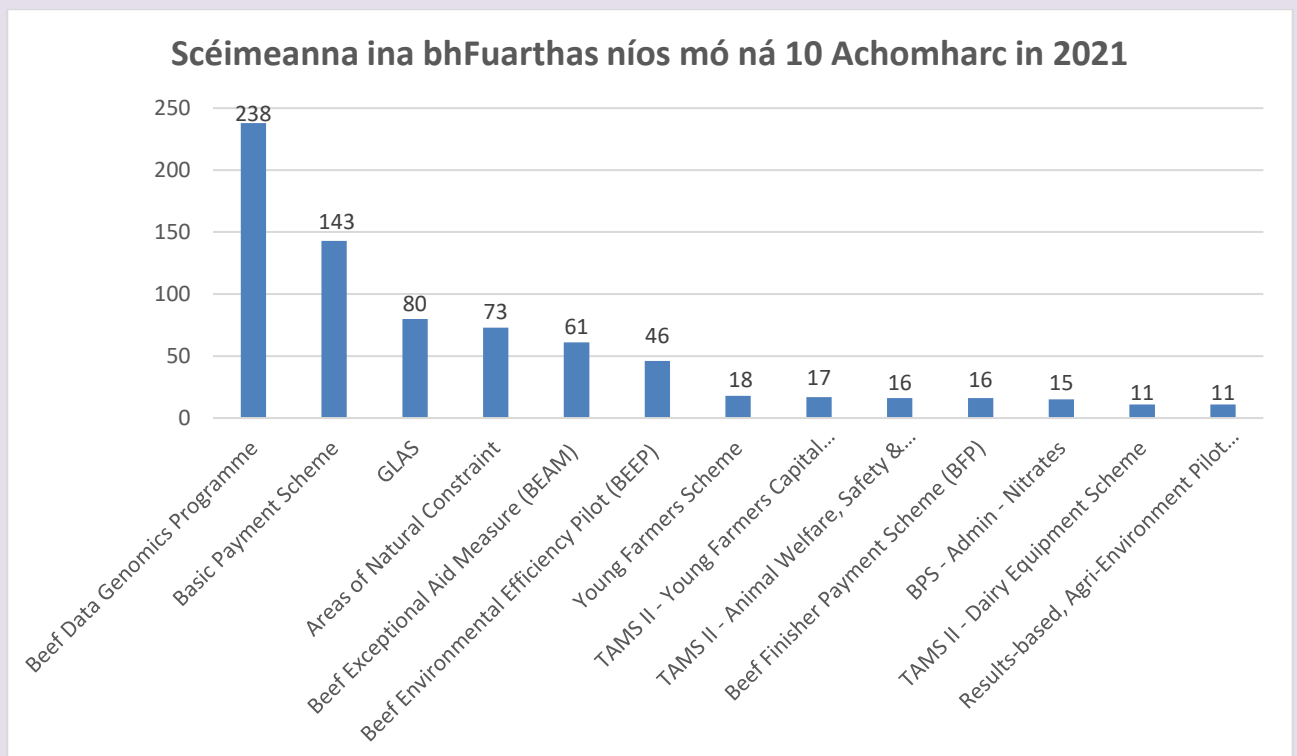

Fuarthas an líon is mó achomharc ó Chorcaigh (76 achomharc) agus ó Ghailimh (66 achomharc) in 2021

3.4. Achomhairc Talmhaíochta a Fuarthas in aghaidh na Scéime

Léirítear sa tábla thíos miondealú na n-achomharc a fuarthas in aghaidh na scéime agus ní áirítear ann ach scéimeanna ina bhfuarthas níos mó ná 10 n-achomharc, rud a thugann 745 achomharc san iomlán den 809 a fuarthas in 2021.

Ba é líon na n-achomharc a fuarthas in 2021 ab airde do na scéimeanna seo a leanas:

Clár Géanómaíochta Sonraí Mairteola (BDGP) c. 29%

Scéim íocaíochta bunúsach (BPS) c.18%

3.5. Líon na nAchomhairc Talmhaíochta Dúnta

In 2021, dhún an Oifig 757 cás achomhairc talmhaíochta. Cuirtear é sin i gcomparáid le 358 cás a dúnadh in 2020. I measc na gcásanna a dúnadh tá achomhairc a fuarthas in 2021 agus sna blianta roimhe sin mar atá leagtha amach sa Tábla seo a leanas:

Bliain ina n-Achomhairc Talmhaíochta fuarthas	Líon na n-achomhairc talmhaíochta a dúnadh in 2021
2021	221
2020	447
2019	84
2018	5
Iomlán	757

D'fhéadfadh go n-áireofaí leis na cúiseanna le hachomhairc a iompar uainiú an achomhairc a fháil (i.e. a fuarthas i dtreo dheireadh na bliana roimhe sin), uainiú a fháil ar ráiteas agus comhad na Roinne, páirtithe a bheith ar fáil chun freastal ar éisteachtaí ó bhéal, castacht an achomhairc, an gá le comhairle dlí agus am a fháil arna ghlacadh ag achomharcóirí agus/nó ag an Roinn chun filleadh le faisnéis bhreise a iarrtar.

De réir Threoir an Rialtais maidir le géarchéim COVID 19, b'éigean don Oifig reáchtáil éisteachtaí béil a chur ar fionraí i mí Eanáir 2021 agus cuireadh tús arís le reáchtáil éisteachtaí nuair a maolaíodh srianta i mí an Mheithimh 2021. Chuaigh an Oifig i dteagmháil le hachomharcóirí i rith 2021 maidir leis an gceist seo. Roghanna chun an t-achomharc a

chinneadh gan éisteacht ó bhéal nó an éisteacht a bheith á reáchtáil go cianda were á thairiscint d'achomharcóirí. Roghnaigh formhór na n-achomharcóirí éisteacht bhéil i bpearsa a bheith acu níos déanaí. Tugadh tús áite do chásanna éisteachta neamhbhéil le linn na dtréimhsí srianta in 2021.

3.6.Dúnadh toradh na n-achomharc talmhaíochta in 2021

Tá roinnt torthaí féideartha ann maidir le hachomhairc a ndéantar cur síos orthu thíos.

3.6.1.Téarmaíocht a úsáidtear le haghaidh Toradh Achomhairc Talmhaíochta

Déantar miondealú ar thoradh na n-achomharc a chatagóiriú trí úsáid a bhaint as an téarmaíocht seo a leanas:

Achomharc a cheadaítear Áirítear sa chatagóir seo cásanna inar chinn an tOifigeach Achomhairc, tar éis dó an cás a cuireadh chun cinn a bhreithniú, gur chóir cinneadh na Roinne smachtbhanna a fhorchur a chur ar ceal.

Ceadaithe go páirteach Áirítear sa chatagóir seo cásanna ina gcinneann Oifigeach Achomhairc gur cheart go mbeadh pionós/smachtbhanna níos lú nó athbhreithnithe ná an pionós a fhorchuireann an Roinn i bhfeidhm.

Arna athbhreithniú ag an Roinn Áirítear sa chatagóir seo cásanna ina ndearna an Roinn athbhreithniú ar a cinneadh bunaidh i bhfabhar an achomharcóra sula gcríochnófar an próiseas achomhairc. D'fhéadfadh faisnéis bhreise a sholáthraíonn an t-achomharcóir don Oifig Achomhairc Talmhaíochta, faisnéis a chuirtear ar fáil ag éisteachtaí ó bhéal agus/nó mar thoradh ar cheistanna sonracha arna n-ardú ag an Oifig Achomhairc, a bheith ar na cúiseanna le cinneadh a athbhreithniú.

Neamhbhailí Cuimsíonn an chatagóir seo achomhairc ar ábhair nach cuí don Oifig Achomhairc Talmhaíochta, e.g. Scéimeanna nach raibh liostaithe sa Sceideal don Acht um

Achomhairc Talmhaíochta agus cásanna nach raibh aon chinneadh ón Roinn a bhain leis an achomharc.

As Am Cuimsíonn an chatagóir seo achomhairc a fuarthas tar éis an spriocdháta trí mhí ó dháta chinneadh na Roinne.

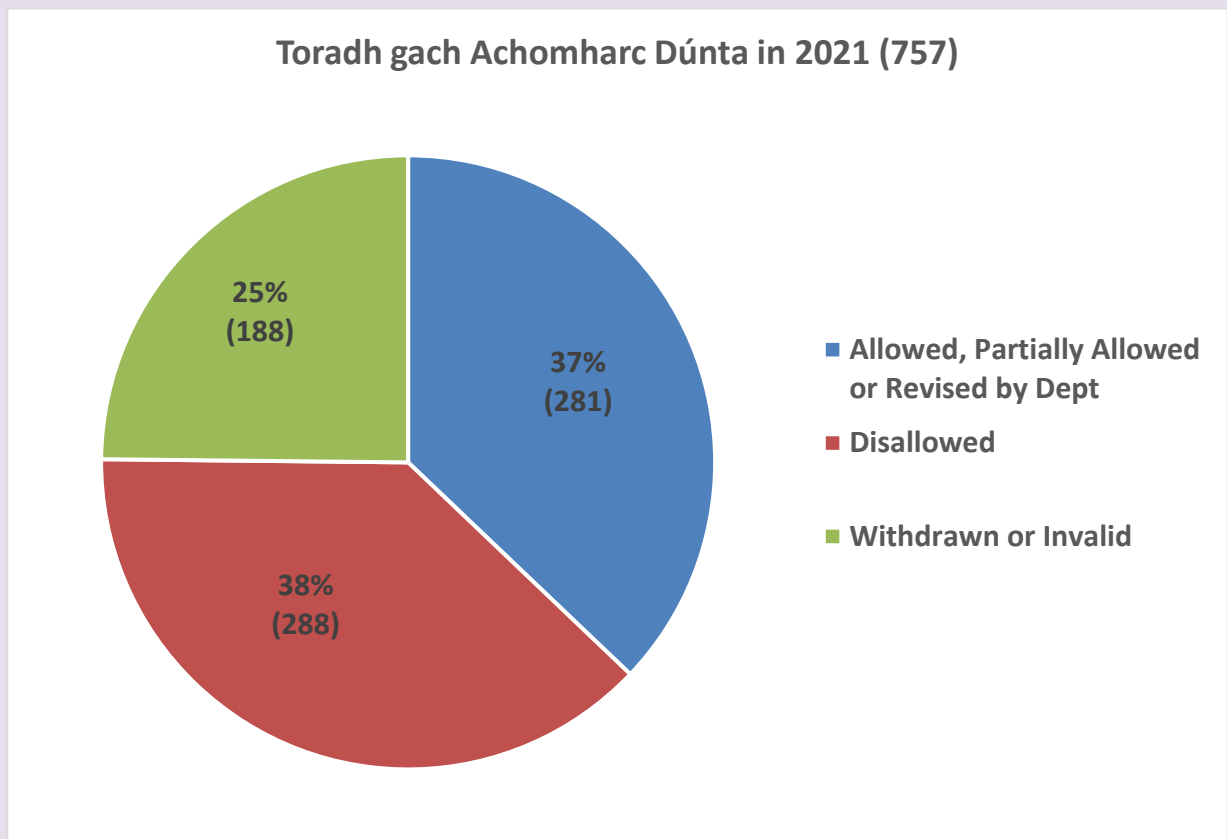
Achomharc Dícheadaithe Áirítear sa chatagóir seo cásanna inar chinn Oifigeach Achomhairc, tar éis an cás agus gach faisnéis ábhartha a bhreithniú, nach bhfuil barántas ag forais achomhairc an smachtbhanna a fhorchuireann an Roinn a chur ar ceal.

Achomharc Tarraingthe siar Cuimsíonn an chatagóir seo cásanna ina dtarraingíonn achomharcóir achomharc i scríbhinn siar ag céim ar bith.

3.6.2. Toradh na nAchomarc Dúnta in 2021

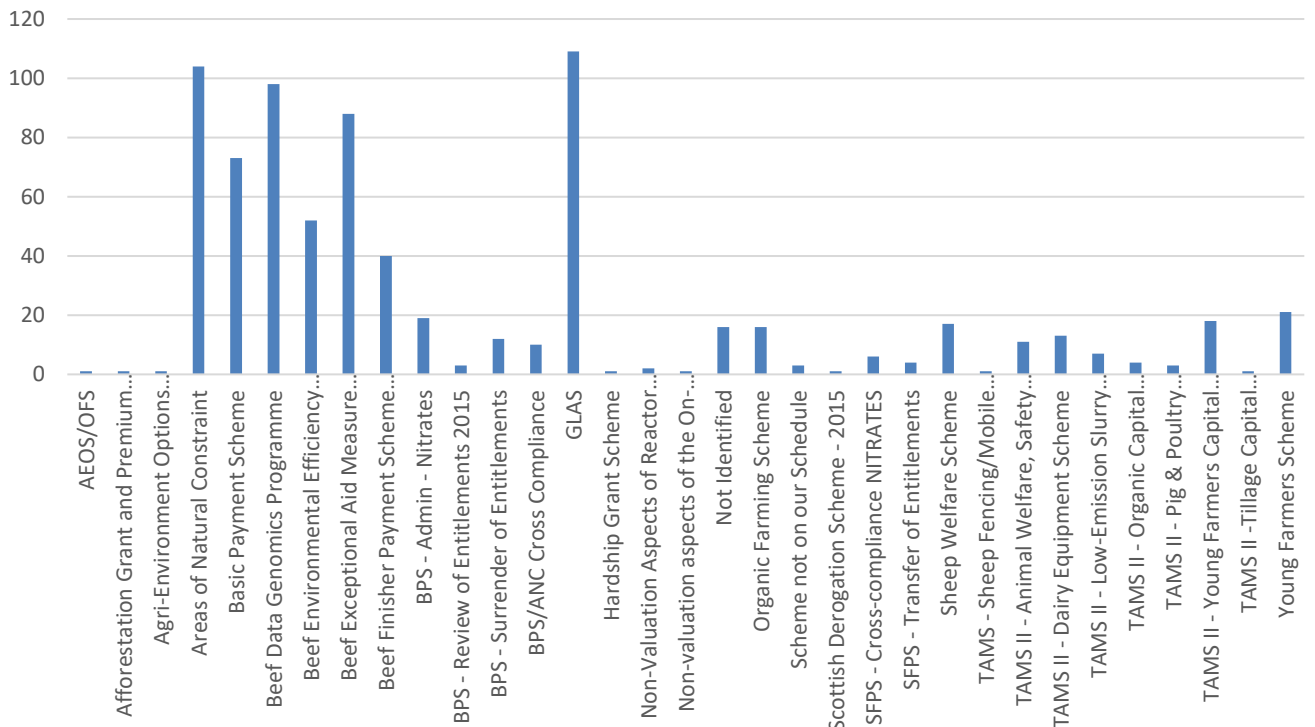
Seo a leanas toradh na gcásanna go léir a dúnadh in 2021 (áirítear achomhairc a fuarthas i mblianta roimh 2021 agus a fuarthas in 2021)¹:

¹ Rinneadh uimhreacha a shlánú go dtí an pointe céatadán is gaire

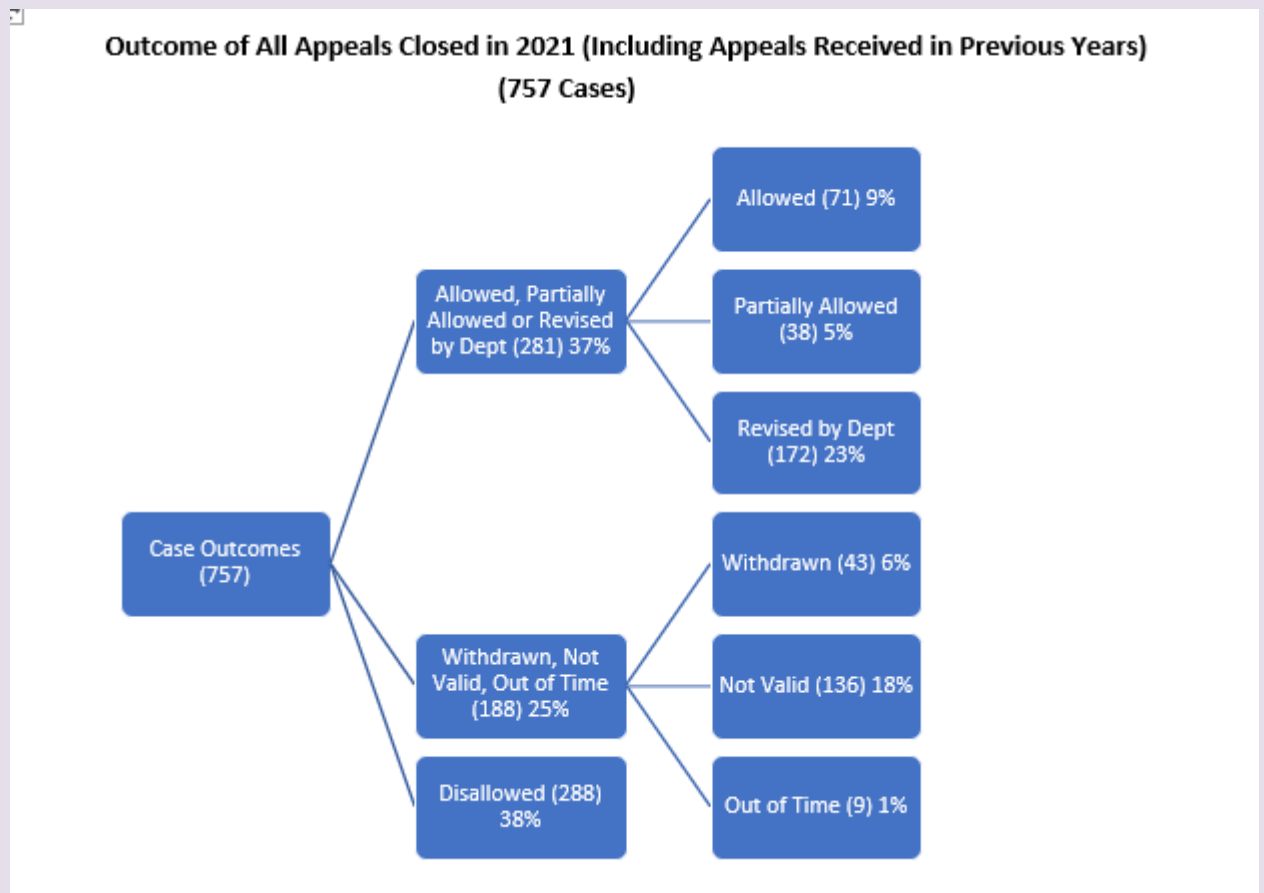
Gach Cás Dúnta 2021 de réir Scéime (757)

3.6.3. Cur síos ar thorthaí na n-achomharc go léir a dúnadh in 2021

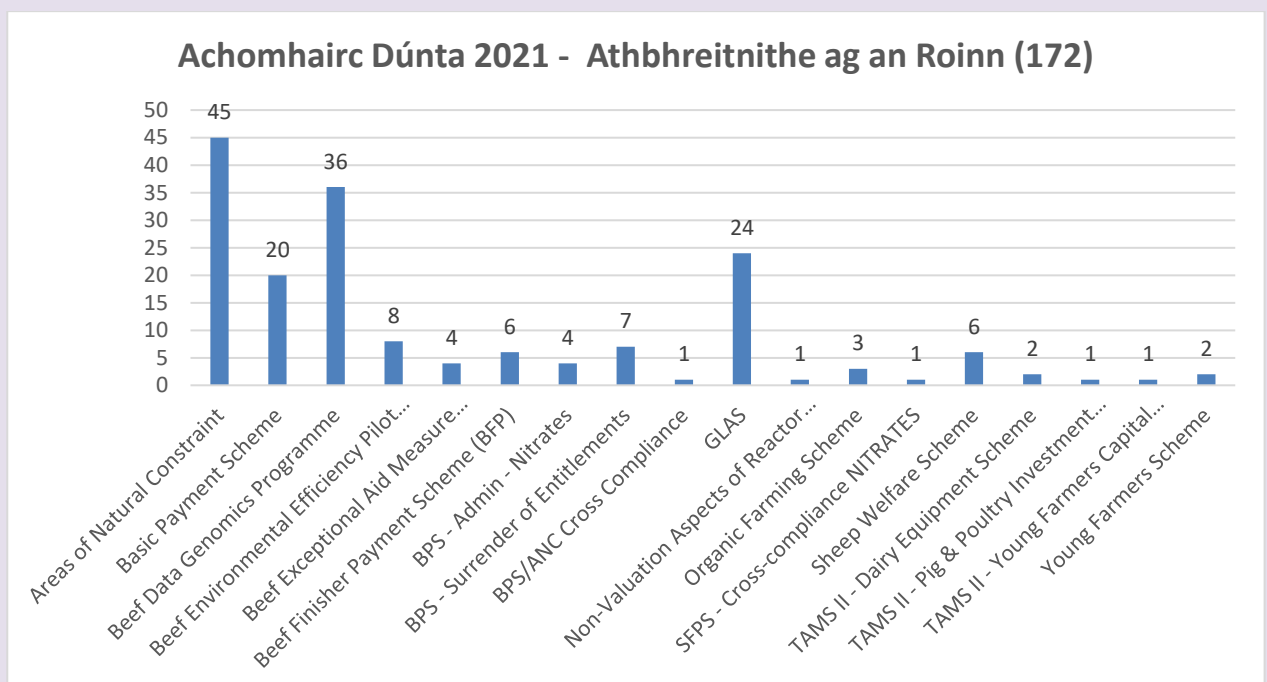
Tugann an chairt thíos miondealú eile ar na catagóirí aonair le haghaidh torthaí dá dtagraítear sa Tábla agus sna Graif roimhe seo.

3.6.4. Cinntí arna n-athbheithniú ag an Roinn i bhfabhar Achomharcóirí - 172 Cás

Rinne an Roinn athbheithniú ar 172 cás i bhfabhar an achomharcóra tar éis achomharc a chur faoi bhráid na hOifige seo in 2021. Bhain na cúiseanna le leasuithe den sórt sin in 2021 go ginearálta le faisnéis bhreise nár cuireadh ar eolas roimhe seo a chur faoi bhráid na Roinne agus/nó ceisteanna a d'ardaigh an Oifig seo nuair a cuireadh an t-achomharc faoi bhráid na hOifige Achomhairc Talmhaíochta. Léiríonn an graf thíos miondealú scéimeanna a bhí ina n-ábhar achomhairc sa chatagóir "athbheithnithe ag an Roinn".

Bhain na catagóirí scéimeanna is airde a ndearna an Roinn athbheithniú orthu cinntí ina leith lena mbaineann achomhairc i gcoinne scéim Réimsí Srianata Nádúrtha (ANC) agus cinntí BDGP.

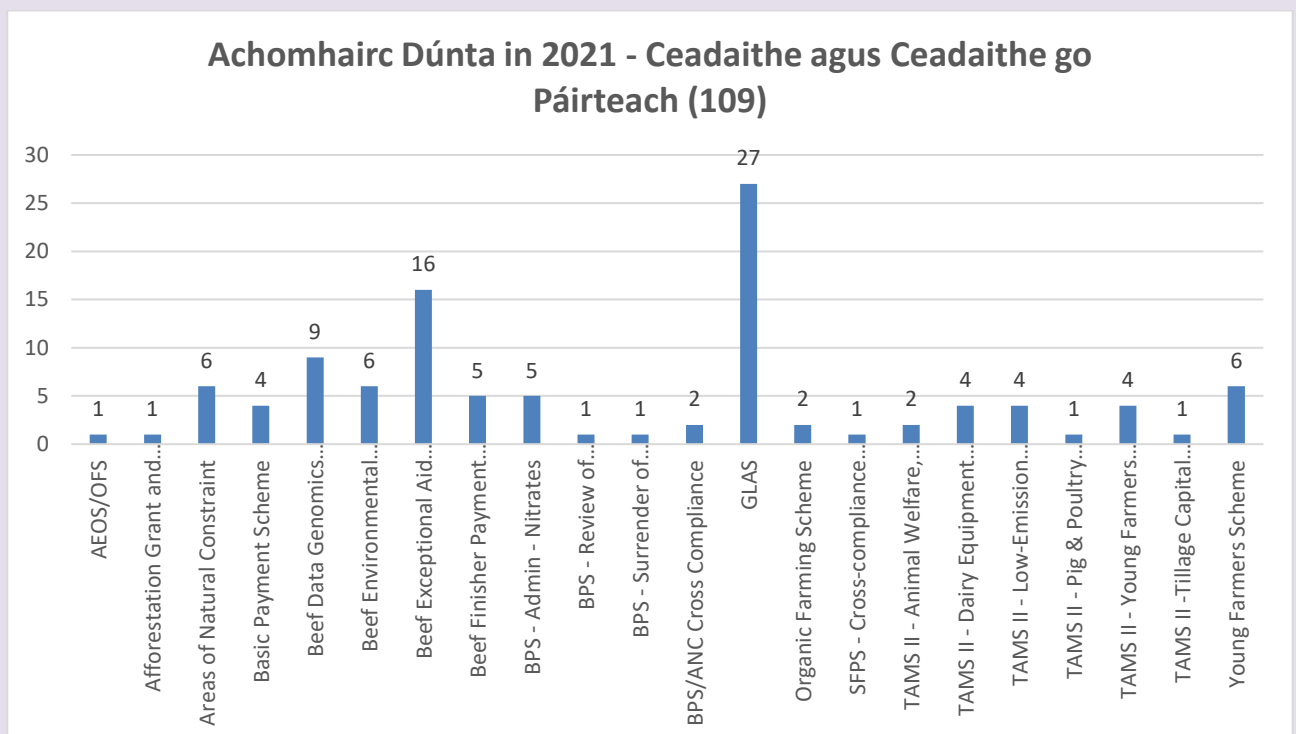
As achomhairc ANC, sannadh 10 gcinn san iomlán d'Oifigeach Achomhairc ar réachtáladh 5 éisteacht bhéil díobh sular leasaigh an Roinn a cinneadh. Rinne an Roinn athbheithniú ar 35 cinneadh ANC eile sular sannadh d'Oifigeach Achomhairc.

As na hachomhairc a bhain le BDGP, bhí 11 achomharc a rinne an Roinn athbhreithnithe ina dhiaidh sin sannta d'Oifig Achomhairc. Astu sin, bhí 4 éisteacht ó bhéal ar siúl. Rinne an Roinn athbhreithniú ar chinntí maidir le 25 achomharc eile sular sannadh iad d'Oifigeach Achomhairc.

3.6.5. Achomhairc a cheadaítear agus a cheadaítear go páirteach

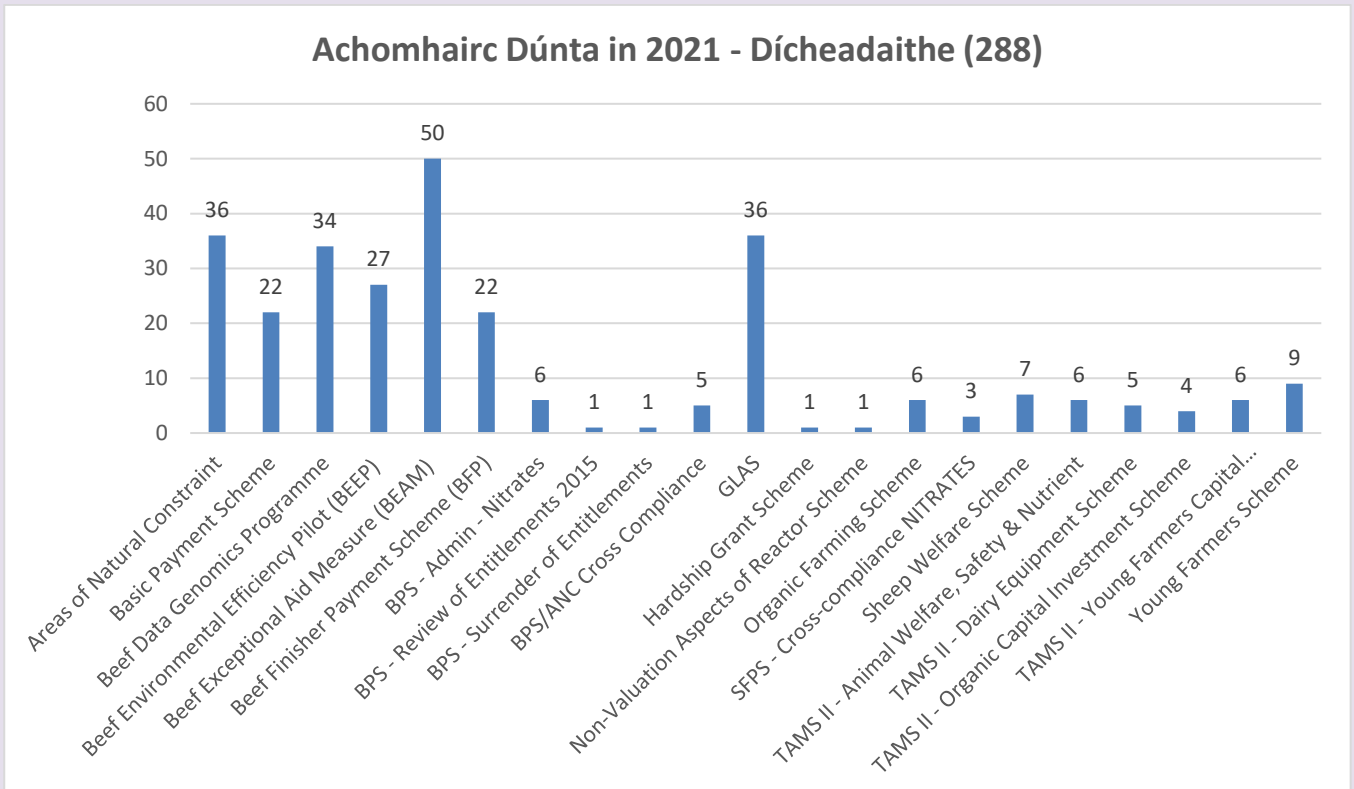
Ba í an scéim leis an líon is airde achomharc a cuireadh san áireamh sa chatagóir A lloed (71) agus Partially Allowed (38) an GLAS. Léiríonn an graf thíos an miondealú ar achomhairc a bhí Ceadaithe agus Ceadaithe go Páirteach do gach scéim.

3.6.6. Miondealú ar Achomhairc Dícheadaithe

Ba í an scéim leis an líon is airde achomharc a dhícheadaigh Oifigigh Achomhairc ná an Scéim um Bheart Cúnamh Eisceachtúil Mairteola (BEAM), arb ionann í agus 17% de na hachomhairc dícheadaithe go léir.

3.7. Tréimhse Ama chun Doiciméid Roinne a Fháil

Nuair a fhaightear achomharc, iarrann an Oifig Achomhairc Talmhaíochta ar an Roinn an doiciméadú/comhad ábhartha a chur ar fáil don Oifig laistigh de choicís ón iarratas. Déantar é seo chun a chinntiú gur féidir achomhairc a dháileadh ar Oifigeach Achomhairc gan mhoill. Eisítear meabhrúcháin nuair is gá. D'eisigh an Oifig Achomhairc roinnt meabhrúcháin agus meabhrúcháin arís chuig an Roinn in 2021. B'ionann meánlíon na laethanta chun doiciméid chomhaid a thabhairt ar ais ón Roinn agus 30 lá d'achomhairc a fuarthas in 2021. Cuirtear é sin i gcomparáid le 32 lá ar an meán in 2020. Tá briseadh síos ar an meánlíon laethanta chun doiciméid chomhad na Roinne a fháil ón dáta iarratais ón Oifig Achomhairc leagtha amach thíos le haghaidh rogha scéimeanna (*Ní thagraíonn staitisticí sna samplaí thíos ach do rogha scéimeanna ina bhfuarthas níos mó ná 10 n-achomharc*).

Scéim	Líon achomhairc	Meánlíon na laethanta chun doiciméid na Roinne a thabhairt ar ais
Limistéir ina bhfuil Srian Nádúrtha	73	57
Scéim Bhunúsach Íocaíochta	143	21
BÍOMA	61	44
Clár Géanómaíochta Sonraí Mairteola (BDGP)	238	38
Píolótach Éifeachtúlachta Comhshaoil Mairteola (BEEP)	46	34
Scéim Íocaíochta Bailchríoch Mairteola (BFP)	16	43
GLOINE	80	22
TAMS II – Scéim Trealamh Déiríochta	11	60

TAMS II - Scéim Infheistíochta Caipitil na bhFeirmeoirí Óga	17	11
Scéim na bhFeirmeoirí Óga	18	11

3.8. An t-am a Glacadh chun Achomhairc a Chinneadh

Tá sprioc trí mhí leagtha síos ag an Oifig Achomhairc Talmhaíochta chun achomharc a dhúnadh ón am a fhaightear doiciméid chomhaid na Roinne agus sannadh an achomhairc chuig Oifigeach Achomhairc go dtí go n-eiseofar litir chinnidh achomhairc. Mar gheall ar chúinsí lasmuigh de rialú na hOifige Achomhairc Talmhaíochta, ní fhéadfaí achomhairc a chomhlánú laistigh den spriocfhráma ama sin. Chomh maith le tionchar na ngealltanais COVID-19 agus FAC, athraíonn na cúiseanna le hachomhairc atá á ndúnadh lasmuigh den tréimhse trí mhí agus d'fhéadfadh moill a bheith orthu maidir le dátaí a chomhaontú le haghaidh éisteachtaí béil le gach páirtí, castacht cásanna, saincheisteanna dlí, am a ghlac achomharcóirí agus/nó an Roinn chun filleadh le faisnéis bhreise a iarrtar, agus acmhainn acmhainní. Maidir le hachomhairc a fuarthas in 2021, ba é 124 lá an meán-am a glacadh chun achomharc a dhúnadh ón dáta a fuarthas comhad na Roinne.

3.9. Líon na nÉisteachtaí Béil a tionóladh in 2021

Reáchtáladh 282 éisteacht ó bhéal in 2021. Tá sé seo i gcomparáid le 135 a tionóladh in 2020. I measc na 282 achomharc a raibh éisteacht ó bhéal acu in 2021 bhí achomhairc a fuarthas in 2020 agus blianta roimhe sin. Cuireadh 101 éisteacht bhéil a bhí le bheith ar siúl in 2021 ar ceal/cuireadh ar athló iad - is ionann sin agus 26% de na héisteachtaí go léir a bhí sceidealta in 2021. Ina measc seo tá cealuithe mar gheall ar chinntí athbhreithnithe ón Roinn, iarratais ó achomharcóirí agus saincheisteanna a bhaineann le COVID-19. As an 282 éisteacht bhéil a tionóladh in 2021, seo a leanas miondealú na mblianta achomhairc:

Líon na n-éisteachtaí ó bhéal a tionóladh in 2021 (282)	Bliain ina bhfuarthas achomharc
93	2021
160	2020
27	2019
2	2018

3.10.As As Am/Achomhairc Dhéanacha a fuarthas lasmuigh den spriocdháta 3 mhí

Léiríonn na taifid go bhfuarthas 82 achomharc lasmuigh den spriocdháta trí mhí in 2021. Ghlac an Stiúrthóir le 54 de na hachomhairc seo tar éis breithniú a dhéanamh ar chás an Achomharcóra go raibh cúinsí eisceachtúla cúiseach den mhoill.

3.11.Stádas Achomhairc Gan Íoc ag Deireadh 2021

Tá an stádas ag an 31 Nollaig 2021 d'achomhairc gan íoc leagtha amach thíos:

Staid ag 31 Nollaig 2021	
Iomlán faighte 2021	809
Iomlán á iompar anonn ó bhlianta roimhe sin	717
Dúnta 2021	757
Achomhairc ar Lámh 31/12/2021	769

3.12. Oifig an Ombudsman

Foráiltear leis an Acht Ombudsman 1980 (arna leasú), go bhféadfaidh achomharcóirí gearán a dhéanamh le hOifig an Ombudsman tar éis chinneadh Oifigeach Achomhairc. D'iarr Oifig an Ombudsman an comhad achomhairc agus na doiciméid maidir le 5 chás achomhairc in 2021. As an 5 chomhad achomhairc a d'iarr an tOmbudsman in 2021, níor cuireadh in iúl dúinn go dtí seo go bhfuil aon cheann de na 5 chás dúnta ag an Ombudsman.

3.13. Saoráil Faisnéise agus Rochtain ar Fhaisnéis ar an gComhshaol

Fuair an Oifig Achomhairc Talmhaíochta 3 iarratas faoi fhorálacha an Achta um Shaoráil Faisnéise in 2021.

Iarratas ar SF Talmhaíochta 2021	Iarratas Foraoiseachta FOI 2021
6	1

Fuair agus dhún an Oifig Achomhairc Talmhaíochta mar an tacaíocht riaracháin don FAC 165 iarratas ar Rochtain ar Fhaisnéis faoin gComhshaol (AIE) maidir le hachomhairc ceadúnais foraoiseachta.

3.14. Dílíocht

Foráiltear leis an Acht um Achomhairc Talmhaíochta go bhféadfaidh achomharcóirí a gcás a achomharc chuig an Ard-Chúirt ar phointe dlí. Féadfaidh achomharcóirí iarratas a dhéanamh chuig an Ard-Chúirt freisin chun imeachtaí athbhreithnithe bhreithiúnaigh a ghlacadh. Cuireadh tús le himeachtaí dlí in 2021 i gcás Achomhairc Talmhaíochta amháin agus tá sé beartaithe éisteacht a fháil le linn 2022.

3.15. Iarratais ar Athbhreithnithe ar Chinntí Oifigeach Achomhairc

Foráiltear sa reachtaíocht go bhféadfaidh an Stiúrthóir aon chinneadh ó Oifigeach Achomhairc a athbhreithniú más cosúil di go raibh an cinneadh earráideach mar gheall ar bhotún éigin a bheith déanta maidir leis an dlí nó leis na fíricí. Féadfaidh achomharcóir agus/nó an Roinn iarratas ar athbhreithniú den sórt sin ar chinneadh a chur isteach. Foráiltear sa reachtaíocht freisin go bhféadfaidh Oifigeach Achomhairc, tráth ar bith,

athbhreithniú a dhéanamh ar chinneadh ó Oifigeach Achomhairc, más cosúil dó nó di go raibh an cinneadh earráideach i bhfianaise fianaise nua nó ar fhíricí nua nó i gcás ina bhfuil aon athrú ábhartha ar chúinsí ó tugadh an cinneadh.

Cuireadh 29 athbhreithniú ar chinntí na nOifigeach Achomhairc i gcrích in 2021 agus d'iarr achomharcóirí 4 cinn agus an Roinn 25 díobh. Is féidir toradh na n-athbhreithnithe a críochnaíodh in 2021 a bhriseadh síos mar seo a leanas:

As na 25 athbhreithniú a d'iarr Achomharcóirí:

- 2 cheann athbhreithnithe go páirteach ag an Stiúrthóir
- 1 athbhreithnithe ag an Stiúrthóir
- 1 a rinne Oifigeach Achomhairc a athbhreithniú
- 21 a d'fhan gan athrú

As na 4 athbhreithniú a d'iarr an Roinn:

- 2 d'fhan gan athrú
- Rinne an Stiúrthóir athbhreithniú ar 2

4. GNÍOMHAÍOCHTAÍ EILE A BHAINNEANN LE HACHOMHARC A RINNE AN OIFIG ACHOMHAIRC TALMHAÍOCHTA

4.1. Reachtaíocht

Leasaíodh Sceideal na Scéimeanna atá iarcheangailte leis an Acht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001, chun scéimeanna breise a chur san áireamh chun go bhféadfaí achomhairc do na scéimeanna sin a chur faoi bhráid na hOifige Achomhairc (I.R. Uimh. 368 de 2021 Rialacháin um Achomhairc Talmhaíochta).

4.2 Coiste Achomhairc Foraoiseachta (FAC)

Tá an FAC lonnaithe san Oifig Achomhairc Talmhaíochta agus cuireann an Oifig Achomhairc gach tacaíocht riaracháin agus rúnaíochta ar fáil don FAC. Ceaptar Oifigigh Achomhairc mar chomhaltaí den FAC freisin. D'fhéadfadh cinneadh de chuid na Roinne maidir le ceadúnas foraoiseachta a bheith ina ábhar achomhairc iolracha.

Ó bunaíodh an FAC, tháinig méadú suntasach ar líon na n-achomharc bliain i ndiaidh bliana suas go dtí 2020 agus laghdaíodh go mór é i rith 2021 tar éis athruithe reachtacha a thabhairt isteach ar an Acht Foraoiseachta (Forálacha Ilghnéitheacha) 2020 i mí Dheireadh Fómhair 2020. Tugtar breac-chuntas sa tábla seo a leanas ar an treocht ó 2018 go 2021: -

Treocht Achomhairc

	2017	2018	2019	2020	2021	Iomlán
*Achomhairc faighte	34	197	489	874	149	1,742
Cinntí ceadúnais a ndearnadh achomharc orthu	21	150	311	582	107	1,171
	21	150	309	565	92	1,137

Dúnadh cinntí
ceadúnais
31/12/21

** Is féidir níos mó ná achomharc amháin a bheith ann i gcoinne cinneadh ceadúnais ón Aire*

Achtaíodh an tAcht Foraoiseachta (Forálacha Ilghnéitheacha), 2020 (an tAcht) an 6 Deireadh Fómhair 2020 agus foráiltear leis sin, inter alia, Rannáin den FAC. Ó mhí na Samhna 2020, éisteann ceithre Rannán den FAC achomhairc.

Ba é beart a tugadh isteach faoi na leasuithe ar an Acht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001 leis an Acht Foraoiseachta (Forálacha Ilghnéitheacha), 2020 ná táille a thabhairt isteach chun achomharc a thaisceadh. Tá an táille socraithe faoi láthair ag €200 in aghaidh an achomhairc aonair. In 2020, fuair an FAC 80 achomharc ar an meán in aghaidh na míosa. In 2021 fuair an FAC 13 achomharc ar an meán in aghaidh na míosa.

4.3. Athbhreithniú ar an Acht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001

Áirítear i gClár an Rialtais; Ár dTodhchaí Chomhroinnte (2020) tiomantas do Phainéal Athbhreithnithe neamhspleách Achomhairc Talmhaíochta a bhunú sa reachtaíocht. Ina theannta sin, áirítear sa Tuarascáil ar an Acht Athbhreithniú ar an Acht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001 agus Oibríochtaí na hOifige Achomhairc Talmhaíochta, a foilsíodh i mí Feabhra 2018, é sin agus roinnt moltaí eile. Éileoidh roinnt moltaí leasuithe ar an Acht. I measc na moltaí atá i bhfeidhm ag deireadh 2021 tá Leas-Stiúrthóir a cheapadh, oiliúint dlí saincheaptha d'Oifigigh Achomhairc, rannpháirtíocht leis na comhlachtaí feirme a bhfuil baint acu le Coiste Monatóireachta Cairte Chearta an Fheirmeora, oiliúint ionduchtúcháin fhoirmiúil d'Oifigigh Achomhairc nuacheaptha, Cód Cleachtais d'Oifigigh Achomhairc a fhoilsiú, cáschomhdhálacha a reáchtáil, agus éisteachtaí cianbhéil a reáchtáil d'achomharcóirí. Tá an measúnú agus an cur i bhfeidhm maidir leis an bPainéal Athbhreithnithe Achomhairc Talmhaíochta agus moltaí eile fós ar siúl. Le linn 2021, tharla rannpháirtíocht le páirtithe leasmhara ábhartha, lena n-áirítear comhlachtaí ionadaíocha,

maidir leis na moltaí a chur i bhfeidhm agus an Painéal Athbhreithnithe Neamhspleách a bhunú agus tá obair ag dul ar aghaidh maidir leis na leasuithe riachtanacha ar reachtaíocht.

4.4. Córais TF na hOifige Achomhairc Talmhaíochta

Bhí baint ag an Oifig Achomhairc Talmhaíochta freisin le bunachar sonraí nua taifeadta agus tuairiscithe a chruthú don tseirbhís nua achomhairc foraoiseachta. Cuireadh an obair ar an gcóras athbhreithnithe sin i gcrích go luath in 2021.

4.5. Plean Gnó

Bhí Plean Gnó 2021 mar bhunús d'obair na hOifige agus tá sé faoi réir athbhreithniú rialta. Rinneadh monatóireacht rialta ar spriocanna a cuireadh san áireamh sa phlean gnó.

5.SAMPLAÍ DE CHÁSANNA ACHOMHAIRC TALMHAÍOCHTA ARNA GCINNEADH AG OIFIGH ACHOMHAIRC LE LINN 2021

Cás 01: Íocaíocht Chríochnaitheoir Mairteola (BFP) 2020

Rinne an feirmeoir iarratas ar líne chun páirt a ghlacadh sa Scéim Íocaíochta Bailchríocha Mairteola (BFP). Dhiúltaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (DAFM) don iarratas, áfach, ar an mbonn nach ndearna an feirmeoir iarratas ar Bhunscéim Íocaíochta 2020 (BPS) agus nár chomhlíon sé ceanglas 7.3 de na Téarmaí agus coinníollacha ina ndeirtear go ndéanfaidh iarratasóir incháilithe; *a bheith ag feirmeoireacht gabháltais a gcuirtear iarratas bailí ar Scéim Bhunúsach Íocaíochta isteach ina leith in 2020* chuig an DAFM roimh an 30 Meán Fómhair 2020. Lorgaíodh athbhreithniú, agus sheas an DAFM lena chinneadh.

Rinne an feirmeoir achomharc ar fhorais go ndearna siad iarratas ar BFP mar go raibh 40 ainmhí incháilithe acu agus cláraíodh iad le Scéim Dearbhaithe Cáilíochta Bhord Bia. Ní raibh iarratas déanta ag an bhfeirmeoir ar BPS 2020 mar nach raibh teidlíochtaí BPS acu agus ní raibh aon chumarsáid acu ón DAFM maidir le BPS. Mhaígh an feirmeoir nár tugadh aghaidh go díreach ar chúinsí nach ndearna iarratasóir iarratas BPS in 2020 mar gheall ar easpa teidlíochtaí BPS i dTéarmaí agus i gCoinníollacha BFP. Ní fhaca an feirmeoir aon fheachtas feasachta poiblí ag moladh d'fheirmeoirí a rogha iarratas bán BPS 2020 a chur isteach nuair nach raibh aon teidlíochtaí acu. Mhaígh an feirmeoir freisin gur cheart gur leor tréaduimhir ghníomhach le hainmhithe incháilithe chun feirmeoireacht ghníomhach a léiriú agus nár cheart go mbeadh gá le hiarratas BPS 2020 chun feirmeoireacht ghníomhach a thaispeáint.

Thug an tOifigeach Achomhairc faoi deara go ndeirtear i bhforálacha 7.3 de Théarmaí agus de Choinníollacha BFP 2020 go mbeidh iarratasóir incháilithe ag feirmeoireacht gabháltais a gcuirfear iarratas bailí ar an Scéim Íocaíochta Bunúsach ina leith in 2020 chuig an DAFM roimh an 30 Meán Fómhair 2020. Chinn an tOifigeach Achomhairc nach raibh a fhoráil BFP i gcoimhlint dhíreach le

forálacha Théarmaí agus Coinníollacha BPS 2020 a fhorálann nach bhfuil iarratais BPS 2020 a fuarthas tar éis an 09 Meitheamh 2020 bailí. Leanann sé mar sin nach raibh iarratais BPS 2020 a cuireadh isteach tar éis an 09 Meitheamh 2020 agus suas go dtí an 30 Meán Fómhair 2020 agus lena n-áirítear 30 Meán Fómhair 2020, ach ar glacadh leo le haghaidh BFP, bailí. Mheas an tOifigeach Achomhairc nach raibh iarratas BPS 2020, mar a tharla sa chás seo, a cuireadh isteach i mí na Samhna 2020, níos neamhbhailí ná an cohórt deireanach ar glacadh leo do BFP. D'fhonn Téarmaí agus Coinníollacha BPS 2020 a mholadh agus gan teacht salach orthu, ba cheart go mbeadh an lá inghlactha deireanach le haghaidh 'iarratas bailí BPS' chun críocha BFP 09 Meitheamh 2020. Mar sin, tháinig an tOifigeach Achomhairc ar an gconclúid gur cheart glacadh le hiarratas BPS 2020 a cuireadh isteach i mí na Samhna 2020 sa chás seo chun críocha BFP.

Ina theannta sin, ní raibh an tOifigeach Achomhairc sásta go raibh sé soiléir ó Théarmaí agus Coinníollacha BFP go bhféadfadh agus gur cheart d'fheirmeoirí nach raibh i dteideal íocaíochtaí BPS 2020 a fháil iarratas BPS 2020 a thaisceadh. Chomh maith leis sin, ní raibh aon fhaisnéis bhreise le feiceáil ar chóras iarratais ar líne BFP chun a ordú cad ba cheart a dhéanamh i gcúinsí den sórt sin. Níor cuireadh aon fhianaise i láthair go bhfuair an feirmeoir aon chomhfhreagras ón DAFM maidir le BPS/ANC 2020. D'aithin an tOifigeach Achomhairc go raibh sé oscailte d'iarratasóirí ionchasacha gníomhaire a fhostú ar dócha go mbeadh meas aige ar theicniúlachtaí na forála ach mheas sé gur cheart go mbeadh treoir shoiléir tugtha ag Téarmaí agus Coinníollacha BFP ó bhí sé i gceist go mbeadh iarratasóirí den sórt sin incháilithe uair amháin eile comhlíontach. Níor mheas an tOifigeach Achomhairc go raibh sé réasúnta a bheith ag súil go ndéanfaidh iarratasóirí ionchasacha léirmhíniú soiléir ón bhforáil ag 7.3 gur chóir dóibh iarratas a thaisceadh ar BPS 2020 cé nach raibh siad incháilithe don scéim sin.

Thug an tOifigeach Achomhairc faoi deara freisin gurb é cuspóir BFP tacaíocht a chur ar fáil d'fheirmeacha críochnaithe mairteola in Éirinn a raibh tionchar mór ag éifeachtaí eacnamaíocha phaindéim Covid-19 orthu. Comhlíonadh cuspóir seo an BFP sa chás seo. Ina theannta sin, thug an tOifigeach Achomhairc faoi deara nach raibh aon chomhpháirt bunaithe ar limistéar den BFP a bhain

leis an limistéar a dearbhaíodh ar iarratas BPS 2020. Bhí an tOifigeach Achomhairc sásta gur fheirmigh an feirmeoir an gabháltas go gníomhach in 2020. Maraíodh 40 eallach incháilithe laistigh den tréimhse tagartha riachtanach agus cláraíodh an gabháltas don *Scéim Dearbhaithe Cáilíochta Mairteola*. Ina theannta sin, i rith 2020 maraíodh nó díoladh os cionn 80 ainmhí, agus tugadh a bhformhór ar an ngabháltas ar feadh thart ar 2 bhliain.

Ceadáíodh an t-achomharc.

Cás 02: Scéim Agra-Chomhshaoil Astaíochtaí Íseal Glas (GLAS) 3

Le linn an tríú bliain dá gconradh Íseal-Astaíochtaí Agra-Chomhshaoil (GLAS) 3 chuir gníomhaire an fheirmeora in iúl don Roinn Talmhaíochta Bia agus Mara (DAFM) nach gcuirfí síneadh le léas ar chuid de na beartáin talún ina bhfuil gníomhartha GLAS 3; ceann de na beartáin sin bhí gníomh tosaíochta an fheirmeora Wild Bird Cover. D'fhreagair an DAFM, ós rud é nach raibh an gníomh a fuair rochtain Leibhéal 2 an fheirmeora ar GLAS 3 ar bheartán á ligean ar léas a thuilleadh, go ndiúltófaí don iarratas de réir Chiorclán DAFM GLAS 37/2015 ina ndeirtear go ndiúltófar *don iarratas agus do fhoirceannadh an chonartha mar thoradh ar "aistarraingt Sócmhainne Comhshaoil Tosaíochta"*. Ina theannta sin, deirtear in alt 8.5 de Théarmaí agus Coinníollacha na scéime gurb é "an limistéar *éilithe* beartán a dearbhaíodh ar scáileán GLAS san iarratas bliantúil ar an Scéim Bhunúsach Íocaíochta (BPS) an limistéar a éilítear le haghaidh íocaíochta". Mura bhfuil an beartán á ligean ar léas a thuilleadh ní éileofar é a thuilleadh ar an iarratas BPS a bhaineann leis. Lorg an feirmeoir athbhreithniú ar an gcinneadh seo, agus seasadh leis an diúltú ó GLAS 3 ar an mbonn go gcaithfear gach gníomh GLAS, cibé acu ar thalamh faoi úinéireacht, ar léas nó ar cíós, a sheachadadh ar feadh thréimhse iomlán an chonartha.

I measc na bhforas achomhairc bhí gur sháraigh an tiarna talún an socrú léasúcháin tríd an léas cúig bliana a fhoirceannadh go luath, agus ní raibh locht ar bith ar an bhfeirmeoir, agus go raibh sé lasmuigh de smacht an fheirmeora. Áiríodh ar fhorais freisin deacracht airgeadais mar thoradh ar chúiteamh a fhorchuirtear le cinneadh DAFM. Rinneadh éisteacht bhéil den achomharc, bhí cóip de léas scríofa san fhianaise seo, agus téarma léasa cothrom le fad an chonartha GLAS. Bhí an talamh ag an bhfeirmeoir do 2019 (an 3rd GLAS year) agus bhí an talamh ar a n-iarratas BPS an bhliain sin freisin. Bhí impleachtaí ag cailliúint na talún freisin do theidlíochtaí BPS in 2020. Chomh maith leis sin, mar gheall ar an gcóras Sraith i GLAS 3 bhí an t-iarratas á dhiúltú, ach dá mbeadh iarratas déanta ag an bhfeirmeoir faoi Shraith 3 in ionad Sraith 2 bheidís fós i GLAS 3 ar na gníomhartha atá fágtha acu.

Bhí aird tugtha ag an Oifigeach Achomhairc ar Théarmaí agus Coinníollacha GLAS 3, go háirithe iad siúd a bhaineann le hincháilitheacht don scéim, d'Airteagal 35 de Rialachán Tarmligthe an

Choimisiúin (AE) Uimh. 1306/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena foráiltear i ndáil le hÍocaíochtaí neamh-dlite agus pionóis riaracháin.

Chinn an tOifigeach Achomhairc nuair a chuaigh an feirmeoir isteach i GLAS 3 go ndeachaigh siad isteach i gconradh 5 bliana leis an Roinn chun gealltanais/gníomhartha áirithe a chomhlíonadh ar feadh thréimhse na scéime, agus ba léir nach raibh siad in ann a ngealltanais ghníomhaíochta go léir a chomhlíonadh mar gheall ar fhoirceannadh an léasa.

Nuair a scrúdaíodh an cháipéisíocht ar fad a bhí ar fáil a ndearnadh tagairt dóibh thuas Chinn an tOifigeach Achomhairc nach critéar incháilitheachta den scéim a bhí i ngníomh Chlúdach Éan Fiáin i ndáiríre, ach ina ionad sin gealltanais. Chinn an tOifigeach Achomhairc go ndéanann Airteagal 35 (2) de Rialachán 640/2014 foráil i gcás neamhchomhlíonadh don tacaíocht a éilítear a dhiúltú nó a tharraingt siar go hiomlán nó go páirteach. Déanann Airteagal 35 (3) soiléir nuair a bhíonn cinneadh á dhéanamh maidir leis an ráta diúltaithe nó aistarraingthe tacaíochta i leith neamhchomhlíonadh go nglacfaí déine, méid, fad, agus athchleachtadh ar an gcuntas sin.

Chinn an tOifigeach Achomhairc go raibh an ceart ag an DAFM diúltú do na gníomhartha ar an talamh ar léas ó chonradh GLAS 3 an fheirmeora, lena n-áirítear gníomh Cumhdaigh an Éin Fhiáin agus, faoi na forálacha rialála, chun aisghabháil a lorg ar aon airgead a íocadh as na gníomhartha seo. Mar sin féin, agus forálacha Airteagal 63 de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 agus Airteagal 35 de Rialachán ón gCoimisiún (AE) Uimh. 640/2014, chinn an tOifigeach Achomhairc go mba chóir go bhfanfaidh an conradh GLAS in áit do na gníomhaíochtaí ar na tailte atá fágtha agus nár chóir go mbeadh aon ais-fháil airgid do na gníomhaíochtaí fágtha sin.

Ceadaíodh an t-achomharc go páirteach.

Cás 03: Traschomhlíonadh a dhéanann difear d'íocaíochtaí faoi Scéim Íocaíochta Bunúsach an AE 2020, an Íocaíocht Ghlasaithe agus Scéimeanna Eile Bunaithe ar Limistéar 2020

Fuair an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (DAFM) crostuairisc ón gComhairle Contae ábhartha, tar éis cigireacht a rinne oifigigh i mí Dheireadh Fómhair 2020, go raibh uisce sciodair/ithreach ag scaoileadh ó chlós feirme go draein allamuigh agus ag dul go díreach chuig abhainn áitiúil. D'eascair an chigireacht as toradh ar eachtra throm truaillithe uisce ina raibh sciodar ar ais ag rianú go dtí an clós feirme a bhí i gceist. Tugadh le fios sa chrostuarascáil gur tharla cigireachtaí roimhe seo i mí Dheireadh Fómhair agus i mí na Samhna 2019 agus gur cuireadh sonraí na gcigireachtaí sin ar fáil. Cuireadh fianaise ghrianghrafadóireachta san áireamh leis an trastuairisc. Bhí litir eisithe freisin ón gComhairle Contae chuig an bhfeirmeoir i mí na Samhna 2019 ag lorg oibreacha feabhais a chur i gcrích. I mí Dheireadh Fómhair 2020 fuarthas amach gur tógadh cainéal a bhí ag rith taobh le ród feirme go dtí an déiríocht chun uisce dromchla a atreorú chuig draenáil talún. Fuarthas amach go raibh an ród feirme ithreach, agus go raibh uisce sciodair/ithreach ag éalú isteach sa chainéal agus ag scaoileadh as sin go draein páirce trí pháip. Fuarthas amach gur scaoileadh an draein pháirce chuig abhainn áitiúil, agus fuarthas amach go raibh fungas séarachais le feiceáil san abhainn seo.

I mí Eanáir 2021 chuir an DAFM in iúl don fheirmeoir go raibh athchleachtadh i gceist agus cuireadh smachtbhanna 'intinne' 20% i bhfeidhm ar a n-íocaíochtaí mar gheall ar sháruithe Tras-Chomhlíonta faoin gCeanglas Bainistíochta Reachtúil (SMR) 1 (Nitrates). Lorgáodh athbhreithniú inmheánach ó DAFM le fianaise ó chomhairleoirí talmhaíochta an fheirmeora. Sa chinneadh athbhreithnithe seasadh leis an smachtbhanna. Rinneadh achomharc in aghaidh an chinnidh.

I measc na bhforas achomhairc bhí easpa fógra agus teagaisc scríofa ón gComhairle Contae agus ba é an feirmeoir an t-am ar fada thug faoi oibreacha feabhsúcháin. Maíodh go raibh cainéal coincréite oscailte ann sa chlós feirme chun uisce báistí a bhailiú ó innealra & botháin stórála ar thalamh níos airde, ag tabhairt an uisce go draein; bhí an cainéal ag bailiú báistí ó pháirceanna ar thalamh níos airde freisin, agus tá sé píobaithe go hiomlán ó shin agus dúnadh an cainéal. Chomh maith leis sin, bhí colbha coincréite suiteáilte ar bhóthar na feirme roinnt blianta roimhe sin chun cosc a chur ar

uisce ithreach dul isteach i ndraenacha agus léiríonn sé seo nach raibh aon 'intinn' sa mhéid a fuarthas. Cuireadh fianaise ghrianghrafadóireachta ar fáil. Ba iad na forais bhreise ná go raibh pointe sosa suiteáilte ar an ród chun aon uisce báistí iomarcach a atreorú amach chuig cainéal oscailte (a bhí á chothabháil ag an am le haonad scuabtha bóthair) agus ar shiúl ó umar. Ghlac na forais a cuireadh chun tosaigh leis nuair a bheadh báisteach throm i gcomhthráth le ba ag baint úsáide as an ród feirme go n-éalódh gné d'uisce ithreach in ainneoin na n-iarrachtaí is fearr atá déanta ag an bhfeirmeoir. Tá roinnt ardán innilte ag an bhfeirm, agus níl an ród in úsáid i gcónaí dá bharr; Chomh maith leis sin, ní choinnítear ba ar an ród riamh. Tógadh gach foirgneamh nua ar bhealach chun a chinntiú nach rithfí aon rith. Maíodh nuair a cuireadh treoir ar fáil maidir leis na hoibreacha a bhí ag teastáil chun na riachtanais a chomhlíonadh, gur tugadh fúthu sin gan aon leisce.

Rinne an tOifigeach Achomhairc éisteacht ó bhéal den achomharc. Ag an éisteacht rinne an DAFM cur síos ar chúlra an smachtbhanna agus ar na héifeachtaí lasmuigh den fheirm a aimsíodh. Tagraíodh do Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Dea-Chleachtas Talmhaíochta um Uisce a Chosaint) 2017 ina leagtar amach na ceanglais maidir le stóráil eisiltigh, uisce ithreach, agus cleachtaí ginearálta chun a chinntiú go gcosnaítear cáilíocht an uisce. D'fhreagair taobh an fheirmeora agus thug sé cúlra do na hoibreacha a rinneadh agus na forais achomhairc.

Bhí aird ag an Oifigeach Achomhairc ar na Téarmaí agus ar na Coinníollacha maidir le freagrachtaí traschomhlíonta agus go gcaithfidh gach tairbhí cloí leis na FBManna maidir leis an gcomhshaol, athrú aeráide, riocht maith talmhaíochta talún, sláinte poiblí, ainmhithe agus plandaí agus leas ainmhithe. D'fhéadfadh cailiteanas íocaíochta faoi na scéimeanna thuas go léir a bheith mar thoradh ar Mhainneachtain chun é sin a dhéanamh agus d'fhéadfadh sé go mbeadh feidhm aige freisin maidir le níos mó ná bliain scéime amháin. Nuair a mheastar go bhfuil neamh-chomhlíonadh d'aon ghnó, beidh an laghdú 20% de ghnáth ach d'fhéadfaí é sin a laghdú go 15% nó méadú suas le 100% ag brath ar athchleachtadh, méid, déine agus buaine an neamhchomhlíonta a aimsíodh. Féadfar an pionós a shíneadh lasmuigh de bhliain an chinnidh freisin.

Bhí aird ag an Oifigeach Achomhairc freisin ar Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Dea-Chleachtas Talmhaíochta um Uiscí a Chosaint) 2017 agus íoslagh dú uisce ithreach

5. (1) *Glacfaidh áititheoir gabháltais cibé bearta réasúnacha is gá chun méid an uisce ithreach a tháirgtear ar an ngabháltas a íoslagh dú.*

(2) *Gan dochar do ghinearáltacht fho-airteagal (1), cinnteoidh áititheoir gabháltais, a mhéid is indéanta—*

(a) *uisce glan ó dhíonta agus ó limistéir phábháilte neamh-ithreach agus go ndéantar sreabhadh ó thalamh níos airde ar aghaidh go dtí an clós feirme a atreorú amach ó limistéir chlóis ithreach agus go gcuirtear cosc air dul isteach i saoráidí stórála d'aoileach beostoic agus leasacháin orgánacha eile, uisce ithreach, agus eisiltigh ó otraigh, claiseanna aoiligh clós feirme, claiseanna siláiste nó clampaí sadhlais agus*

(b) *go gcoimeádtar gáitéir uisce báistí agus íosphíopaí nuair is gá chun críocha mhír (a) i ndea-riocht oibre."*

Luaitear mar seo a leanas in Alt 6 de na Rialacháin:

"6. (1) *Déanfar aoileach beostoic agus leasacháin orgánacha eile, uisce ithreach agus eisiltigh ó otraigh, claiseanna aoiligh clós feirme, claiseanna siláiste nó clampaí sadhlais a eascraíonn nó a tháirgtear i bhfoirgneamh nó i gclós ar ghabháltas, sula n-iarrfar é ar thalamh nó ar chóireáil eile, a bhailiú agus a choinneáil ar bhealach a choisceann an rith nó an lorg, go díreach nó go hindíreach, isteach in uiscí talún nó uiscí dromchla na substaintí sin.*

(2) *Ní chuirfidh áititheoir gabháltais faoi deara ná ní cheadóidh sé aon cheann de na substaintí a shonraítear i bhfo-airteagal (1)."*

Agus iarratas á dhéanamh aige chuig BPS 2020 agus scéimeanna eile atá bunaithe ar limistéar, d'aontaigh an feirmeoir go bhféadfar na sonraí a sholáthraítear ar a n-iarratas, mar aon le haon cháipéisíocht tacaíochta, a chur ar fáil d'aon Roinn, Gníomhaireacht nó Comhlacht eile chun críocha rialuithe traschomhlíonta nó chun críocha meastóireachta.

Maidir le torthaí an urscaoilte, bhí an tOifigeach Achomhairc sásta ón bhfianaise ó iniúchadh na Comhairle Contae i mí Dheireadh Fómhair 2020 go raibh uisce sciodair/ithreach ag scaoileadh ó pháipia ar an gclós feirme go draein allamuigh ag dul go díreach chuig an abhainn áitiúil, agus ba shárú intinne é seo ar Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Dea-Chleachtas Talmhaíochta um Uisce a Chosaint) 2017. Ceanglaíodh ar an smachtbhanna freisin athchleachtadh a chur san áireamh mar go raibh sárú traschomhlíonta faoin SMR seo laistigh de na 3 bliana roimhe sin.

Maidir le gníomhartha a rinneadh chun aghaidh a thabhairt ar na torthaí, bhí an tOifigeach Achomhairc cogaíoch ar na torthaí ó lá na cigireachta agus an tionchar suntasach lasmuigh den fheirm a bhí ag éalú uisce sciodair/ithreach ón ngabháltas ar choirp uisce sa cheantar.

Chinn an tOifigeach Achomhairc nach raibh dóthain forais ann chun an smachtbhanna 20% a chur ar ceal mar gheall ar shárú SMR 1.

Dícheadaíodh an t-achomharc.

Cás 04: Beart Eisceachtúil Mairteola (BEAM) 2015-2020

Rinne an feirmeoir iarratas ar an mBeart Cúnaimh Eisceachtúil Mairteola (BEAM) 2015-2020. Faoi Théarmaí & Choinníollacha BEAM is ainmhithe bólaigh iad ainmhithe atá incháilithe le híocaíocht os cionn 12 mhí d'aois a cuireadh faoi bhráid bunaíochta maraithe sa tréimhse 24 Meán Fómhair 2018 go dtí an 12 Bealtaine 2019. Dhiúltaigh an Roinn Talmhaíochta Bia agus Mara (DAFM) d'iarratas BEAM mar nach raibh siad ag cloí leis na Téarmaí agus na Coinníollacha mar gur dhíol an feirmeoir gach ceann den 23 ainmhí ar an 14 Bealtaine 2019, lasmuigh den tréimhse incháilitheachta, agus ní raibh siad incháilithe le híocaíocht. Sheas athbhreithniú inmheánach ón DAFM le diúltú an iarratais.

Rinneadh achomharc in aghaidh an chinnidh ar fhorais cuireadh srian ar an tréad faoin gClár Díothaithe Galar ó Aibreán 2019, agus ní fhéadfadh an feirmeoir aon stoc a bhogadh go dtí gur baineadh agus gur maraíodh gach imoibreoir tástála. Luacháladh na himoibreoirí tástála ar an 01 Bealtaine 2019, lean siad tástáil fola ar an 07 Bealtaine 2019 agus baineadh iad ar an 09 Bealtaine 2019. Leis an toradh a bhí air sin gurbh é an dáta ba luaithe a d'fhéadfaí an 23 ainmhí a bhí faoi achomharc a mharú ná an 14 Bealtaine 2019.

Rinne an tOifigeach Achomhairc athbhreithniú ar na fíricí agus na cúinsí a bhaineann go háirithe leis an gcás seo i gcomhréir leis an reachtaíocht agus le Téarmaí agus Coinníollacha BÍOMA, agus bhí aird ar leith aige ar na nithe seo a leanas;

9. Rátaí íocaíochta

9.1. Ríomhfar íocaíochtaí don Bheart ar bhonn na n-ainmhithe incháilithe seo a leanas laistigh de thréada incháilithe:

*9.1.1. Ainmhithe bólaigh os cionn 12 mhí d'aois a cuireadh faoi bhráid bunú maraithe sa tréimhse **24 Meán Fómhair 2018 go dtí an 12 Bealtaine 2019 go huile is go hiomlán** ag ráta €100 in aghaidh an ainmhí faoi réir uasmhéid 100 ainmhí den sórt sin in aghaidh an tréada incháilithe; agus/nó*

Chinn an tOifigeach Achomhairc go bhfuil an tréimhse incháilitheachta chun ainmhithe a mharú leagtha amach go soiléir i dTéarmaí agus Coinníollacha BEAM. Le linn breithniú an achomhairc, fuair an tOifigeach Achomhairc deimhniú ón DAFM go raibh na dátaí amháin ar a raibh cosc ar an bhfeirmeoir ainmhithe a mharú ón tréad faoi na forálacha srianta ón 23 Aibreán go dtí an 26 Aibreán 2019, iad siúd na dátaí nuair a bhí tástáil chraicinn eitinne á déanamh ar na hainmhithe sa tréad.

Chinn an tOifigeach Achomhairc gur maraíodh an 23 ainmhí a bhí faoi achomharc ar an 14 Bealtaine 2019, dáta a bhí lasmuigh de na hamlínthe a sonraíodh sna Téarmaí agus coinníollacha BEAM le haghaidh íocaíochta. Chinn an tOifigeach Achomhairc go raibh na Téarmaí agus na Coinníollacha curtha i bhfeidhm i gceart ag an DAFM sa chás seo.

Dícheadaíodh an t-achomharc.

Cás 05: Réimsí na Scéime Sriantha Nádúrtha (ANC) 2019

Bhí an feirmeoir ina iarratasóir ar Scéim Sriantha Nádúrtha 2019 (ANC). Chuir an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (DAFM) in iúl don fheirmeoir nár chomhlíon siad riachtanas dlúis stocála ANC go mbeadh ar a laghad 0.15 aonad beostoic in aghaidh an heicteáir ar a ngabháltas ar feadh tréimhse íosta seacht mí as a chéile agus nach raibh siad incháilithe le híoc faoin scéim dá bharr.

Rinne an feirmeoir achomharc ar fhoras go raibh srian ar a dtréad faoi Scéimeanna Díothaithe na heitinne, gur bhain an DAFM ainmhí amháin de réir rialacha na heitinne, go raibh dhá ainmhí tar éis bháis, agus cuireadh roinnt ainmhithe críochnaithe chun marú de réir a ngnáthchleachtas feirmeoireachta. Mhaígh an feirmeoir nach raibh sé in ann leanúint ar aghaidh ag coinneáil ar an stoc críochnaithe ar thailte leasa mar go raibh siad lonnaithe agus críochnaithe. Mhaígh an feirmeoir nach raibh sé in ann eallach ar ardchaighdeán a aimsiú ar an margadh laistigh de 10 lá ó shríon a dtréada – is riachtanas é seo i dTearmaí agus i gCoinníollacha ANC. Ina ionad sin, cheannaigh an feirmeoir roinnt eallach siopa idir Meán Fómhair agus Nollaig 2019 nuair a tháinig an cineál eallach a bhí oiriúnach don chóras feirmeoireachta (ag teacht as féar) ar fáil.

Bhí an tréimhse sriantha tréada ó lár mhí an Mhárta 2019 go lár mhí Lúnasa 2019 sa chás seo agus, de réir théarmaí agus choinníollacha na scéime ANC, éilítear ar thréada sriantha an dlús stoic is lú a theastaíonn a chomhlíonadh laistigh de 10 lá ó dháta an tsriantha.

Bhí aird ag an Oifigeach Achomhairc ar na Téarmaí agus na Coinníollacha don ANC 2019 a theastaíonn;

7. Tréimhse Coinneála Stoic

Is í an tréimhse choinneála do scéim 2019 ná 7 mí as a chéile laistigh den bhliain féilire i.e. 1 Eanáir 2019 go 31 Nollaig 2019, áit a gcaithfidh an dlús stoic ar an ngabháltas a bheith cothrom le nó níos mó ná 0.15 aonad beostoic in aghaidh an heicteáir foráiste.

I gcásanna ina bhfuil srian curtha ar ghabháltas mar gheall ar ghalar ainmhithe a bheith ann (m.sh. eitinn) éilítear ar iarratasóirí an dlús stoic is lú a theastaíonn a chomhlíonadh laistigh de 10 lá ó dháta an tsrianta.

Chinn an tOifigeach Achomhairc go raibh Téarmaí agus Coinníollacha ANC soiléir maidir leis na riachtanais stocála. Bhí aird tugtha ag an Oifigeach Achomhairc ar an reachtaíocht um Leas Ainmhithe agus measúnú á dhéanamh ar fhorais an achomhairc agus ar an dualgas cúraim a bhí ar an bhfeirmeoir maidir le líon mór stoc críochnaithe a bheith lonnaithe. Chinn an tOifigeach Achomhairc go ndearna an feirmeoir breithniú iomlán ar leas agus ar chosaint na n-ainmhithe trí iad a mharú nuair a bhí siad oiriúnach d'fhonn cosc a chur ar aon fhulaingt neamhriachtanach nó cur i mbaol sláinte nó leas na n-ainmhithe seo agus iad lonnaithe ar an ngabháltas laistigh d'aonaid sclábhaithe. Ghlac an tOifigeach Achomhairc leis an srian tréada a raibh tionchar aige ar bhainistíocht stoc bliantúil an fheirmeora agus ghlac sé leis go mb'fhéidir nach raibh cáilíocht agus cineál ainmhí a theastaíonn chun an caighdeán a choinneáil laistigh dá dtréad i láthair ar an margadh laistigh den tréimhse ama 10 lá atá leagtha amach sna Téarmaí agus sna Coinníollacha.

Ceadaíodh an t-achomharc

Cás 06: Clár Géanómaíochta Sonraí Mairteola (BDGP) (síneadh) 2021

Ghlac an feirmeoir páirt sa Chlár Géanómaíochta Sonraí Mairteola (BDGP) 2015. Bhí an clár le bheith ar siúl go dtí 2020. Rinne an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (DAFM) cinneadh síneadh a chur leis an gclár don bhliain 2021, agus an clár oscailte do rannpháirtithe a chomhlíon na riachtanais don chlár 2015-2020.

Cuireadh in iúl don fheirmeoir gur measadh go raibh siad neamh-incháilithe do shíneadh BDGP 2021 mar nár chomhlíon siad an riachtanas BDGP go mbeadh tarbh stoic incháilithe ar a ngabháltas ar an 30 Meitheamh 2019. Lorgaíodh athbhreithniú ar an mbonn go raibh sé i gceist ag an bhfeirmeoir 100% Inseamhnú Saorga (AI) a úsáid as sin amach. Sheas an DAFM lena chinneadh faoin ábhar. Rinneadh achomharc in aghaidh an chinnidh.

Ba iad na forais achomhairc nár úsáideadh na tairbh sa tréad le haghaidh pórúcháin agus úsáidtear tairbh AI 100% 5 réalta agus bunaithe ar an úsáid seo de tairbh AI 5 réalta, ba cheart ligean don fheirmeoir páirt a ghlacadh sa síneadh BDGP.

D'fhreagair an DAFM gur úsáid an feirmeoir tarbh in 2019 ach nach raibh stoc incháilithe aige ar an 30 Meitheamh 2019.

Bhí aird ag an Oifigeach Achomhairc ar Théarmaí agus ar Choinníollacha BDGP 2021,

4. Incháilitheacht

Chun a bheith incháilithe iarratas a dhéanamh chun páirt a ghlacadh sa Chlár, iarratasóir (inter alia):

- Ní mór gur chomhlíon sé riachtanas Stoc-Tairbh/AI an Chláir in 2019

Bhí na Téarmaí agus na Coinníollacha don BDGP 2015 go 2020 ábhartha freisin

10 Riachtanais an chláir

Riachtanas 4 - Straitéis Athsholáthair - Beidh ar iarratasóirí sciar d'ainmhithe fiúntais ardghéiniteacha a choinneáil ar a ngabháltas mar atá sonraithe thíos:

Athsholáthar Tarbh Stoic - I gcás iarratasóirí a úsáideann tarbh stoic, ní mór go raibh tarbh stoic amháin ar a laghad ar an ngabháltas an 30 Meitheamh 2019 ina tarbh géinitíópáilte 4 nó 5 réalta ar an innéacs Críochfoirt nó Athsholáthair (laistigh nó trasna de phór) tráth an cheannaigh.

D'aimsigh an tOifigeach Achomhairc cuid de na laoithe a rugadh i dtréad an fheirmeora in 2020 ag tarbh stoic seachas ag AI agus ní raibh aon tarbh stoic géinitíopa 4- nó 5 réalta ar an ngabháltas ar an 30 Meitheamh 2019. Chinn an tOifigeach Achomhairc gur ceanglas incháilitheachta é comhlíonadh cheanglas 4 (straitéis athsholáthair) chlásal 10 de Théarmaí agus Coinníollacha 2015-2020 atá leagtha amach i dTéarmaí agus Coinníollacha BDGP 2021. Mar thoradh air sin, chinn an tOifigeach Achomhairc go raibh comhlíonadh an cheanglais seo riachtanach le haghaidh incháilitheachta do shíneadh 2021, fiú sa chás nach bhfuil sé beartaithe AI a úsáid ach i gclár pórúcháin amach anseo. Chinn an tOifigeach Achomhairc nár comhlíonadh an riachtanas agus measadh go raibh an feirmeoir neamh-incháilithe i gceart.

Dícheadaíodh an t-achomharc.

Cás 07: Réimsí na Scéimeanna Sriantha Nádúrtha (ANC) 2020

Rinne feirmeoir iarratas chuig Scéim Íocaíochta Bunúsach 2020 (BPS). Áiríodh leis an tsaoráid iarratais ar líne seo rogha freisin iarratas a dhéanamh ar íocaíocht Scéim Limistéir Sriantha Nádúrtha (ANC) 2020. Agus an t-iarratas ar líne BPS á chomhlánú aige, iarrtar ar an iarratasóir tic a chur i mbosca iarratais ar an scáileán chun iarratas ar Scéim ANC a dheimhniú. Níor chríochnaigh an feirmeoir bosca tic iarratais ANC ar a n-iarratas ar líne agus níor eisíodh aon íocaíocht faoin scéim ANC. Tar éis fiosrúchán a dhéanamh, dheimhnigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (DAFM) don feirmeoir: *"nuair a bhí an t-iarratas bunúsach Íocaíochta Ar Líne á chomhlánú, iarradh ort tic a chur sa bhosca chun a dhearbhu gur mhian leat iarratas a dhéanamh ar íocaíocht faoin ANC. Murar chuir tú tic sa bhosca agus go raibh talamh incháilithe ANC agat, iarradh ort tuilleadh tic a chur "Ba mhaith liom iarratas a dhéanamh ar ANC" nó "Níl mé ag iarraidh iarratas a dhéanamh ar ANC". De réir mar a chuir tú tic nach raibh tú ag iarraidh iarratas a dhéanamh ar ANC, níor próiseáladh aon iarratas ANC. Mar thoradh air sin, níor eisíodh aon íocaíocht do Scéim ANC 2020".* Rinneadh achomharc in aghaidh an chinnidh.

D'admhaigh an feirmeoir ina bhforais achomhairc nár chuir siad tic sa bhosca cuí, ach ba gheall le míthuiscint ar na Téarmaí agus na Coinníollacha é seo agus gan a bheith eolach ar an bpróiseas iarratais ar líne. Chuir an feirmeoir isteach go raibh na tailte incháilithe do Scéim ANC agus go stairiúil bhí siad ag cloí le Scéim ANC.

Bhí aird tugtha ag an Oifigeach Achomhairc ar Théarmaí agus Ar Choinníollacha na Scéime, ar reachtaíocht ábhartha an AE, agus ar na cúinsí a bhaineann go háirithe leis an gcás seo. Cuirtear Scéim ANC i bhfeidhm de bhun Rialachán an AE 1305/2013.

Seo a leanas Téarmaí agus Coinníollacha Scéime ANC 2020.

Ní mór iarratas ar scéim ANC/ASC a dhéanamh trí úsáid a bhaint as an gcóras Iarratais Bhunúsach Íocaíochta Ar Líne trí tic a chur leis an mbosca cuí ar an iarratas ar Líne ag www.agfood.ie

2. Conas iarratas a dhéanamh ar ANC / ASC - Mórthír agus Oileáin

Ní mór iarratais ar Scéimeanna ANC/ASC 2020 a dhéanamh trí úsáid a bhaint as Buníocaíocht 2020 agus le scéimeanna eile atá bunaithe ar Limistéar, iarratas ar líne. Is gá tic a chur sa bhosca iarratasóra cuí ANC agus ní mór d'iarratasóirí nó dá ngníomhaire údaráithe a chinntiú go bhfuil sé sin déanta acu. Is gá a chinntiú freisin go gcríochnófar gach réimse ábhartha eile den bhuníocaíocht agus den iarratas ar scéimeanna limistéir-bhunaithe eile chun éileamh bailí a thaisceadh. Is é an 15 Bealtaine 2020 an dáta deiridh d'iarratais. Is féidir iarratais a chur isteach suas go meán oíche ar an dáta sin.

5. Ceanglais scéime agus incháilitheacht

Chun a bheith incháilithe le híocaíocht faoi Scéim ANC/ASC 2020 ní mór d'iarratasóir ina gceart féin: A chur isteach tríd an gcóras Bunúsach Iarratais ar Líne Íocaíochta Ar Líne, Scéim Íocaíochta Bunúsach bailí 2020 agus foirm iarratais ar Scéimeanna Limistéir eile faoi spriocdháta 15 Bealtaine 2020 agus iarratas ar Scéimeanna ANC/ASC a dhearbhu trí tic a chur i mbosca iarratasóra ANC.

Ón bhfianaise a fuair an tOifigeach Achomhairc amach go soláthraíonn an scáileán sonraí iarratais ar líne roghanna chun tic a chur i mboscaí do roinnt scéimeanna lena n-áirítear ANC agus chun iarratas ar íocaíocht faoin Scéim ANC a dheimhniú. Mura gcuirtear tic leis an mbosca iarratais ANC seo agus má tá talamh incháilithe ANC ann, iarrtar tuilleadh ar an iarratasóir tic a chur le 'Ba mhaith liom iarratas a dhéanamh ar ANC' nó 'Níl mé ag iarraidh iarratas a dhéanamh ar ANC'. Próiseas dhá chéim a bhí anseo ina raibh, dhá uair, ag an iarratasóir, an rogha a dhéanamh faoi ANC sula ndeachaigh sé chun cinn. Ní féidir an t-iarratas ANC a chomhlánú mura gcuirtear "tic" ar cheachtar de na boscaí sin. I gcás an fheirmeora, toisc gur cuireadh tic sa bhosca ina luaitear 'Níl mé ag iarraidh iarratas a dhéanamh ar ANC', níor próiseáladh aon iarratas ANC agus, dá bharr sin, níor eisíodh aon íocaíocht faoi scéim ANC 2020.

D'admhaigh an tOifigeach Achomhairc go leanann an feirmeoir ag feirmeoireacht ar an mbealach céanna gach bliain agus nár athraigh siad a ngníomhaíocht feirme. Chinn an tOifigeach Achomhairc gur scéim bhliantúil í an scéim ANC le Téarmaí agus Coinníollacha ar leith do gach bliain, áfach, agus ní mór d'iarratasóirí iarratas a chur isteach gach bliain. D'éirigh leis an bhfeirmeoir iarratas a dhéanamh ar líne sna blianta roimhe sin 2018 agus 2019.

Chinn an tOifigeach Achomhairc go raibh mínithe leordhóthanacha curtha ar fáil sna Téarmaí agus sna Coinníollacha araon agus le linn phróiseas iarratais ANC ar líne 2020. Cé go raibh sé soiléir don Oifigeach Achomhairc go raibh botún dáiríre déanta ag an bhfeirmeoir, bhí an dualgas orthu mar thairbhí na n-íocaíochtaí faoin scéim ANC eolas iomlán a bheith aige ar na riachtanais, agus bhí cinneadh an DAFM de réir na dTéarmaí agus na gCoinníollacha sin.

Dícheadaíodh an t-achomharc

Cás 08: Scéim na bhFeirmeoirí Óga (YFS)

Bhí an feirmeoir ina iarratasóir faoi Scéim na bhFeirmeoirí Óga (YFS) agus bhí sé ag feirmeoireacht i gComhpháirtíocht Feirme Cláraithe (RFP). Bhí an feirmeoir/RFP ina ábhar cigireachta ar an láthair ag an Roinn Bia Talmhaíochta agus na Mara (DAFM) chun seiceáil a dhéanamh ar chomhlíonadh rialacha an YFS i rith mhí an Mhárta 2020. Bhí dhá chuid i gceist leis an iniúchadh ar an láthair. Ba é an chéad cheann ná a sheiceáil go raibh an talamh incháilithe agus sa chás seo níor tháinig aon cheist chun cinn maidir le hincháilitheacht talún. Ba é an dara cuid ná a sheiceáil go bhfuil an feirmeoir óg i rialú bainistíochta agus airgeadais, go hiomlán nó i gcomhpháirt le daoine eile de réir mar a bheidh. Ina theannta sin, caithfidh rannpháirtithe a bheith in ann a léiriú go gcomhlíonann siad na riachtanais aoise agus oideachais.

Theastaigh seiceáil ar an gcéad cheann, an ceann is mó agus an dara hidirbhearta deireanacha a rinneadh le haghaidh díolacháin agus ceannacháin beostoic araon leis an bpróiseas cigireachta ar an láthair. Sa chás seo bhí an ceannach is mó d'aon bhólacht déag i rith 2019 agus fuarthas amach nár íocadh é ó chuntas bainc ar ainmníodh an feirmeoir óg air agus ina ionad sin íocadh as cuntas in aon ainm amháin thuismitheoir an fheirmeora óg.

Tar éis freagra a thabhairt ar an Tuarascáil Rialaithe, d'eisigh an DAFM cinneadh a mheasann nach raibh an feirmeoir óg neamh-incháilithe d'íocaíocht YFS mar nár thrasnaigh ceannacháin beostoic trí chuntas bainc inar ainmníodh an feirmeoir óg. Lorg an feirmeoir athbhreithniú ón DAFM. Sheas an DAFM leis an gcinneadh bunaidh inar luadh gur theip ar an bhfeirmeoir óg smacht iomlán airgeadais ar an ngabháltas a léiriú in 2019.

I measc na bhforas achomhairc ná go ritheann an RFP feirm dhéiríochta agus go raibh smacht iomlán airgeadais ag an RFP, a bhfuil an feirmeoir óg ina bhall de, ar oibriú na feirme, agus ceannaítear gach rud tríd an gcuntas bainc feirme (cuireadh fianaise ar fáil). Aon bhó dhéag déiríochta a bhí i gceist agus bhí sé i gcomhthráth le miondealú ar bhaincfeireacht idirlín nuair a bhí sé ar an láthair chun an

ceannach seo a dhéanamh. D'íoc ball eile den RFP, astu as a chuntas bainc féin a raibh suim sheachtainiúil á haistriú chuige ón gcuntas bainc RFP chun airgead a thógáil d'ainmhithe, innealra, srl. Chuathas i gcomhairle le cuntasóir an RFP maidir leis an ábhar seo. Measadh go raibh cailiteanas na híocaíochta YFS suntasach. Cé gur tugadh an íocaíocht sheachtainiúil faoi deara, táiríodh fianaise DAFM nár léiríodh an méid a íocadh as an aon ainmhí déag ar íocaíocht cómhalartach ón gcuntas RFP leis an gcuntas eile.

Agus cinneadh á dhéanamh maidir leis an achomharc, ceanglaíodh ar an Oifigeach Achomhairc aird a thabhairt ar Rialacháin an AE, reachtaíocht náisiúnta, treoirlínte agus Téarmaí agus Coinníollacha a rialaíonn an scéim, agus aird a thabhairt ar phrionsabail an cheartais nádúrtha.

Na Téarmaí agus na Coinníollacha do Scéim Íocaíochta Bunúsach an AE 2019 (BPS)/Íocaíocht Ghlasála agus Scéimeanna Limistéir eile 2019 a theastaíonn.

Roinn 3: Scéim na bhFeirmeoirí Óga

"Sa chás go dtugann feirmeoir óg faoin ngníomhaíocht feirmeoireachta mar chuid de ghrúpa e.g. i gcomh-uimhir tréada, comhpháirtíocht nó cuideachta, measfar go bhfuil an grúpa incháilithe do Scéim na bhFeirmeoirí Óga má chomhlíontar na coinníollacha seo a leanas;

- *Caithfidh duine amháin ar a laghad sa ghrúpa sainmhíniú an Fheirmeora Óig a chomhlíonadh*
- *Go gcaithfidh an Feirmeoir Óg rialú éifeachtach agus fadtéarmach a fheidhmiú laistigh den ghrúpa amháin nó i gcomhpháirt i dtéarmaí cinntí a bhaineann le bainistíocht, sochair agus rioscaí airgeadais an ghrúpa. Léirítear rialú den sórt sin mar seo a leanas:*
 - *tá ainm an fheirmeora óig ar uimhir an tréada;*
 - *tá ainm an fheirmeora óig ar chuntas an bhainc a úsáidtear chun íocaíochtaí a fháil faoin Scéim Bhunúsach Íocaíochta agus Feirmeoirí Óga;*

▪ *Ní mór do gach duine a ghlacann páirt sa ghrúpa foirm Dearbhaithe Scéim Náisiúnta Cúlta/Feirmeoirí Óga a chomhlánú lena ndeimhnítear go bhfuil smacht éifeachtach ag an bhfeirmeoir óg, go hiomlán nó i gcomhpháirt le baill eile an ghrúpa. Tá an fhoirm dearbhaithe seo ar fáil le foirm iarratais na scéime ar líne agus tá sí ar fáil ar shuíomh gréasáin na Roinne freisin.*

Sa chás go roghnófar feirmeoir óg lena iniúchadh faoi Scéim na bhFeirmeoirí Óga déanfar seiceálacha breise chun a fháil amach an bhfuil s/sé i gceannas ar an oibríocht feirmeoireachta i gcás feirmeora aonair nó i gcomhpháirt i gceannas i gcás comhfheirmeoirí, comhpháirtíochtaí nó cuideachtaí.

Roghnófar 5% d'iarratasóirí faoi Scéim na bhFeirmeoirí Óga lena n-iniúchadh chun a chinntiú go gcomhlíonfar rialacha na scéime. Lorgófar fianaise dhoiciméadach chun a dheimhniú go bhfuil an 'feirmeoir óg' i gceannas ar an ngabháltas amháin nó i gcomhpháirt mar chuid den phróiseas cigireachta. Maidir leis seo, beag beann ar cibé an bhfuil an feirmeoir óg i gceannas ar an ngabháltas amháin nó i gcomhpháirt, tá ceanglas ann rialú bainistíochta agus airgeadais den sórt sin a léiriú. Áirítear leis seo ainm an fheirmeora óig ar shonraisc agus admhálacha agus ar chuntas an bhainc a úsáidtear le haghaidh idirbhearta nó gnó uile an ghabháltais."

Chinn an tOifigeach Achomhairc go ndearnadh gach idirbheart eile don fhiontar feirmeoireachta tríd an gcuntas bainc RFP lena n-áirítear íocaíochtaí le haghaidh árachais, pá, clibeanna, beatha ainmhithe, leasachán, mairteanna, agus íocaíochtaí a fuarthas ón DAFM agus ó uachtarlanna srl. Níl ach íocaíocht amháin, nár íocadh as an gcuntas RFP don aon bhó déag déiríochta. Thug an tOifigeach Achomhairc faoi deara go raibh an DAFM tar éis a fháil amach ar shlí eile gur léirigh an feirmeoir óg go raibh baint ghníomhach acu le reáchtáil na feirme agus léirigh siad eolas iomlán ar bhainistíocht laethúil an ghabháltais.

Chinn an tOifigeach Achomhairc go raibh an feirmeoir óg ag tabhairt faoina ngníomhaíocht feirmeoireachta mar chuid de ghrúpa i.e. i RFP, agus gur léirigh siad agus go ndearna siad rialú airgeadais éifeachtach agus fadtéarmach i gcomhpháirt laistigh den RFP. Na Téarmaí agus na Coinníollacha a leagtar amach ag Alt 3 conas is féidir an rialú seo a léiriú, agus bhí gach víosa coinníoll comhlíonta ag an bhfeirmeoir óg; tá a n-ainm ar an uimhir tréada, tá a n-ainm ar an gcuntas bainc a úsáidtear chun íocaíochtaí a fháil na scéimeanna éagsúla Roinne agus go raibh Foirm Dearbhaithe YFS curtha i gcrích. Tá comhaltaí an RFP cláraithe i gcomhpháirt mar úinéirí tréada, iarratais chomhscéime a dhéanamh, íocaíochtaí comhphárteacha scéime a fháil, fianaise a sholáthar ar fháltais le haghaidh íocaíochtaí a bhaineann le hoibríochtaí feirme, sonraí cuntais bainc ar choinníoll agus miondealú ar dhíolacháin agus ar cheannacháin feirme. Maidir leis an íocaíocht as an aon bhó déag a d'íoc seic as cuntas nár ainmníodh an feirmeoir óg, ba íocaíocht amháin í seo nuair a bhí fadhb ann maidir le baincéireacht idirlín.

Chinn an tOifigeach Achomhairc ar chothromaíocht na fianaise go léir a cuireadh isteach go raibh an feirmeoir óg ag feidhmiú "rialú éifeachtach agus fadtéarmach laistigh den ghrúpa amháin nó i gcomhpháirt i dtéarmaí cinntí a bhaineann le bainistíocht, sochair agus rioscaí airgeadais an ghrúpa".

Ceadaíodh an t-achomharc.

Cás 09: Traschomhlíonadh (GAEC 7) a dhéanann difear d'íocaíochtaí faoi Bhunscéim Íocaíochta 2019 agus scéimeanna eile a bhaineann le réimse

Bhí gabháltas an fheirmeora faoi réir iniúchadh iomlán traschomhlíonta ag an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (DAFM) in 2019, agus aithníodh neamhchomhlíonadh maidir le Dea-Ríocht Talmhaíochta agus Comhshaoil (GAEC) 7. Cuireadh an neamhchomhlíonadh in iúl don fheirmeoir mar aon le smachtbhanna a bhí mar thoradh air agus bhí 270 méadar de ghné tírdhreacha (draein) bainte agus smachtbhanna 5% i bhfeidhm. Chomh maith leis sin, bhí draenáil athsholáthair 270 méadar riachtanach a chur i bhfeidhm laistigh de 12 mhí ó litir fógra pionóis. Lorgaíodh athbhreithniú inmheánach ón DAFM agus seasadh leis an gcinneadh agus leis an smachtbhanna. Rinneadh achomharc ar an ábhar.

Cheistigh forais an achomhairc ar cheart an draein a mheas mar ghné tírdhreacha, seachas gur limistéar é a raibh seans maith ann go mbeadh tuille curtha ina cheart. Rinne athair an fheirmeora iarracht draein a chruthú chun barraíocht uisce a bhaint den cheantar, bhí an limistéar draein éirithe inmhiníthe, agus cailleadh ainmí ansin in 2016 (fianaise cniogaire curtha ar fáil). Bhí píopa déanta ar an gceantar in 2016 ionas nach dtarlódh níos mó timpistí.

Rinne an tOifigeach Achomhairc éisteacht ó bhéal den achomharc. Thug comhairleoir talmhaíochta an fheirmeora fianaise go ndearnadh an draein de dhéantús an duine agus glanadh é gach bliain agus bhí sé tirim freisin ar feadh 6 mhí den bhliain ach bheadh tuille ann gach bliain agus bhí feithicil oibreacha imithe i bhfostú ansin. Bhí an draein ina ghuais agus baineadh anuas é ar chúiseanna sábháilteachta. Fianaise bhreise ná go raibh crainn curtha i gceantair eile den fheirm le roinnt blianta anuas. D'fhreagair an DAFM dá mbainfí draein eile den fhad céanna agus nár ghá go mbeadh sé sa cheantar céanna den fheirm, agus nár tharla sé sin sa chás seo.

Bhí aird ag an Oifigeach Achomhairc ar Théarmaí agus Ar Choinníollacha na Scéime, agus ar reachtaíocht ábhartha an AE. Téarmaí agus Coinníollacha na Scéime Buníocaíochta 2019 (BPS) faoin

gceannteideal Gnéithe Tírdhreacha agus an fo-cheannteideal Sainmhíniú ar fhálta sceacha, crainn i líne agus draenáil/díog, luaitear séadchomharthaí náisiúnta; *Ainmnítear fálta, crainn i líne agus draenacha/díoga mar Ghnéithe Tírdhreacha faoi GAEC agus tá siad incháilithe le haghaidh íocaíochtaí faoin BPS agus scéimeanna eile atá bunaithe ar limistéar. Faoi GAEC 7 tá dualgas ar thairbhíthe gnéithe tírdhreacha ainmnithe a choinneáil agus a chothabháil.*

Is trinse oscailte é draein/díog, chun críche Traschomhlíonadh, a thochlaítear chun draenáil talún talmhaíochta a fheabhsú. Tosaíonn sé laistigh den ghabháltas go ginearálta agus tá sé nasctha go díreach nó go hindíreach trí dhraenacha eile, le sruth nó abhainn, a théann tríd an ngabháltas nó taobh leis. D'fhéadfadh uisce a bheith ann go buan nó gan ach báisteach throm a leanúint.

Faoin bhfo-cheannteideal “Hedgerows”, luaitear crainn i líne agus riachtanais draenacha/díoga;

Más gá, i gcúinsí eisceachtúla, sceach a bhaint, líne crann a bhaint nó draein a líonadh ar chúiseanna maithe cosúil le leathnú clós feirme, féadfaidh na feirmeoirí é sin a dhéanamh ar choinníoll sceach nua, líne nua crann nó draein ar chomhfhad agus cosúil le leithéidí i.e. cuirtear sceach ina bhfuil speiceas fálaithe traidisiúnta curtha nó tochailte sula mbaintear an sean- sceach , líne crann nó draein ar ghabháltas na bhfeirmeoirí....

Sa chás gur braitheadh go bhfuil gné tírdhreacha bainte/damáiste déanta sna blianta roimhe seo, d'fhéadfaí smachtbhanna a chur i bhfeidhm sa bhliain reatha i.e. bliain an aimsithe. Chomh maith le cur i bhfeidhm an smachtbhanna, ní mór sceach nua, líne crann nó draein/díog ar chomhfhad leis an ngné a bhaint, a chur nó a thochailt laistigh de 12 mhí. Seachas sin, cuirfear smachtbhanna traschomhlíonta eile i bhfeidhm. ...

Sa chás go gcuirtear fálta sceach nua nó ina ndraenálann draenacha chun fálta nó draenacha a bhaint, bíonn siad seo ina ngnéithe tírdhreacha nuair a bhaintear an seanfhálta nó an draein agus dá bharr sin caithfear iad a choinneáil. Tá fálta nó línte crann a chuirtear faoi AEOS nó GLAS breise agus ní féidir glacadh leo mar fhálta fálaithe athsholáthair le haghaidh fálta sceach a bhaint.

Chinn an tOifigeach Achomhairc freisin go bhfuil an Lámhleabhar Míniúcháin do Riachtanais Traschomhlíonta soiléir gur gnéithe tírdhreacha iad draenacha agus díoga agus nach féidir iad a bhaint ach amháin má thochlaítear draein athsholáthair roimh an mbaint. Cuirtear in iúl go soiléir freisin nach féidir le feirmeoir ach a leithéid a chur ina áit, agus go gcuirfear smachtbhannaí i bhfeidhm mura dtarlaíonn sé sin.

Nuair a scrúdaíodh an fhianaise ar fad a bhí ar fáil, chinn an tOifigeach Achomhairc go raibh draein 270 méadar i bhfeidhm, agus gur baineadh an draein nuair a rinneadh an iniúchadh traschomhlíonta agus nár cuireadh ina áit sular baineadh é. Chinn an tOifigeach Achomhairc gur gné tírdhreacha a bhí sa draein mar a shainmhínítear i dTéarmaí agus Coinníollacha BPS 2019, agus nuair a measadh go raibh draein ina ghuais ansin chuirfeadh cruthú draein comhfhad in áiteanna eile ar an ngabháltas cosc ar aon smachtbhanna. Chinn an tOifigeach Achomhairc gurb é an smachtbhanna a chuir an Roinn i bhfeidhm tar éis na cigireachta traschomhlíonta a bheith ar an smachtbhanna ceart sa chás seo.

Dícheadaíodh an t-achomharc

Cás 10: Scéim Feirmeoireachta Orgánach (OFS)

Bhí tús curtha leis an bhfeirmeoir sa Scéim Feirmeoireachta Orgánach (OFS) le linn 2015. An 30 Deireadh Fómhair 2019 fuair an Rannóg Orgánach den Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (DAFM) fógra ón gcomhlacht ceadúnaithe orgánach go raibh an feirmeoir imithe i léig mar bhall ó Mheán Fómhair 2019 go Meán Fómhair 2021. Ina dhiaidh sin, d'eisigh an DAFM cinneadh don fheirmeoir, de réir mar a chuaigh siad i léig mar oibreoir orgánach ceadúnaithe, go gcaithfí gach cúnamh a íocadh faoin OFS a aisíoc. Rinneadh achomharc in aghaidh an chinnidh seo, agus rinne an tOifigeach Achomhairc éisteacht bhéil den achomharc.

Áiríodh leis an bhfianaise gur nocht iniúchadh Meán Fómhair 2019 a rinne an comhlacht ceadúnaithe orgánach Sárú Idirmheánach Leibhéal 2, agus Sárú Criticiúil Leibhéal 3; Fuarthas ainmhithe ag innilt talamh neamh-orgánach "ar cíós" agus dá bharr sin cothaíodh beatha neamh-orgánach do luibhitheoirí. Bhí an feirmeoir faoi rabhadh ó chigireachtaí roimhe seo go dtarraingeofaí siar a gceadúnas ina iomláine faoi shárú Forógra Leibhéal 4 amach anseo ag Leibhéal 3 nó os a chionn faoi réir deimhniú ó DAFM. Chuir an comhlacht Sárú Forógra Leibhéal 4 i bhfeidhm agus tarraingíodh siar ceadúnas an fheirmeora ar feadh tréimhse dhá bhliain. Dheimhnigh Aonad Orgánach DAFM an smachtbhanna seo.

Mhaígh an feirmeoir nach raibh sárú Leibhéal 3 nó Leibhéal 4 ann agus go raibh sárúithe roimhe seo curtha ina gceart go léir, baineadh leas as an talamh a bhí i gceist ó dhuine a d'fhág an scéim orgánach, agus bhí sé i gceist barr a chur ar an talamh agus gan beostoc a chur air, ach dhiúltaigh an t-úinéir cead é sin a dhéanamh. Bhí an feirmeoir tar éis siláiste a thógáil ón talamh agus dhíol sé é seo, agus ní raibh eallach ar an talamh riamh, agus bhí deimhniú aige ón gceannaitheoir sadhlais agus ón gconraitheoir sadhla. Léiríodh ceisteanna leanúnacha leighis de chineál tromchúiseach freisin.

Thug an tOifigeach Achomhairc faoi deara an chigireacht a d'aithin an neamhchomhlíonadh a rinne an comhlacht orgánach deimhnithe agus an chros a tuairiscíodh don DAFM.

Bhí aird ag an Oifigeach Achomhairc ar Théarmaí agus ar Choinníollacha OFS, a deirtear in Alt 10.

c. Ciallóidh aistarraingt an cheadúnais ag an Roinn nó OCB laistigh de théarmaí an chonartha OFS foirceannadh ón Scéim agus aisíoc iomlán an chúnaimh go léir a íocadh, lena n-áirítear ús is iníoctha faoi S. I. Uimh.

Is é an teideal atá ar larscríbhinn 2 de na Téarmaí agus coinníollacha ná Pionóis Riaracháin agus stáit;

c. Mar thoradh ar chúlghairm an cheadúnais orgánaigh, cuirfear deireadh leis an gconradh agus aischúiteamh iomlán gach cabhrach a íoctar faoin scéim lena n-áirítear, i gcás ina mbeidh ús infheidhme is iníoctha faoi SI Uimh.

Is é teideal Airteagal 30 de Rialachán na Comhairle (CE) UIMH. 834/2007 Bearta i gcás sáruithe agus neamh-rialtachtaí agus luaitear ann:

1. I gcás ina bhfaighfear neamhrialtacht maidir le comhlíonadh na gceanglas atá leagtha síos sa Rialachán seo, cinnteoidh an t-údarás rialaithe nó an comhlacht rialaithe nach ndéantar aon tagairt don mhodh táirgthe orgánach maidir le lipéadú agus fógraíocht an iomláin nó an táirgthe a ritheann an neamhrialtacht seo difear, i gcás ina mbeadh sé sin comhréireach le hábharthacht an cheanglais a sáraíodh agus le cineál agus le himthosca ar leith gníomhaíochtaí neamhrialta. I gcás ina bhfaighfear sárú dian nó sárú le héifeacht fhada, cuirfidh an t-údarás rialaithe nó an comhlacht rialaithe cosc ar an oibreoir lena mbaineann táirgí margaióchta a thagraíonn don mhodh táirgthe orgánach sa lipéadú agus san fhógraíocht ar feadh tréimhse a chomhaontófar le húdarás inniúil an Bhallstáit.

2. Déanfar faisnéis maidir le cásanna neamhrialtachtaí nó sáruithe a dhéanann difear do stádas orgánach táirge a chur in iúl láithreach idir na comhlachtaí rialaithe, na húdaráis rialaithe, na

húdaráis inniúla agus na Ballstáit lena mbaineann agus, más cuí, don Choimisiún. Braithfidh an Leibhéal cumarsáide ar dhéine agus ar mhéid na neamhrialtachta nó an tsáraithe a aimsíodh....

Deirtear sa Chatalóg Sáruithe faoin gceannteideal "Nóta ar Fhionraí Oibreoirí";

Foráiltear le hAirteagal 30 (1) de Rialachán na Comhairle (CE) 834/2007:

"I gcás ina bhfaighfear sárú dian nó sárú le héifeachtaí fada, cuirfidh an t-údarás rialaithe nó an comhlacht rialaithe cosc ar an oibreoir lena mbaineann táirgí margáíochta a thagraíonn don mhodh táirgthe orgánach sa lipéadú agus san fhógraíocht ar feadh tréimhse a chomhaontófar le húdarás inniúil an Bhallstáit ".

In Éirinn tugtar 'sárú follasach' ar cheachtar cineál sáraithe (sárú dian nó sárú le héifeacht fhada). Ba cheart an tréimhse ina bhfuil cosc ar oibreoir táirgí orgánacha a mhargú a mheas ar bhonn cás ar chás. Mar sin féin, chun a chinntiú go nglacann Comhlachtaí Rialaithe na hÉireann le cur chuige atá comhsheasmhach tríd is tríd, ba cheart an creat seo a leanas a chur i bhfeidhm.

An Creat - Breathnófar ar dhá bhliain go ginearálta mar an tréimhse chuí toirmisc ar shárú trom nó sárú le héifeacht fhada. Cuireann sé seo cosc ar an gceadúnaí trádáil in aon táirge orgánach ar feadh tréimhse dhá bhliain.....

Sonraíonn Iarscríbhinn II den Chatalóg Sáruithe na saincheisteanna éagsúla neamhchomhlíonta agus cibé acu Leibhéal 1, 2, 3 nó Leibhéal 4 iad.

Sa chás seo dúradh sa Tuarascáil um Chomhlíonadh cigireachta; *Tugadh faoi deara ag an iniúchadh sceidealta 2019 go raibh ainmhithe in-chomhshó ag innilt talún neamh-orgánach ar an gcaoi sin cothaíodh beatha neamh-orgánach do luibhiteoirí a aicmítear mar Neamhrialtacht Leibhéal 3/Neamhchomhlíonadh Criticiúil. Thug an chigireacht faoi deara freisin saincheisteanna le cáipéisíocht athnuachana ceadúnais agus teip ar an bhfeirmeoir freastal ar Chúrsa Táirgthe Orgánach sainordaithe. Fuair an tOifigeach Achomhairc deimhniú ar chigireachtaí roimhe seo a d'fhág gur eisíodh fógra go dtarraingeofaí siar ceadúnas an fheirmeora ina iomláine faoi shárú amach anseo a eascraíonn ag Leibhéal 3 nó os a chionn faoi shárú Forógra Leibhéal 4 faoi réir*

deimhniú ó Aonad Orgánach an DAFM. Ghlac an tOifigeach Achomhairc leis an bhfianaise go raibh eallach an fheirmeora ag innilt na dtailte lá cigireachta ag an gcomhlacht deimhniúcháin orgánaigh. Luaigh an tOifigeach Achomhairc fianaise an chonraitheora sadhlais a bhain le 2018 agus ní leis an mbliain chigireachta, freisin litir an cheannaitheora sadhlais a bhaineann le hAibreán 2019 agus ní leis an tréimhse chigireachta.

Tar éis scrúdú a dhéanamh ar an bhfianaise, chinn an tOifigeach Achomhairc an cinneadh a rinne an comhlacht deimhniúcháin orgánaigh agus d'fhormhuinigh an DAFM ceadúnas an fheirmeora a chur ar fionraí ar feadh dhá bhliain ó Mheán Fómhair 2019 i rialacháin. Maidir leis an gceanglas aisghabhála, áfach, fuair an tOifigeach Achomhairc an fhianaise liachta a bhí láidir sa chás agus bhreithnigh sé na forálacha *force majeure* mar atá leagtha amach sa scéim Téarmaí agus Coinníollacha agus in Airteagal 2 de Rialachán (AE). Mar sin, cé gur sheas sé ar shlí eile le hiarmhairtí an chinnidh an ceadúnas orgánach a chur ar fionraí, mheas an tOifigeach Achomhairc nár cheart go mbeadh feidhm ag aisghabháil gach cabhrach a íocadh sa chás áirithe seo.

Ceadáíodh an t-achomharc go páirteach.

Cás 11: TAMS II Scéim Sábháilteachta Leasa Ainmhithe agus Stórála Cothaithe (AWSNSS).

Rinneadh iarratas chuig Scéim Stórála Leasa Ainmhithe agus Cothaitheach TAMS II (AWSNSS) i mí an Mheithimh 2017, agus d'eisigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (DAFM) ceadú i Meán Fómhair 2017 le ceanglas go gcuirfí na hoibreacha ceadaithe i gcrích agus go gcuirfear éileamh íocaíochta isteach faoin 04 Meán Fómhair 2018. Chuir an feirmeoir an t-éileamh íocaíochta isteach i Meitheamh 2019, áfach. D'eisigh an DAFM cinneadh nach bhfabhródh aon íocaíocht mar go raibh an t-éileamh íocaíochta 84 lá féilire tar éis an dáta is déanaí le haghaidh admháil bhailí (bhí tréimhse dhéanach phionósaithe san áireamh). Lorgaíodh athbhreithniú inmheánach agus i mí Lúnasa 2019 sheas an DAFM leis an gcinneadh cúnamh deontais a dhiúltú. Rinneadh achomharc in aghaidh an chinnidh.

Mar chuid de na forais achomhairc bhí moill ar an trealamh feidhmeach a fháil agus a shuiteáil mar gheall ar dheacrachtaí ar thaobh an tsoláthraí. Bhí fadhbanna ag an bhfeirmeoir teagmháil a dhéanamh leis an soláthraí agus cuireadh in iúl dó ansin go ndéanfaí an suiteáil i rith mhí na Samhna 2017, ach cuireadh é sin ar ceal ina dhiaidh sin mar gheall ar dhrochaimsir. Cuireadh suiteáil athsceidealta ar ceal arís, agus ní raibh ionadaí an tsoláthraí ag freagairt glaonna gutháin. Mhaígh an feirmeoir gur tháinig tuilleadh fadhbanna chun cinn nuair a seachadadh trealamh neamhiomlán, agus ní raibh na bruscair in ann é a shuiteáil, leis an toradh nach raibh an feirmeoir in ann na hoibreacha a chur i gcrích agus an t-iarratas a chur isteach in am. Chuir an feirmeoir fianaise dhoiciméadach ar fáil mar thacaíocht.

Le comhaontú an fheirmeora, reáchtáil an tOifigeach Achomhairc, éisteacht bhéil den achomharc trí mhodhanna iargúlta. Thug an DAFM fianaise maidir le dátaí ábhartha agus dheimhnigh sé nár bhain an feirmeoir leas as soláthar na scéime chun síneadh ama a lorg leis an am a cheadaítear le haghaidh éileamh críochnaithe agus íocaíochta. I bhfianaise an fheirmeora bhí siad ar an eolas faoin spriocdháta agus go raibh siad i gcónaí ag iarraidh na hoibreacha a chur i gcrích agus a éileamh – agus chreid siad nach raibh soláthar agus suiteáil cheart níos mó ná obair lae amháin ach ina áit sin

bhí frustrachas orthu mar gheall ar mhoilleanna agus soláthar neamhiomlán páirteanna. Ardaíodh forais drochshláinte, agus chuir an feirmeoir fianaise leighis isteach mar thacaíocht.

Agus an t-achomharc á chinneadh, thug an tOifigeach Achomhairc aird ar Théarmaí agus Ar Choinníollacha na Scéime, ar reachtaíocht ábhartha an AE agus ar na himthosca a bhaineann go háirithe leis an gcás.

Chinn an tOifigeach Achomhairc na Téarmaí agus na Coinníollacha an-sonrach sa mhéid is go bhfuil an fhreagracht ar an iarratasóir ar chruinneas aon fhaisnéise nó doiciméid a chuirtear ar fáil agus ní mór don iarratasóir eolas a chur ar théarmaí agus coinníollacha na scéime, ar na Sonraíochtaí agus ar aon leasuithe orthu agus leis na hiarmhairtí a bhaineann le sáruithe ar an scéim.

Luaitear i mír 8.0 de na Téarmaí agus coinníollacha maidir le hobair agus éilimh ar íocaíocht a chríochnú go gcaithfear na hoibreacha go léir a chur i gcrích, agus ní mór éilimh a chur isteach laistigh de shé mhí ó cheadú i gcás trealamh áirithe agus laistigh de dhá mhí dhéag i gcás struchtúir agus trealamh seasta ó dháta eisiúna ceadaithe/sintí nó faoi dháta a shonraítear sa litir cheadaithe, cibé acu is luaithe (Féach Iarscríbhinn B le haghaidh tuilleadh sonraí).

I gcásanna ina bhfuil tús curtha leis an obair agus/nó taiscí íoctha ach go bhfuil gá le ham breise chun obair infheistíochta a chur i gcrích nó cáipéisíocht tacaíochta a thabhairt chun críche, is féidir iarratas ar shíneadh ama a chur isteach. Ní bhaineann sintí ach le ceaduithe 12 mhí. Níl ceaduithe le fráma ama críochnaithe trí bliana incháilithe chun iarratas a dhéanamh ar shíneadh ama. Beidh an síneadh ama ar feadh sé mhí ar a mhéad ag tosú ón dáta críochnaithe bunaidh. Ní dheonófar an síneadh ach amháin le haghaidh struchtúir agus infheistíochtaí seasta nuair a bheidh tús curtha leis an obair, nó éarlais a íoctar as infheistíochtaí soghluaiste áirithe. Ní mór an t-iarratas ar shíneadh ama a thaisceadh in éineacht le fianaise dhoiciméadach don chóras ar líne idir tús na n-ocht mí agus roimh dheireadh an aonú mí déag tar éis an dáta bunaidh ceadaithe.

Bhí an tOifigeach Achomhairc ar an eolas go bhfuair an feirmeoir cead i Meán Fómhair 2017 agus go raibh an dáta le hobair a bheith críochnaithe agus gach éileamh a cuireadh isteach i Meán Fómhair 2018. Rinneadh an t-éileamh íocaíochta i Mí an Mheithimh 2019, áfach. Shonraigh an t-alt pionóis in Iarscríbhinn C de na Téarmaí agus na Coinníollacha pionóis éilimh dhéanacha ar laghdú 1% ar chúnamh deontais in aghaidh na seachtaine nó cuid de gur sháraigh an t-éileamh an spriocdháta éilimh, agus pionós 100% i gcás inar cuireadh an t-éileamh isteach 13 seachtaine nó níos déanaí. Bhí éileamh an fheirmeora 84 lá tar éis dheireadh na tréimhse seo agus thabhaigh sé pionós 100%.

Maidir leis an gcás leighis a ardaíodh, thug an tOifigeach Achomhairc faoi deara gur éiligh na Téarmaí agus na Coinníollacha go gcuirfí cásanna *force majeure* nó cúinsí eisceachtúla in iúl don DAFM agus nár tharla sé sin sa chás seo. Cuireadh fianaise ar riocht leighis a mhair ó mhí Feabhra 2018 go dtí Meitheamh 2019 ar fáil. Chinn an tOifigeach Achomhairc, áfach, nach raibh an tinneas ina bhforais ar cheart na forálacha maidir le *force majeure* nó cúinsí eisceachtúla a agairt sa chás áirithe seo. Chinn an tOifigeach Achomhairc go raibh foráil ag Téarmaí agus Coinníollacha TAMS II AWNSS go dtabharfaí síneadh sé mhí i gcúinsí áirithe nuair a bhíonn deacrachtaí ann, ach ní raibh aon iarratas déanta ag an bhfeirmeoir ar an DAFM go mbreithneofaí an síneadh ama.

Bhreithnigh an tOifigeach Achomhairc na forais maidir le moill leis an soláthraí a bheith ina ábhar idir an feirmeoir agus a soláthraí. Bhí an feirmeoir faoi cheangal ag Téarmaí agus Coinníollacha na scéime agus fuair an tOifigeach Achomhairc na Téarmaí agus na Coinníollacha agus bhí an litir cheadaithe soiléir ar an dáta críochnaithe agus ar an soláthar sínte, bhí bliain amháin ag an bhfeirmeoir ón dáta ceadaithe chun na hoibreacha a chríochnú agus d'fhéadfadh cás a bheith déanta aige agus síneadh 6 mhí a lorg. Chinn an tOifigeach Achomhairc go leagtar amach na pionóis as aighneacht dhéanach in Iarscríbhinn C an sceideal pionóis agus chuir an DAFM i bhfeidhm i gceart iad sa chás seo.

Dícheadaíodh an t-achomharc

Cás 12: TAMS II Scéim Sábháilteachta Leasa Ainmhithe agus Stórála Cothaithe (AWNSS) - Fálú Caorach.

Cuireadh iarratas faoi Scéim Córais Sábháilteachta Leasa Ainmhithe agus Cothaitheach TAMS II (AWNSS) isteach agus ceadaíodh é. Cuireadh éileamh ar íocaíocht isteach i mí Feabhra 2020, agus bhí an cás faoi réir seiceálacha réamhíocaíochta ag an Roinn Bia Talmhaíochta agus Mara (DAFM). Fuarthas amach sna seiceálacha seo nach raibh úinéireacht ag an bhfeirmeoir ar an íoslíon riachtanach de 40 caora tráth an iarratais ar an scéim nó nuair a cuireadh an t-éileamh íocaíochta isteach agus nach raibh meánlíon 40 caora aige agus measadh go raibh an t-éileamh neamh-incháilithe. Iarradh athbhreithniú inmheánach agus ba é toradh an athbhreithnithe DAFM seasamh le cinneadh na híocaíochta neamhní.

I measc na bhforas achomhairc ná gur chomhlíon an feirmeoir an coinníoll ar Litir Cheadaithe na Roinne maidir le líon na gcaorach i.e. 40 caora a bheith aige ar a dhéanaí faoin dáta a chuirtear an t-éileamh íocaíochta isteach, gur ceannaíodh 40 caora i Meán Fómhair 2019, roimh an éileamh íocaíochta i mí Feabhra 2020, nár luaigh an litir cheadaithe go raibh gá le 40 caora ar an meán bliantúil agus nach bhféadfadh caoirigh a bheith coinnithe go dtí go raibh fálú curtha in airde.

Rinneadh éisteacht ó bhéal inar mhínigh an DAFM cuspóir na tagartha do líon na gcaorach a bhí ag teastáil, agus gur tháinig an riachtanas i gcomhar leis na Comhlachtaí Feirmeoireachta. Leasaíodh an fhoclaíocht ag mír 6.2 de na Téarmaí agus coinníollacha chun an riachtanas a bhaineann le caoirigh a bheith ann a léiriú, agus leasaíodh an fhoclaíocht sa Litir Cheadaithe freisin. Mhínigh an DAFM freisin nach raibh aon chaoirigh ar an ngabháltas tráth an iarratais, agus nach raibh aon cheann arís nuair a rinneadh iniúchadh orthu, mar sin bunaithe ar fhorálacha na dTéarmaí agus na gCoinníollacha, diúltaíodh don éileamh íocaíochta.

Mhínigh an feirmeoir gur fiontar nua a bhí san fheirmeoireacht caorach agus go gcaithfí an talamh a fhálú i gceart roimh aon cheannach caorach, tógadh an fálú i Samhradh 2019 agus ceannaíodh caoirigh i Meán Fómhair 2019.

Mhínigh ionadaí na Roinne an próiseas a bhaineann leis an athrú maidir leis an riachtanas maidir le huimhreacha caorach, ag tosú leis an Ordú Aireachta. Mhínigh siad freisin go raibh na coinníollacha nua i bhfeidhm nuair a ceadaíodh iarratas an fheirmeora. Leag an feirmeoir béim nach sonraítear an meánlíon bliantúil de 40 caora sa litir cheadaithe a eisíodh. D'admhaigh an DAFM débhríocht idir na Téarmaí agus na Coinníollacha agus an litir Cheadaithe.

Agus an t-achomharc á chinneadh, thug an tOifigeach Achomhairc aird ar Théarmaí agus Ar Choinníollacha na Scéime agus ar threoirínte ábhartha, ar reachtaíocht ábhartha an AE agus ar na himthosca a bhaineann go háirithe leis an gcás.

Ag mír 6.2 de na Téarmaí agus na Coinníollacha do na TAMS II AWNSS a bhaineann le héileamh, luaitear an méid seo a leanas:

Chun cáiliú do chaoirigh a fhálú ní mór d'iarratasóir 40 caora fásta (uaineoil fhliuch nó níos sine) a bheith ina sheilbh aige agus a bheith ina sheilbh aige tráth an iarratais nó ar a dhéanaí faoin dáta a chuirtear an t-éileamh isteach le haghaidh íocaíochta. Ní mór d'iarratasóirí fiontar caorach a choinneáil ar feadh cúig bliana ar a laghad ón dáta a íoctar cúnamh deontais.

Mar sin féin, bhí ceanglais chonartha shonracha eile sa litir Cheadaithe a d'eisigh lena n-áirítear, mar chlásal 'Coinníollacha Breise' don chonradh, an coinníoll seo a leanas maidir le líon na gcaorach:

Ní mór 40 caora nó níos mó a bheith agat ar a dhéanaí faoin dáta a chuirtear d'éileamh íocaíochta isteach chun cáiliú le haghaidh íocaíochta as fálú caorach. Ní mór caoirigh a bheith faoi úinéireacht agus faoi fheirm ar feadh 5 bliana ar a laghad ó dháta na híocaíochta, beidh feidhm ag aisghabháil an deontais d'fhálú caorach ar shlí eile.

D'admhaigh an tOifigeach Achomhairc gur chuir an DAFM na Téarmaí agus na Coinníollacha i bhfeidhm a raibh an pionós 100% mar thoradh orthu. Mar sin féin, chuir an tOifigeach Achomhairc san áireamh freisin an coinníoll a áiríodh i litir Cheadaithe na Roinne, a fuair siad gur coinníoll den chonradh é freisin, agus faoin gcoinníoll seo níor tháinig ceist mheán bliantúil chun cinn. Chinn an tOifigeach Achomhairc go raibh débhríocht idir an coinníoll ag 6.2 de na Téarmaí agus coinníollacha agus an clásal 'Coinníollacha Breise' a cuireadh isteach ar litir Cheadaithe na Roinne a chomhlíon an feirmeoir trí 40 caora a cheannach roimh an éileamh ar íocaíocht. Léirigh an fhianaise freisin gur lean an feirmeoir ar aghaidh i bhfeirmeoireacht caorach agus go raibh líon i bhfad níos airde aige anois.

Chinn an tOifigeach Achomhairc, ag féachaint don Riail *Contra Proferentem*, gur cheart brath ar an gclásal 'Coinníollacha Breise' de litir Cheadaithe na Roinne sa chás seo, agus gur chóir go mbeadh an t-éileamh ar íocaíocht incháilithe.

Ceadáíodh an t-achomharc.

Cás 13: Clár Sonraí Mairteola agus Géanómaíochta (BDGP) 2021

Lorg an feirmeoir cuimsiú i leathnú 2021 ar an gClár Sonraí Mairteola agus Géanómaíochta (BDGP) 2015-2020 ón Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (DAFM). Bhí an síneadh oscailte do rannpháirtithe BDGP a chomhlíon riachtanais shonracha ó Théarmaí agus Coinníollacha BDGP 2015-2020. Mheas an DAFM nár chomhlíon an feirmeoir riachtanas Tarbh Stoic/AI an BDGP 2015-2020, agus dá bharr sin ní raibh siad incháilithe a rannpháirtíocht a leathnú isteach san idirbhliain 2021. Lorgaíodh athbhreithniú inmheánach, agus seasadh leis an gcinneadh.

I measc na bhforas achomhairc ná go raibh sampla DNA curtha isteach ag an bhfeirmeoir le haghaidh tarbh in am, ach rátáil 3 Réalta a bhí mar thoradh air agus go raibh an tréimhse ama le haghaidh athsholáthair, suas go dtí an 30 Meitheamh 2019, caite faoin am a raibh an toradh air agus chun tarbh rátáilte 4 nó 5 réalta a fháil. Áiríodh ar na forais freisin nithe de chineál leighis lena mbreithniú faoi fhorálacha force majeure.

Ba é an tOifigeach Achomhairc a rinne éisteacht ó bhéal. Ag an éisteacht ó bhéal rinne an DAFM cur síos ar riachtanas Athsholáthair an Tairbh. Chun a bheith incháilithe chun dul isteach sa bhliain idirthréimhseach 2021, ní mór go raibh tarbh stoic ar ghabháltas an Achomharcóra an 30 Meitheamh 2019, a bhí géinitíopáilte 4 nó 5 Réalta ar an innéacs Críochfoirt nó Athsholáthair (laistigh nó trasna de phór) tráth an cheannaigh. Ní raibh síneadh an BDGP go 2021 oscailte ach dóibh siúd a shásaigh na coinníollacha incháilitheachta, agus ba choinníoll incháilitheachta é an riachtanas athsholáthair tairbh. Mheas an DAFM nach raibh tarbh stoic incháilithe ag an bhfeirmeoir ar a ngabháltas ar an 30 Meitheamh 2019.

Sheol an feirmeoir an sampla DNA le haghaidh anailíse ar an 05 Bealtaine 2019 a fuair an tsaotharlann ar an 08 Bealtaine 2019, ach in ainneoin glaonna gutháin ní bhfuarthas toradh rátáil 3 Réalta ach ar an 25 Iúil 2019. Mhaígh an tAchomharcóir dá mbeadh a fhios acu níos luaithe faoin toradh 3 réalta go gceannódh siad athsholáthar 4 réalta láithreach agus thuig siad go mbeadh

tréimhse ama ceadaithe ag an DAFM tarbh 4 réalta a fháil. Ar aon chuma ceannaíodh tarbh nua i Meán Fómhair 2019. Dúirt an feirmeoir freisin gur tarbh an-mhaith a bhí sa tarbh stoc 3 Réalt, dar leo, agus mhothaigh siad cinnte go raibh an tarbh 4 réalta nó caighdeán 5 Réalt agus bronnadh an rátáil réalta seo air an bhliain dar gcionn. Cuireadh fianaise leighis dhoiciméadaithe isteach, cuirfear san áireamh í faoi Force Majeure.

Mhínigh taobh DAFM go raibh an riachtanas athsholáthair tairbh do BDGP clúdaithe san Oiliúint do rannpháirtithe, agus gur cuireadh an trealamh samplála DNA amach i mí na Samhna 2018 agus gur thóg sé 7 mí le seoladh ar ais, cuireadh an tréimhse seo do sampláil DNA ar fáil chun freastal ar an líon ard rannpháirtithe sa chlár. Ar an drochuair níor chomhlíon éadail tarbh 4 réalta i Meán Fómhair 2019, an riachtanas mar go raibh sé taobh amuigh den fhráma ama.

Bhí an tOifigeach Achomhairc agus cinneadh á dhéanamh ar an achomharc faoi cheangal ag Téarmaí agus Coinníollacha na Scéime, reachtaíocht ábhartha an AE agus na cúinsí a bhaineann go háirithe leis an gcás. Leag Téarmaí agus Coinníollacha BDGP 2015- 2020, ag an Rannóg dar teideal *Ceanglais an Chláir* don BDGP 2015- 2020, amach an straitéis athsholáthair

Athsholáthar Tarbh Stoic

I gcás iarratasóirí a úsáideann tarbh stoic, ní mór go raibh tarbh stoic amháin ar a laghad ar an ngabháltas an 30 Meitheamh 2019 ina tarbh géinitíopáilte 4 nó 5 Réalt ar an innéacs Críochfoirt nó Athsholáthair (ar bhonn laistigh nó trasna póraithe) tráth an cheannaigh. Ba cheart an tarbh seo a choinneáil ar an ngabháltas agus nuair a chuirtear ina ionad é sa tréimhse go dtí an 30 Meitheamh 2020, ní mór tarbh de fhiúntas géiniteach coibhéseach a chur ina ionad i.e., tarbh géinitíopáilte 4 nó 5 Réalta ar an innéacs Críochfoirt nó Athsholáthair (laistigh de phór nó trasna an phór) tráth an cheannaigh.

Chomh maith leis sin, áiríodh ar chritéir incháilitheachta BDGP 2021 sna Téarmaí agus sna Coinníollacha go mbeadh sé incháilithe iarratas a dhéanamh chun páirt a ghlacadh sa Chlár, iarratasóir:

- *Ní mór gur chomhlíon sé riachtanas Stoc-Tairbh/AI an Chláir in 2019*

Chinn an tOifigeach Achomhairc nár chomhlíon an feirmeoir an riachtanas athsholáthair tairbh do 2019 agus ba shárú é seo ar an riocht incháilitheachta sonracha faoi Théarmaí agus Coinníollacha BDGP 2021. Thug an tOifigeach Achomhairc faoi deara gur léirigh an mheastóireacht DNA ina dhiaidh sin an tarbh 3 Réalt ar an ngabháltas i mí an Mheithimh 2019 rátáil 4 Réalt i mí Eanáir 2021 ach fuair sé nár bhain sé seo an riachtanas maidir le rátáil 4 nó 5 Réalt an 30 Meitheamh 2019 – riachtanas incháilitheachta éigeantach.

Maidir leis an tréimhse ama a bhaineann le hanailís shamplach DNA, bhí an tOifigeach Achomhairc cognaíoch eisíodh an trealamh samplála i mí na Samhna 2018, agus níor cuireadh an sampla isteach ach i mí na Bealtaine 2019, cé go raibh sé roimh spriodhata Mhí an Mheithimh 2019. Chuir an tOifigeach Achomhairc san áireamh go raibh solúbthacht tugtha ag an DAFM do thorthaí DNA a fuarthas tar éis an spriodhata, i gcásanna ina raibh an rátáil a baineadh amach ina réalta 4 nó 5 agus ina raibh an tarbh ar an ngabháltas ar an 30 Meitheamh 2019, ach níor tháinig sé seo chun cinn sa chás seo mar go raibh rátáil 3 réalta ar an tarbh.

Thug an tOifigeach Achomhairc faoi deara na Téarmaí agus na Coinníollacha BDGP a thug rabhadh láidir do rannpháirtithe maidir leis an tarbh stoic: *Moltar go láidir d'iarratasóirí a úsáideann tairbh stoic 4 nó 5 Réalta tairbh a thabhairt isteach ag an gcéad dáta athsholáthair eile chun deacrachtaí comhlíonta agus crúba féideartha íocaíochtaí a sheachaint níos déanaí sa Chlár*. Tarraingítear an poitéinseal a bhaineann le deacrachtaí/crúba comhlíonta.

Scrúdaigh an tOifigeach Achomhairc an fhianaise a cuireadh isteach lena mbreithniú faoi force majeure agus an brú a bheadh ar na cúinsí a léiríodh. Maidir le cúinsí *Force Majeure*, leagtar amach forálacha *Force Majeure* i dTéarmaí agus Coinníollacha BDGP 2021, agus ag léiriú

reachtaíocht bhunúsach an AE, agus d'admhaigh siad na saincheistean leighis agus na himní a bhí ann ach b'éigean dóibh é sin a chothromú leis an bhfíric gur lean an feirmeoir ar aghaidh ag déanamh a ngníomhaíochta feirmeoireachta ar shlí eile. Bhí tréimhse ama réasúnta fada ar fáil don fheirmeoir chun an sampla DNA a chur isteach, agus thug Téarmaí agus Coinníollacha BDGP rabhadh do gach iarratasóir maidir leis an riachtanas athsholáthair tarbh stoic agus an fhéidearthacht go n-éireodh neamhchomhlíonadh/crúba ansin. Ar an mbonn sin, mheas an tOifigeach Achomhairc nach bhféadfaí forálacha Force Majeure a chur i bhfeidhm sa chás seo.

Dícheadaíodh an t-achomharc.

Cás 14: Scéim Ghlas, Ísealcharbóin, Agra-Chomhshaoil (GLAS), Tráinse 2

Chuir an feirmeoir tús le Scéim Ghlas, Ísealcharbóin, Agra-Chomhshaoil (GLAS) – conradh Tráinse 2 i mí Eanáir 2016. 1 na gníomhartha ar ceadaíodh iad, agus a bhí mar bhunús lena gconradh GLAS leis an Roinn Bia Talmhaíochta agus leis an Mara (DAFM). Féarach Buan íseal-ionchuir, 2. Garrán de Chrainn Dhúchasacha a Chur, 3. Boscaí Bat agus 4. Uisce Leochaileach - Sruthchúrsaí a chosaint ó Bhólachtaí. Bhí rochtain 'sraith 2' faighte ag iarratas an fheirmeora ar an scéim mar gheall ar Chosaint Sruthchúrsaí ó ghníomh Bovines.

D'aithin seiceáil bailíochtaithe réamhíocaíochta, le linn 2020, nach raibh an beartán talún ina raibh Cosaint Sruthchúrsaí ó ghníomh Bólachta á éileamh a thuilleadh, agus toisc gur rangáíodh an t-iarratas mar iarratas sraith 2 faoi chóras rangú na scéime, d'eisigh an DAFM cinneadh deireadh a chur le rannpháirtíocht an fheirmeora i GLAS 2 agus chuir sé crúba ar ais de na híocaíochtaí go léir a eisíodh go dtí seo faoi GLAS 2. Rinneadh achomharc in aghaidh an chinnidh.

Rinne an tOifigeach Achomhairc éisteacht ó bhéal den achomharc. I measc na bhforas achomhairc bhí ar an bhfeirmeoir an beartán talún a dhíol le hiarnród Eireann chun dúnadh trasnú leibhéal a éascú, agus cuireadh litir ó Iarnród Eireann ar fáil ar an bpointe seo. Bhí crosairí leibhéal á ndúnadh

ar mhaithe le sábháilteacht an phobail agus ba é an trasnú leibhéal seo an t-aon rochtain a bhí ag an bhfeirmeoir ar an mbeart talún. Ní raibh aon bhóithre rochtana ná ceart bealaí ann chun rochtain a fháil ar shlí eile ón taobh eile den iarnród agus tá an beartán idir an líne iarnróid agus an abhainn. Fuair Iarnród Éireann an beartán talún agus ina dhiaidh sin dhíol sé an rud céanna le duine a raibh talamh in aice láimhe aige. Chreid an feirmeoir nach raibh an dara rogha acu ach géilleadh d'éilimh Iarnród Éireann.

Ní raibh an DAFM in ann a rá go cinntitheach go raibh an beartán ina ábhar d'Ordú Ceannaigh Éigeantach, agus ar an gcúis seo, ní fhéadfadh an DAFM an cinneadh a rinneadh a chur ar ceal. Chuir an DAFM isteach gur feirmeoir eile a d'éiligh an beartán talún agus seo chomh maith leis an bhfíric nach raibh CPO ag cur lena gcinneadh faoin scéal. Thug an DAFM le fios go raibh gá leis an téarma iomlán cúig bliana chun cuspóirí na scéime a bhaint amach.

Tar éis na héisteachta ó bhéal fuair an tOifigeach Achomhairc deimhniú ó Iarnród Éireann go bhfuil baol ann do shábháilteacht an úsáideora agus dóibh siúd a úsáideann iompar iarnróid, go bhfuil an rogha CPO a lorg ann ach nach n-úsáidtear más féidir teacht ar chomhaontú ina ionad. Chuir Iarnród Éireann isteach freisin go mbeadh gá le rochtain mhalartach 3 thalamh agus comhaontú de chuid an pháirtí a cheannach, agus nach raibh pionóis mar thoradh ar chásanna den chineál céanna in áiteanna eile.

Cuireadh an t-eolas nua seo ar fáil don DAFM mar fhreagra agus ní raibh aon athrú ar sheasamh DAFM ar an ábhar, díoladh an talamh trí chomhaontú agus ní trí CPO.

Bhí aird ag an Oifigeach Achomhairc ar Théarmaí agus Ar Choinníollacha GLAS 2, ar Rialachán Tarmilgthe an Choimisiúin (AE) Uimh. 640/2014 agus Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 ón gComhairle.

D'admhaigh an tOifigeach Achomhairc na liostaí cúinsí a thuiriscítear mar Force Majeure, sna Téarmaí agus sna Coinníollacha agus sna rialacháin rialaithe AE ní liostaí uileghabhálacha iad nuair a d'fhéadfadh feidhm a bheith ag *Force Majeure/Imthosca Eisceachtúla*. Ina ionad sin, tá na liostaí seo gan dochar do na cúinsí iarbhír atá le cur san áireamh i gcásanna aonair.

Chinn an tOifigeach Achomhairc ón bhfianaise gur dúnadh an Trasnú Leibhéal mar go raibh baol ann do shábháilteacht an úsáideora agus dóibh siúd a úsáideann iompar iarnróid. Dá mbeadh an feirmeoir ag iarraidh moill a chur ar an bpróiseas seo, chuirfeadh sé sin síneadh leis an mbaol a bhaineann leis. Go bunúsach bheadh an feirmeoir ag iarraidh moill a chur ar thionscadal ó chomhlacht stáit chun sláinte agus sábháilteacht an phobail a fheabhsú. Ba iad na roghanna a bhí ar fáil don fheirmeoir ná comhoibriú le tionscnamh sábháilteachta de chuid comhlacht stáit nó féachaint le moill a chur ar an tionscnamh chun sábháilteacht don phobal a fheabhsú.

Ba chóir coincheap *Force Majeure/cúinsí eisceachtúla* a léirmhíniú agus a chur i bhfeidhm go sriantach. Sa chás seo, ghlac an tOifigeach Achomhairc leis go raibh cúinsí neamhghnácha taobh amuigh de smacht an fheirmeora. Nuair a bhí tús á chur leis an gconradh GLAS, ní raibh a fhios ag an bhfeirmeoir go ndúnfaí an Trasnú Leibhéal leis na hiarmhairtí iarmhartacha ó thaobh rochtain ar an mbeart agus nach raibh a fhios aige an riosca a sheachaint. Ghlac an tOifigeach Achomhairc leis na cúinsí nach raibh aon choinne leo agus chomh dochloíte sin go bhféadfadh an feirmeoir, a fheidhmíonn gach cúram cuí, a mheas go bhfuil an baol ann go mbeadh sé faillíoch. I bhfianaise an méid sin roimhe seo, chinn an tOifigeach Achomhairc go raibh cúinsí eisceachtúla infheidhme.

I bhfianaise na bhforálacha rialála, chinn an tOifigeach Achomhairc nár cheart don DAFM íocaíochtaí faoi Chosaint Sruthchúrsaí ó ghníomh Bólachta a lochtú ar ais agus gur cheart go bhfanfadh an Conradh i bhfeidhm do na gníomhartha eile ar an gcuid eile de ghabháltas an fheirmeora.

Ceadaíodh an t-achomharc

Cás 15: Traschomhlíonadh, Riachtanas Bainistíochta Reachtúil 7- Aithint agus Clárú Ainmhithe, a dhéanann difear d'íocaíochtaí faoin Scéim Íocaíochta Bunúsach (BPS) 2019 agus scéimeanna eile a bhaineann le réimse.

Bhí iarratas déanta ag an bhfeirmeoir ar íocaíocht faoin Scéim Íocaíochta Bunúsach 2019 (BPS) agus Scéimeanna Eile Bunaithe ar Limistéar. Tugadh faoi iniúchadh Traschomhlíonta ar ghabháltas an fheirmeora go luath in 2019 maidir le Riachtanas Bainistíochta Reachtúil (SMR) 7 – Aithint agus Clárú Ainmhithe. Fuarthas neamhchomhlíonadh maidir le SMR 7, déantar achoimre orthu seo mar seo a leanas:

- Níl aon phasanna ar fáil do 10 n-eallach
- 9 n-eallach cláraithe leis an tréad ach gan a bheith i láthair ar an bhfeirm
- Clár Tréada Bólachta nár coinníodh ar feadh níos mó ná 18 mí
- 8 lao nach bhfuil cláraithe laistigh de 27 lá breithe
- 16 eallach gan ach clib aitheantais oifigiúil amháin

D'eisigh an Roinn Bia Talmhaíochta agus na Mara (DAFM) fógra faoi thoradh na cigireachta agus cuireadh smachtbhanna 5% i bhfeidhm. Lorgáíodh athbhreithniú inmheánach ón DAFM. Ba é toradh an athbhreithnithe, áfach, seasamh leis an gcinneadh an smachtbhanna 5% a fhorchur mar gheall ar shárú ar cheanglais traschomhlíonta. Rinneadh achomharc in aghaidh an chinnidh.

I measc na bhforas achomhairc bhí éifeachtaí drochshláinte agus spleáchais ar dhaoine eile chun na riachtanais a chomhlíonadh. Ar dháta tar éis dó an t-achomharc a fháil bhí an feirmeoir imithe ar shlí na fírinne go brónach. Reáchtáil an tOifigeach Achomhairc éisteacht bhéil den achomharc agus áiríodh leis ionadaithe dlí eastát an fheirmeora.

Leag an DAFM amach nach raibh aon leigheas iomlán ar na saincheisteanna aitheantais agus clárúcháin ainmhithe a fuarthas ag iniúchadh agus cuireadh smachtbhanna 5% i bhfeidhm ar an BPS 2019.

Dheimhnigh ionadaithe an fheirmeora nach raibh siad ag cur as do na torthaí cigireachta, bhí an cheist le smachtbhanna dá leithéid a fhorchur ina raibh an feirmeoir aosta, ag streachailt leis an teicneolaíocht agus fuair siad na riachtanais maidir le haithint agus clárú bólachta an-deacair, go háirithe nuair a chuirtear drochshláinte fhorásach agus tréimhsí sínte ospidéil le chéile, lena n-áirítear faoi dhianchúram, agus go raibh sé an-phríobháideach faoina ghnó dóibh siúd a bhí ag iarraidh cabhrú leis.

Rinne an tOifigeach Achomhairc athbhreithniú ar fhíricí an cháis seo, bhí sé faoi cheangal ag Téarmaí agus Coinníollacha na Scéimeanna agus reachtaíocht ábhartha an AE agus bhí aird aige ar phrionsabail an cheartais nádúrtha agus iad i mbun a bhfeidhmeanna.

Agus an cás á scrúdú, ba í an cheist ag achomharc ná an smachtbhanna 5% a fhorchur agus maidir leis seo mheas an tOifigeach Achomhairc forálacha Force Majeure/Cúinsí Eisceachtúla dá bhforáiltear i Rialacháin an AE a rialaíonn an BPS agus an Traschomhlíonadh. Bhí aird tugtha ag an Oifigeach Achomhairc ar fhianaise leighis dheimhnithe maidir le drochshláinte i rith na bliana cigireachta, ospidéil, agus imscrúduithe leanúnacha leighis tráth na dtorthaí cigireachta.

Foráiltear i reachtaíocht an AE maidir le cur i bhfeidhm Force Majeure/Cúinsí Eisceachtúla ag Airteagal 2 (2) de Rialachán 1306/2013:

2. Chun maoiniú, bainistíocht agus monatóireacht an CBT, féadfar "force majeure" agus "imthosca eisceachtúla" a aithint, go háirithe, sna cásanna seo a leanas:

(a) bás an tairbhí.

(b) éagumas fadtéarmach gairmiúil tairbhí.

(c) tubaiste dhian nádúrtha a dhéanann difear mór don ghabháltas.

(d) foirgnimh bheostoic a scriosadh de thaisme ar an ngabháltas.

(e) galar eipitiopach nó galar plandaí a dhéanann difear do chuid nó do bheostoc nó do bharr an tairbhí go léir faoi seach.

(t) díshealbhú an ghabháltais go léir nó cuid mhór den ghabháltas mura bhféadfaí a bheith ag súil leis an díshealbhú sin an lá a thaiscfí an t-iarratas.

Bhí an tOifigeach Achomhairc sásta nach raibh na sáruithe a fuarthas ag cloí le bunriachtanais SMR 7 maidir le haithint agus clárú ainmhithe agus ní raibh na torthaí sin faoi dhíospóid. Bhí an tOifigeach Achomhairc sásta ón bhfianaise leighis gur fhulaing an feirmeoir tinneas fadtéarmach agus díblithe le linn 2019 agus bhain an tréimhse leis na torthaí cigireachta. Chinn an tOifigeach Achomhairc gur cúinsí eisceachtúla iad seo, áit a raibh tinneas tromchúiseach fadtéarmach mar thoradh ar éagumas gairmiúil gnó na feirmeoireachta a dhéanamh, agus gur cheart go mbeadh feidhm ag forálacha Force Majeure agus go gcuirfí an smachtbhanna ar ceal.

Ceadaíodh an t-achomharc.

6. MOLTAÍ LENA MBREITHNIÚ AG AN ROINN

6.1 Scéimeanna Nuachóirithe Talmhaíochta Spriocdhírithe

Is féidir leis an mbealach ina n-íocann iarratasóirí as sócmhainn a éilítear as a bheith éagsúil. D'fhéadfadh sé a bheith cabhrach dá dtabharfadh an Roinn breithniú ar fheasacht iarratasóirí a fheabhsú go gcaithfidh an tsócmhainn a bheith íoctha as go hiomlán óna gcuntas bainc féin agus go gcaithfidh úinéireacht iomlán agus seilbh na sócmhainne a bheith curtha chuig an iarratasóir sula gcuirfear an t-éileamh íocaíochta ar chúnamh deontais isteach.

I gcás ina gcuireann an Roinn smachtbhanna i bhfeidhm as a dtagann íocaíocht deontais neamhní, ba cheart measúnú iomlán a dhéanamh ar an éileamh maidir le bailíocht an éilimh a fháil amach ar shlí eile. Thabharfadh an measúnú a rinneadh amhlaidh faisnéis iomlán faoi fhiúntas foriomlán aon achomhairc ina dhiaidh sin.

Ba chóir go mbeadh smachtbhannaí cinntitheach nuair atá siad leagtha amach sna Téarmaí agus sna Coinníollacha, ag seachaint téarmaíochta ar nós 'féadfaidh' agus an ráta nó an leibhéal smachtbhanna á shonrú. Tá sé seo ábhartha go háirithe nuair a measadh gur cruthaíodh an sealbhú nó na coinníollacha lena mbaineann go saorga chun sochair faoin Scéim a tharraingt anuas nó a uasmhéadú.

6.2 Scéim an Fheirmeora Óig

Ní mór d'Fheirmeoir Óg rialú éifeachtach agus fadtéarmach a fheidhmiú laistigh den ghrúpa amháin nó i gcomhpháirt i dtéarmaí cinntí a bhaineann le bainistíocht, sochair agus rioscaí airgeadais an ghrúpa. Sonraítear i gcoinníollacha na scéime go bhfuil ainm an Fheirmeora Óig ar chuntas an bhainc a úsáidtear chun íocaíochtaí a fháil faoin Scéim Íocaíochta Bunúsach agus faoi Scéim an Fheirmeora Óig ach nach sonraíonn sé tuilleadh. Ní mór don fheirmeoir óg freastal ar sheiceálacha a dhéantar chun a fháil amach an bhfuil s/sé i gceannas ar an oibríocht feirmeoireachta i gcás feirmeora aonair nó i gcomhpháirt i gcás comhfheirmeoirí, comhpháirtíochtaí nó cuideachtaí agus áirítear leis na seiceálacha seo fianaise

mhionsonraithe ar rialú airgeadais ar an oibríocht feirmeoireachta. Ba cheart é a leagan amach go soiléir d'iarratasóirí cad atá i gceist le sochair, rioscaí agus rialú airgeadais.

6.3 Cigireachtaí

Ba cheart go n-áireofaí i dtuarascálacha cigireachta ar incháilitheacht talún aon mhionsonraí faoin bhfianaise a fhaightear ar thalamh maidir le torthaí "gan aon ghníomhaíocht talmhaíochta", mar shampla, chun tuairiscí a chur san áireamh maidir leis an bhfásra, rochtain, fianaise agus/nó seiceálacha do rianta ainmhithe srl agus tagairt á déanamh do ghrianghraif agus léarscáileanna geo-chlibeáilte. Chabhródh sé seo le measúnú le linn achomhairc.

6.4 Litreacha Cinnidh na Roinne

Tá sé tábhachtach go n-aithneoidh cinneadh agus athbhreithniú na Roinne litreacha go soiléir ainm na scéime ar leith, an bhliain ábhartha, don Téarma agus don Choinníoll a mheastar a bheith sáraithe agus an pionós a cuireadh i bhfeidhm a leagan amach.

6.5 Limistéir de Scéim Sriantha Nádúrtha

Ós rud é nach dócha go mbeadh feirmeoirí gníomhacha a bhfuil talamh cáilitheach acu ag iarraidh iad féin a eisiáil ó Scéim Limistéir na Sriantha Nádúrtha, d'fhéadfadh sé a bheith cabhrach dá dtabharfadh an Roinn breithniú ar mheasúnú an bhféadfaí fógra uathoibríoch a eisiúint d'fheirmeoirí roimhe seo sa scéim a dhearbhaigh talamh incháilithe faoi mhíbhuntáiste, ag cur in iúl dóibh go bhfuil siad tar éis iad féin a eisiáil ó Scéim Limistéir na Sriantha Nádúrtha agus cad is gá dóibh a dhéanamh más rud é seo earráid agus is mian leo páirt a ghlacadh sa Scéim.

6.6 Comhpháirtíochtaí Feirme / Cuideachtaí Teoranta

Ní eintiteas dlíthiúil í comhpháirtíocht feirme agus ina ionad sin is comhpháirtíocht í de dhaoine aonair ar eintitis dhlíthiúla iad D'fhéadfadh an Roinn smaoineamh ar shoiléiriú a chur isteach i dtéarmaí agus Coinníollacha Ábhartha Scéime maidir leis seo. Is eintiteas dlíthiúil í cuideachta theoranta.

6.7 Pionóis agus Smachtbhannaí

Ba cheart go n-aithneodh fógraí pionóis agus litreacha cinnidh a chuireann smachtbhannaí i bhfeidhm go soiléir i ngach cás ainm na Scéime agus an Téarma/na Téarmaí) agus an Coinníoll/na Coinníollacha áirithe faoina gcuirtear an pionós/smachtbhanna i bhfeidhm agus i gcás ina bhforáiltear don pionós/smachtbhanna, ag cuimhneamh ar an gceanglas atá ar chinnteoirí cúiseanna a thabhairt le cinní.

6.8 Scéim chríochnaithe mairteola agus feirmeoir gníomhach

Ba cheart go mbeadh treoirínte soiléire agus inbhainte ag an Roinn maidir le riachtanais cháilitheacha d'fheirmeoirí nach bhfuil teidlíochtaí na Bunscéime Íocaíochta acu chun go measfaí gur feirmeoir gníomhach iad don chatagóir scéime seo.

6.9 An Tréimhse Achomhairc agus Toradh Achomhairc

Le linn thréimhse achomhairc, ba cheart go mbeadh aird ag an Roinn ar chomhlíonadh a mheas ar an ngnáthbhealach go háirithe nuair a thagann gealltanais ilbhliantúla chun cinn.

Faoi fhorálacha an Achta um Achomhairc Talmhaíochta, tá cinneadh oifigigh achomhairc lán agus críochnaitheach agus ní mór é a chur i bhfeidhm. Mar an gcéanna, i gcás ina ndéanfaidh an Stiúrthóir nó Oifigeach Achomhairc athbhreithniú ar chinneadh níos déanaí ansin tá an cinneadh athbhreithnithe lán agus críochnaitheach agus ní mór é a chur i bhfeidhm. Luaitear é seo gan dochar d'aon dúshlán don Ard-Chúirt.

6.10 Tras-Chomhlíonadh Trastuairiscithe ó Údaráis eile

Ba cheart don Roinn smaoineamh ar ábhar áirithe a iarraidh le haghaidh trastuairiscí ó údaráis eile amhail insintí tuairisciúla, fianaise ghrianghrafadóireachta geochlibeáilte, mar aon le measúnú faoi gach ceann de na tosca déine, méide, fad agus athchleachtadh. D'fhéadfadh tuairiscí dá leithéid a léiriú freisin an meastar go bhfuil an sárú ar ábhar na tuarascála d'aon ghnó nó faillí agus ba cheart go leagfaí amach na cúiseanna inar breithníodh amhlaidh é.

7. MOLTAÍ LENA MBREITHNIÚ AG IARRATASÓIRÍ SCÉIME

7.1 Rialacha na Scéime

Tá sé tábhachtach go gcuirfeadh iarratasóirí eolas ar théarmaí agus ar choinníollacha agus treoirlínte na Scéimeanna sula gcuireann siad a n-éilimh isteach.

7.2 Traschomhlíonadh

Ba cheart d'iarratasóirí eolas leanúnach a chur ar cheanglais an Dea-Choinníll Talmhaíochta agus Comhshaoil (GAEC) agus ar gach Riachtanas Bainistíochta Reachtuil (SMRanna) agus seiceáil go rialta nach bhfuil aon sárú ar riachtanais GAEC nó SMR.

Ní mór do gach feirmeoir a bheith ag comhlíonadh riachtanais dhlíthiúla na Rialachán níotráití. Ba chóir d'fheirmeoirí a bheith ar an eolas i gcónaí faoi riachtanais stórála dá méid

tréada agus a chinntiú go gcomhlíonann siad na riachtanais ina n-iomláine. Tá sé seo thar a bheith tábhachtach san áit a bhfuil méid na dtréada ag méadú. Ba chóir d'fheirmeoirí maolaithe níotráití a bheith ar an eolas i gcónaí faoi na riachtanais shonracha atá orthu in ionad na teorann nítrigine orgánach níos airde a thugtar dóibh.

7.3 Gach Scéim

Trádálaí aonair, Comhpháirtíocht Feirme Cláraithe, Cuideachta Theoranta nó eintiteas eile: Bhí roinnt achomharc lena mbaineann conarthaí ilbhliantúla agus ceannach sócmhainní lena mbaineann iarratasóirí a bhí á n-eisiamh ó na scéimeanna agus ón aischúiteamh á lorg uathu, mar gheall ar athrú eintiteas, i.e. trádálaí aonair, comhpháirtíocht feirme cláraithe nó struchtúr cuideachta. Tá impleachtaí suntasacha ag athrú eintiteas do chonarthaí ilbhliantúla agus do theidlíochtaí na Bunscéime Íocaíochta agus ba cheart é a shoiléiriú i gcónaí leis na codanna ábhartha den Roinn sula ndéantar aon athruithe.

Iarratas bliantúil ar scéimeanna ilbhliantúla: Ba chóir d'fheirmeoirí a bheith feasach i gcónaí ar a ndáta deiridh conartha. Tá sé riachtanach go scrúdódh iarratasóirí Téarmaí agus Coinníollacha a gceadaithe tosaigh chun dul isteach sna scéimeanna ilbhliantúla. Ba cheart d'fheirmeoirí scrúdú cúramach a dhéanamh freisin ar ghníomhartha cúramacha agus úsáid talún a cheadaítear, chomh maith leis na Téarmaí agus na Coinníollacha bliantúla agus dáta éaga an chonartha.

Talamh neamh-incháilithe: B'fhéidir gur mhaith le hiarratasóirí a thabhairt faoi deara go bhforáiltear leis na Téarmaí agus coinníollacha don BPS agus do scéimeanna eile a bhaineann le limistéar go bhfuil dó fásra atá ag fás ar thalamh neamhshaothraithe idir an 1 Márta agus an 31 Lúnasa mídhleathach agus, i gcás inar dódh talamh sa tréimhse sin, nach bhfuil sé i stát atá oiriúnach le haghaidh innilte nó saothraithe agus dá bhrí sin nach bhfuil sé incháilithe don chuid eile den bhliain. I gcás talún atá ainmnithe mar Limistéar Caomhnaithe Speisialta

(SAC) agus/nó Limistéar Cosanta Speisialta (SPA) ní mór dul i gcomhairle leis an NPWS i gcónaí le haghaidh cead roimh aon dó. Sa chás go dtarlaíonn dó ar thalamh atá ainmnithe mar phionóis SAC agus/nó SPA i bhfeidhm.

Níotráití: I gcás tréada iolracha (comhpháirtíocht srl), ba cheart go mbeadh a fhios ag na páirtithe go ndéantar measúnú ar an aoileach a tháirgtear sna tréada go léir i gcoinne an limistéir talún a dhearbhaítear ar iarratas na Bunscéime Íocaíochta, agus (pro rata) an limistéar ar aon fhoirm Taifead Níotráití 5, sa bhliain sin.

7.4 Teidlíochtaí Íocaíochta Bunúsacha

Caillfidh feirmeoirí nach n-úsáideann a dteidlíochtaí Bunúsacha Scéim Íocaíochta in dhá bhliain i ndiaidh a chéile na teidlíochtaí neamhúsáidte. Ba cheart d'fheirmeoirí bearta cuí a dhéanamh chun a chinntiú go n-úsáidtear aon teidlíochtaí atá ar léas acu go hiomlán de réir riachtanais na scéime lena n-áirítear a bheith faoi réir gníomhaíochta talmhaíochta agus a bheith comhlíontach ar shlí eile. Ba chóir d'fheirmeoirí a bheith ar an eolas i gcónaí faoi na riachtanais a bhaineann leis an teidlíocht agus mura bhfuil siad cinnte ba cheart comhairle agus/nó faisnéis a lorg.

7.5 Aighneacht achomhairc – Litir chinnidh na Roinne:

Agus achomharc á chur isteach acu, ba cheart d'fheirmeoirí úsáid a bhaint i gcónaí as an bhFoirm Fógra Achomhairc a fhoilsítear ag www.agriappeals.gov.ie agus cóip de chinneadh na Roinne is ábhar dá n-achomharc a chur san áireamh. Ní mór forais an achomhairc a chur ar fáil freisin. Cabhróidh sé seo leis an achomharc a bhrostú agus cinneadh a dhéanamh an bhfuil an t-achomharc bailí.

Ní mór achomhairc a dhéanamh laistigh de 3 mhí ón dáta a fhógraítear faoi chinneadh na Roinne a achomharc ina choinne. Sa chás nach féidir an tréimhse ama seo a chomhlíonadh mar gheall ar chúinsí eisceachtúla is féidir cás a dhéanamh don Stiúrthóir lena bhreithniú.

8. SAMPLÁÍ DE SHAINCHEISTEANNA COMHLÍONTA A ATHCHLEACHTADH D'FHEIRMEOIRÍ

Saincheisteanna Ginearálta

- Clibeáil dhéanach agus/nó clárú ainmhithe
- Gan a chinntiú go ndéantar tuairisceáin chomhlíonta gluaiseachta ainmhithe
- Saincheisteanna aitheantais ainmhithe, lena n-áirítear gan ainmhithe a choinneáil clibeáilte go hiomlán
- Gan a chinntiú go bhfuil rochtain logála isteach ar Ag Bia cothrom le dáta, nó a chinntiú go bhfuil dóthain rochtana idirlín ann chun clárúcháin / iarratais ar líne a chomhlánú leis an Roinn

Scéim Agra-Chomhshaoil Ísealcharbóin Ghlas (GLAS)

- Gníomh Buanfhéarach Ionchuir Íseal: gan aon bhólachtaí faoi úinéireacht, fás fraoigh ar phlotaí, beartán nach stoc profáilte, beathú forlíontach foráiste d'eallach a bheidh ar siúl ar an mbeartán.
- Barrscoitheadh: barrscoitheadh gan a bheith déanta ag an suíomh ceart.

- Uiscechúrsaí a chosaint ó ghníomh Bólachta: gan aon bhólachtaí ar ghabháltas, fálú easnamhach ar na sruthchúrsaí.
- Mainneachtain caingean a chomhlánú laistigh d'am sonraithe nó thar théarma an chonartha.
- Mainneachtain na critéir incháilitheachta a choinneáil i rith thréimhse iomlán an chonartha
- Gníomh Clúdach Éan Fiáin nár seachadadh nó nár seachadadh agus nár coinníodh é chun sonraíochta
- Pórtha Neamhchoitianta nach gcoinnítear de réir Shonrú GLAS

Beart Cúnaimh Eisceachtúil Mairteola (BEAM)

- Ainmhithe nár chuir an feirmeoir a bhí ag déanamh iarratais ar an mbeart i láthair lena marú – i gcásanna áirithe dhíol feirmeoir ainmhithe le tréadóir eile agus díoladh an t-ainmhí ina dhiaidh sin le marú taobh istigh de chúpla lá.
- Ainmhithe a chuirtear i láthair lena marú lasmuigh de dhátaí tagartha.
- Iarratais dhéanacha.

Réimsí na Srianata Nádurtha (ANC)

- Bosca iarratais nár tic, agus gan aon iarratas déanta.
- Dlús íosta stoic nár coinníodh agus/nó 7 mí as a chéile de thréimhse íosta stoic nár comhlíonadh.

Scéim na bhFeirmeoirí Óga (YFS)

- Bosca iarratais nár tic, agus gan aon iarratas bliantúil déanta.

- Feirmeoir óg gan smacht éifeachtach agus fadtéarmach a fheidhmiú astu féin nó i gcomhpháirt.

Clár Géanómaíochta Sonraí Mairteola (BDGP)

- Níor comhlíonadh riachtanais tairbh stoic athsholáthair.
- Gan dóthain ainmhithe géinitíopáilte.

Scéim Feirmeoireachta Orgánach (OFS)

- Tá an t-iarratasóir freagrach go hiomlán as a gceadúnas agus a stádas orgánach a choinneáil, níl aon ról reachtúil ag an Oifigeach Achomhairc maidir le ceadúnas orgánach a bhronnadh nó a tharraingt siar.
- Ní mór do rannpháirtithe OFS a bheith ar an eolas go gciallóidh aistarraingt an cheadúnais orgánaigh ag an Roinn nó ag an gComhlacht Deimhnithe Orgánaigh, NÓ a cheadóidh dá gceadúnas orgánach dul i léig, laistigh de théarma conartha OFS foirceannadh ón Scéim agus gach cúnamh a íocadh a aisíoc.

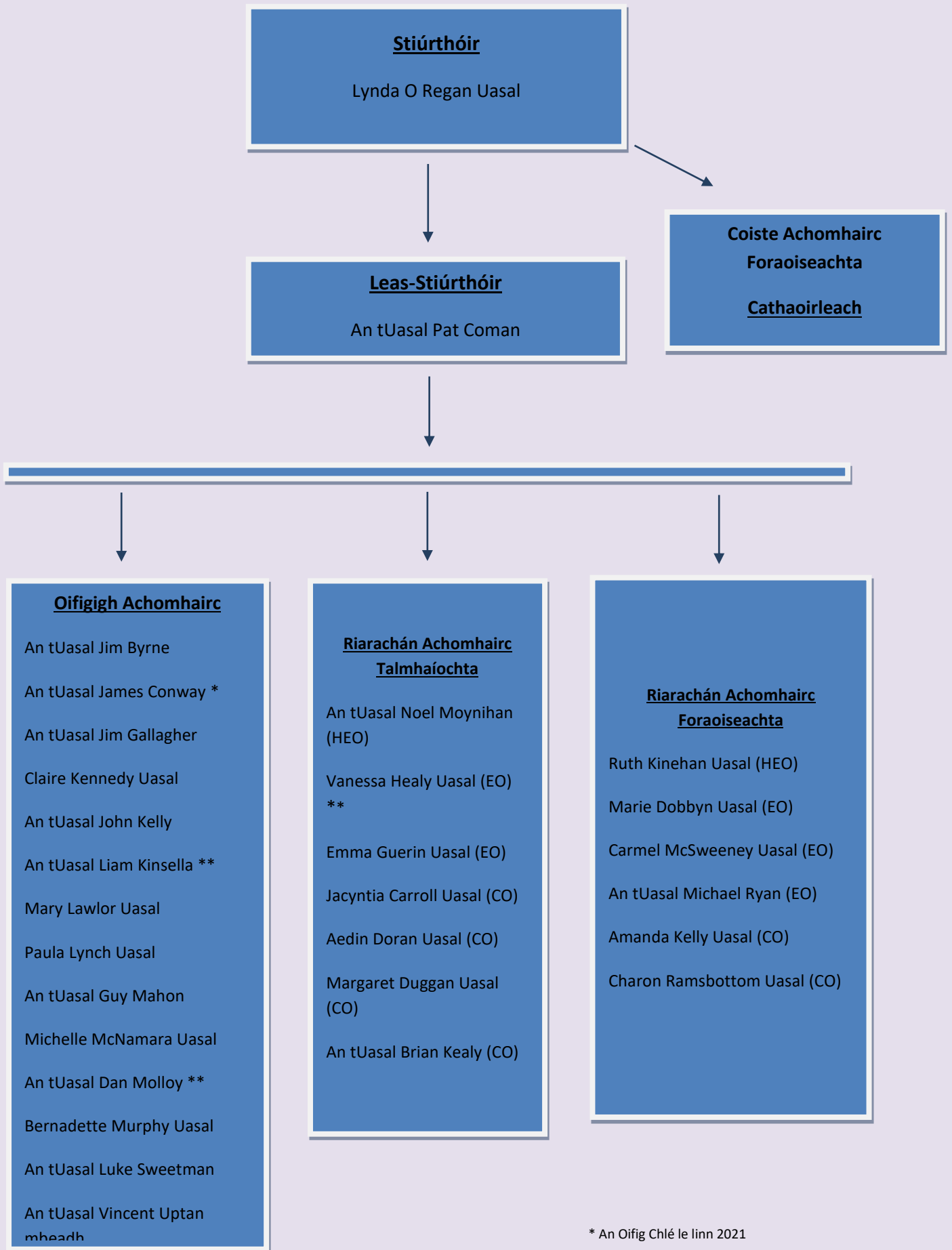

Aguisíní

Aguisín A	Cairt Eagraíochta na hOifige Achomhairc Talmhaíochta
Aguisín B	An tAcht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001, agus

Alt 35 den Acht Foraoiseachta 2014 lena leasaítear an tAcht um Achomhairc Talmhaíochta |
| Aguisín C | I.R. Uimh. 193/2002, na Rialacháin Achomhairc Talmhaíochta, 2002 |
| Aguisín D | Tagairt do reachtaíocht ábhartha eile |

Aguisín A

* An Oifig Chlé le linn 2021

**Chuaigh sé isteach san Oifig le linn 2021

Aguisín B

Uimhir 29 de 2001

AN TACHT UM ACHOMHAIRC TALMHAÍOCHTA, 2001

AILT A SHOCRÚ

Roinn

1. Léirmhíniú.
2. Oifigh achomhairc a cheapadh.
3. Stiúrtóir Achomhairc Talmhaíochta.
4. Leas-Stiúrtóir Achomhairc Talmhaíochta.
5. Feidhmeanna oifigeach achomhairc.
6. Neamhspleáchas oifigeach achomhairc.
7. Ceart achomhairc.
8. Éisteachtaí ó bhéal.
9. Cinntí.
10. Cinntí Athbhreithnithe ó Stiúrtóir agus oifigh achomhairc.
11. Achomhairc chun na hArd-Chúirte.
12. Uiríll faoin Acht um Scéim Náisiúnta Dearbhaithe Mairteola, 2000.
13. Uiríll ag déileálaithe ainmhithe agus éanlaithe áirithe.
14. Tuarascálacha bliantúla.

15. Rialacháin.

16. Rialacháin a leagan os comhair Thithe an Oireachtais.

17. Costais an Aire.

18. Leasú ar an gCéad Sceideal don Acht Ombudsman, 1980.

19. Gearrtheideal.

[Uimh. 29.] An tAcht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001. [2001.]

SCEIDEAL

Scéimeanna

Achtanna dá dtagraítear

Achtanna um Ghalair Ainmhithe, 1966 go 2001

An tAcht um Scéim Náisiúnta Dearbhaithe Mairteola, 2000, Uimh.

Acht an Ombudsman, 1980, Uimh.

Uimhir 29 de 2001

AN TACHT UM ACHOMHAIRC TALMHAÍOCHTA, 2001

ACHT CHUN FORÁIL A DHÉANAMH MAIDIR LE HOIFIGIGH ACHOMHAIRC A CHEAPADH CHUN
ATHBHREITHNIÚ A DHÉANAMH AR CHINNTÍ ACHOMHAIRC OIFIGEACH DE CHUID AN AIRE

TALMHAÍOCHTA, BIA AGUS FORBARTHA TUAITHE MAIDIR LE SCÉIMEANNA ÁIRITHE AGUS CHUN SOCRÚ A DHÉANAMH MAIDIR LE HÁBHAIR NASCTHA. [9 Iúil, 2001]

BÍODH SÉ ACHTAITHE AG AN OIREACHTAS MAR SEO A LEANAS:

1.—(1) San Acht seo—

ciallaíonn "oifigeach achomhairc" oifigeach achomhairc arna cheapadh faoi alt 2;

ciallaíonn "Státseirbhís" Státseirbhís an Rialtais agus Státseirbhís an Stáit;

ciallaíonn "Stiúrthóir" Stiúrthóir Achomhairc Talmhaíochta;

folaíonn "feidhmeanna" cumhachtaí, dualgais agus oibleagáidí;

ciallaíonn "Aire" an tAire Talmhaíochta, Bia agus Forbartha Tuaithe;

Ciallaíonn "forordaithe" forordaithe le rialacháin arna ndéanamh ag an Aire.

(2) San Acht seo—

(a) tagairt d'alt nó do Sceideal is ea tagairt d'alt nó do Sceideal don Acht seo, mura gcuirtear in iúl go bhfuil tagairt d'achtachán éigin eile beartaithe,

(b) tagairt d'fho-alt nó do mhír is tagairt d'fho-alt nó do mhír na forála ina dtarlaíonn an tagairt, mura gcuirtear in iúl go bhfuil tagairt d'fhoráil éigin eile beartaithe,

(c) foláíonn tagairt d'achtachán tagairt don achtachán sin arna leasú nó arna leathnú ag aon achtachán ina dhiaidh sin lena n-áirítear an tAcht seo nó faoi, agus

(d) forléireofar tagairt d'ionstraim reachtúil mar thagairt don ionstraim sin arna leasú, arna oiriúnú nó arna leathnú ag aon ionstraim reachtúil ina dhiaidh sin.

Oifigh achomhairc a cheapadh.

2.—Féadfaidh an tAire cibé agus an oiread sin dá oifigh nó dá hoifigh a cheapadh nó, tar éis roghnú ag comórtas atá i seilbh na gCoimisinéirí Státseirbhíse agus Ceapacháin Áitiúla, daoine eile a bhfuil poist acu laistigh den Státseirbhís, de réir mar is cuí leis nó léi, a bheith ina n-oifigh achomhairc chun críocha an Achta seo.

Stiúrthóir Achomhairc Talmhaíochta

3.—Déanfaidh an tAire, tar éis dó roghnú ag comórtas a bheidh ag an gCoiste um Cheapacháin Barrleibhéil sa Státseirbhís nó sa Státseirbhís agus sna Coimisinéirí um Cheapacháin Áitiúla, duine a cheapfaidh post laistigh den Státseirbhís mar phríomhoifigeach achomhairc ar a dtabharfar an Stiúrthóir Achomhairc Talmhaíochta, agus tugtar an "Stiúrthóir" air san Acht seo.

Leas-Stiúrthóir Achomhairc Talmhaíochta.

4.—Ainmneoidh an tAire duine de na hoifigh achomhairc chun gníomhú mar ionadaí don Stiúrthóir nuair nach mbeidh sé nó sí ar fáil.

Feidhmeanna oifigeach achomhairc.

5.—(1) Is iad feidhmeanna na n-oifigeach achomhairc breithniú agus cinntí a dhéanamh maidir le hachomhairc arna ndéanamh ag daoine lena mbaineann i gcoinne cinntí arna ndéanamh ag oifigh de chuid an Aire i leith iarratais ar theidlíocht faoi na Scéimeanna atá leagtha amach sa Sceideal.

(2) Féadfaidh an tAire, ó am go ham, an Sceideal a leasú le rialacháin chun aon Scéim nó cuid de Scéim a chur leis an Sceideal nó í a scriosadh ón Sceideal.

Neamhspleáchas oifigeach achomhairc.

6.—Beidh oifigh achomhairc, faoi réir an Achta seo, neamhspleách i gcomhlíonadh a bhfeidhmeanna.

Ceart achomhairc.

7.—(1) I gcás duine a bheith míshásta le cinneadh a thug oifigeach de chuid an Aire maidir le teidlíocht an duine sin faoi aon cheann de na Scéimeanna atá leagtha amach sa Sceideal, déanfar an cinneadh, ar fhógra achomhairc a thabhairt don Stiúrthóir, laistigh den tréimhse fhorordaithe agus san fhoirm fhorordaithe, a tharchur chuig oifigeach achomhairc.

(2) Féadfaidh rialacháin foráil a dhéanamh maidir leis an nós imeachta a leanúint ar achomhairc faoin Acht seo.

(3) Ní bheidh oifigeach achomhairc, agus ceist dá dtagraítear faoi fho-alt (1) á cinneadh, teoranta do na forais ar a raibh cinneadh an oifigh chinnidh bunaithe, ach féadfaidh sé cinneadh a dhéanamh maidir leis an gceist amhail is dá mbeadh cinneadh á déanamh den chéad uair.

(4) Cinnfidh oifigeach achomhairc achomharc, a luaithe is indéanta, ag féachaint d'aon treoirlínte arna n-eisiúint nó rialacháin arna ndéanamh ina leith seo ag an Aire.

Éisteachtaí ó bhéal.

8.—(1) Tionólfadh oifigeach achomhairc, má iarrann an t-achomharcóir amhlaidh é, éisteacht bhéil chun críche achomhairc dá dtagraítear dó nó di faoin Acht seo.

(2) Tionólfar éisteacht ó bhéal faoin alt seo go príobháideach.

(3) Féadfaidh achomharcóir ionadaíocht a dhéanamh dó féin nó di féin nó do dhuine eile ag éisteacht bhéil a achomhairc nó a hachomharc.

(4) I gcás go ndéanfaidh duine eile ionadaíocht d'achomharcóir ag éisteacht bhéil a achomhairc nó a hachomharc, féadfaidh an t-oifigeach achomhairc a bheidh ag éisteacht an achomhairc an t-achomharcóir a scrúdú, má mheasann an t-oifigeach achomhairc gur gá é.

(5) Beidh sé de chumhacht ag oifigeach achomhairc, ar éisteacht aon ní dá dtagraítear dó nó di faoin Acht seo, fianaise a ghlacadh ar mhionn nó ar dhearbhuí agus chun na críche sin mionnaí nó dearbhuithe a riaradh do dhaoine a bheidh ag fónamh mar fhinnéithe ag an éisteacht sin.

Cinntí.

9.—(1) Cuirfear cinneadh oifigigh achomhairc agus na cúiseanna leis an gcinneadh sin a dhéanamh in iúl i scríbhinn don achomharcóir.

(2) Is fianaise prima facie é doiciméad a airbheartóidh a bheith ina chinneadh a rinne oifigeach achomhairc faoin Acht seo agus a bheidh le síniú aige nó aici nó aici ar an gcinneadh a dhéanamh gan cruthúnas ar shíniú an oifigigh sin nó a cháil oifigiúil.

(3) Beidh cinneadh oifigigh achomhairc ar aon cheist dá dtagraítear dó nó di faoi alt 7(1), faoi réir ailt 10 agus 11, críochnaitheach agus dochloíte.

Cinntí Athbhreithnithe ón Stiúrthóir agus ó oifigigh achomhairc.

10.—(1) Féadfaidh oifigeach achomhairc, tráth ar bith aon chinneadh ó oifigeach achomhairc a athbhreithniú, más dealraitheach dó nó di go raibh an cinneadh earráideach i bhfianaise fianaise nua nó i dtaobh fíorais nua a tugadh chuig a fhógra nó a fógra ón dáta ar tugadh é, nó más dealraitheach dó nó di go ndearnadh aon athrú ábhartha ar imthosca ó tugadh an cinneadh.

(2) Féadfaidh an Stiúrthóir, tráth ar bith, aon chinneadh ó oifigeach achomhairc a athbhreithniú, más dealraitheach dó nó di go raibh an cinneadh earráideach mar gheall ar bhotún éigin a bheith déanta i ndáil leis an dlí nó leis na fíorais.

(3) Beidh éifeacht le cinneadh athbhreithnithe a thabharfar faoin alt seo ó cibé dáta a chinnfidh nó a mheasfaidh an t-oifigeach achomhairc lena mbaineann ag féachaint d'imthosca an cháis.

Achomhairc chun na hArd-Chúirte.

11.—Aon duine míshásta le—

(a) cinneadh oifigigh achomhairc, nó

(b) cinneadh athbhreithnithe an Stiúrthóra,

féadfaidh sé achomharc a dhéanamh in aghaidh an chinnidh nó an chinnidh athbhreithnithe, de réir mar a bheidh, chun na hArd-Chúirte ar aon cheist dlí.

Uiríll faoin Acht um Scéim Náisiúnta Dearbhaithe Mairteola, 2000. (*aisghairthe le Sceideal 1 An tAcht um Shláinte agus Leas Ainmhithe 2013*)

12.—(1) I gcás ina ndéanfar uiríll chuig an Aire faoi alt 15(2) nó 16(2) den Acht um Scéim Náisiúnta Árachais Mairteola, 2000, déanfaidh an tAire ar na huiríolla sin a fháil iad a tharchur, a luaithe is féidir, chuig an Stiúrthóir chun comhairle a fháil.

(2) Déanfaidh an Stiúrthóir, laistigh de 28 lá tar éis na huiríolla sin a fháil, iad a bhreithniú agus comhairle a thabhairt don Aire.

(3) Tabharfaidh an tAire aird ar aon chomhairle a thabharfar dó nó di faoin alt seo sula ndiúltoídh sé d'iarratas ar dheimhniú ceadaithe faoin Acht réamhráite a dheonú nó a chúlghairm.

Uiríll ag déileálaithe áirithe ainmhithe agus éanlaithe. (*aisghairthe le Sceideal 1 An tAcht um Shláinte agus Leas Ainmhithe 2013*)

13.—(1) I gcás ina ndéanfar uiríll chuig an Aire faoi Airteagal 8(1) d'Achtanna um Ghalair Ainmhithe, 1966 go 2001 (An tOrdú um Dhéileálaithe agus Áitribh Déileálaithe agus Déileálaithe a Cheadú agus a Chlárú), 2001 (I.R. Uimh. 79 de 2001), déanfaidh an tAire, ar na huiríll sin a fháil, iad a tharchur chuig an Stiúrthóir chun comhairle a fháil.

(2) Déanfaidh an Stiúrthóir, laistigh de 28 lá tar éis na huiríolla sin a fháil, iad a bhreithniú agus comhairle a thabhairt don Aire.

(3) Tabharfaidh an tAire aird ar aon chomhairle a thabharfar dó nó di faoin alt seo sula ndéanfaidh sé nó sí clárú a chúlghairm nó a chur ar fionraí nó diúltú duine nó áitreabh a chlárú faoin Airteagal 8 réamhráite.

Tuarascálacha bliantúla

14. .—(1) A luaithe is féidir tar éis dheireadh gach bliana, ach tráth nach déanaí ná 6 mhí ina dhiaidh sin, déanfaidh an Stiúrthóir tuarascáil don Aire ar a ghníomhaíochtaí nó ar ghníomhaíochtaí na n-

oifigeach achomhairc faoin Acht seo i rith na bliana sin agus cuirfidh an tAire faoi deara cóipeanna den tuarascáil a leagan faoi bhráid gach Tí den Oireachtas.²

(2) Beidh tuarascáil faoi fho-alt (1) i cibé foirm agus áireofar ann faisnéis maidir le cibé nithe (más ann) seachas iad siúd dá dtagraítear san fho-alt sin a ordóidh an tAire.

(3) Déanfaidh an Stiúrthóir, aon uair a iarrfaidh an tAire amhlaidh, faisnéis a thabhairt dó nó di i ndáil le cibé nithe a shonróidh sé nó sí maidir lena ghníomhaíochtaí nó lena gníomhaíochtaí nó gníomhaíochtaí oifigeach achomhairc faoin Acht seo.

Rialacháin.

15.—(1) Féadfaidh an tAire rialacháin a dhéanamh chun a chumasú don Acht seo lánéifeacht a bheith aige.

(2) Féadfaidh an tAire rialacháin a dhéanamh chun aon ní dá dtagraítear san Acht seo a fhorordú mar a fhorordaítear.

Rialacháin a leagan os comhair Thithe an Oireachtais.

16.—Leagfar gach rialachán a dhéanfaidh an tAire faoin Acht seo faoi bhráid gach Tí den Oireachtas a luaithe is féidir tar éis é a dhéanamh agus, má ritheann ceachtar Teach den sórt sin rún a chuirfidh an rialachán ar neamhní laistigh den 21 lá ar shuigh an Teach sin tar éis an rialachán a leagan os a chomhair, Cuirfear an rialachán ar neamhní dá réir sin ach gan dochar d'aon ní a rinneadh roimhe sin faoi.

Costais an Aire.

17.—Íocfar, a mhéid a cheadóidh an tAire Airgeadais, as airgead a sholáthróidh an tOireachtas, na caiteachais a thabhóidh an tAire i riaradh an Achta seo.

² Féach Sliocht as an Acht Foraoiseachta thíos (An tAcht um Achomhairc Talmhaíochta Leasaithe ag cur Alt 14 A nua leis)

Leasú ar an gCéad Sceideal ar an Acht Ombudsman, 1980.

18.—Leasaítear Cuid I den Chéad Sceideal a ghabhann leis an Acht Ombudsman, 1980, tríd an méid seo a leanas a chur in ionad "An Roinn Talmhaíochta":

"An Roinn Talmhaíochta, Oifigigh Achomhairc Bia agus Forbartha Tuaithe faoin Acht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001".

Gearrtheideal.

19.—Féadfar an tAcht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001, a ghairm den Acht seo.

SCEIDEAL 1 (arna leasú ag I.R. Uimh. 368 de 2021)

Scéimeanna

Deontas Foraoiseachta agus Scéim Préimhe

Scéim Roghanna Agra-Chomhshaoil (AEOS)

Tionscadal Píolótach Agra-Chomhshaoil

Scéim Oiliúna Agra-Chomhshaoil

Scéim Leasa Ainmhithe, Taifeadta agus Pórúcháin do Thréada Suckler (AWRBS)

Réimsí na Srianta Nádúrtha (ANC)

Limistéir ina bhfuil scéim Srianta Sonracha (Feirmeoireacht na nOileán)

Scéim Íocaíochta Bunúsach (BPS)

Clár Sonraí Mairteola (BDP)

Píolótach Éifeachtúlachta Comhshaoil Mairteola (BEEP)

Píolótach Éifeachtúlachta Comhshaoil Mairteola - Suckler (BEEP-S)

Beart Cúnaimh Eisceachtúil Mairteola (BEAM)

Íocaíocht Chríochnaitheoir Mairteola (BFP)

Scéim Géanómaíochta Mairteola (BGS)

Clár Sonraí Mairteola agus Géanómaíochta (BDGP)

Scéim Bithfhuinnimh

Clár Burren

Scéim Infheistíochta Lao (SFS)

Clár Lao Déiríochta-Mairteola

Clár Éifeachtúlachta Déiríochta

Scéim Dídhonraithe

Scéim Limistéir Faoi Mhíbhuntáiste (DAS) gan Athbhreithniú ar Chóras Aitheantais Beartán Talún
2013 (Athbhreithniú LPIS 2013) a áireamh

Scéim Feabhsúcháin Feirme

An Scéim um Chosaint Comhshaoil Foraoise (FEPS)

Ábhar Atáirgthe Acmhainní Géiniteacha Foraoise: Seastán Síil & Scéim Úllord Síil

Scéim na mBóithre Foraoise

Scéim Cúnaimh Deontais do Marts chun a n-oibriú mar Phointí Lárnacha

Taifeadadh (CPRS)

Scéim Ghlas, Ísealcharbóin, Agra-Chomhshaoil (GLAS)

Íocaíocht Ghlais

Scéim Caorach Féaraigh (GSS)

Scéim Deontais Cruatain

Scéim Forlíonta Ioncaim

Scéim Nuálach Teicneolaíochta Foraoise – Boilsciú Bonn Láir

Scéim Cúnaimh Suiteála (IAS)

Clár Aistrithe Eolais (KT)

Scéim Chaomhnaithe Choillearnach Dhúchasach

Scéim Choillearnach Dhúchasach

Scéim Choill na gComharsan

Gnéithe neamhluachála den Scéim Luachála Ar Fheirm d'Imoibreoírí TB agus Brucellosis

Torthaí-bhunaithe, Tionscadal Píolótach Agra-Chomhshaoil (REAP)

Scéim Feirmeoireachta Orgánach

Scéim Feirmeoireachta Orgánach 3

Damáiste d'Fhoroaisí a Chosc agus a Athchóiriú: Scéim Choillearnach a Athbhunú (Windblow)

Scéim um Chúnamh Próitéine

Scéim Choillearnach a athbhunú

Scéim Athbhunreachta 2014-2020

An Scéim um Chosaint Comhshaoil Tuaithe (REPS) 4 [368]

Scéim Luathscoir ón bhFeirmeoireacht

Scéim Cúnaimh Deontais d'Fhorbairt na hEarnála Orgánaí

Scéim Cúnaimh Deontais d'Fheabhsuithe ar Chaighdeáin Leasa Ainmhithe (Tithíocht Churtha)

Scéim um Chúnamh Infheistíochta do Bhainistíocht Dramhaíola Feirme (FWM)

Scéim um Chúnamh Infheistíochta d'Fhorbairt na hEarnála Gairneoireachta Tráchtála (gan cinntí a áireamh maidir le hiarratais ar cheadú le cur san áireamh sa scéim – 1ú céim)

Scéim um Chúnamh Infheistíochta chun Caighdeáin Sláinteachais Déiríochta a Fheabhsú (DHS)

Scéim um Chúnamh Infheistíochta i bhFiontair Mhalartacha (Saoráidí Tithíochta agus Láimhseála) (AES)

Scéim um Chúnamh Infheistíochta chun Áiseanna Próiseála Dramhaíola ar Fheirm a Léiriú

Scéim Leasa Caorach

Scéim Íocaíochta Aonair, gan Airteagal 37(2), 40 agus 42 de Chaibidil 2 de Rialachán na Comhairle (CE) Uimh.

1 IO L270, 21.10.2003, lch.1

Scéim Tithíochta Sow (Leas Ainmhithe)

Beart Corpraithe Tuí (SIM)

Tacaíocht don Scéim Deontais Feirmeoireachta Comhoibríoch

Scéim Nuachóirithe Talmhaíochta Spriocdhírithé (TAMS), lena n-áirítear – (RDP 2007-2013)

(a) An Scéim Trealamh Déiríochta

(b) An Scéim Leasa Éanlaithe

- (c) An Scéim Trealamh Fálaithe Caorach/Láimhseála Soghluaiste
- (d) An Scéim Leasa Tithíochta Cránach
- (e) An Scéim Bainte Uisce Báistí, agus
- (f) An Scéim Sábháilteachta Feirme

Scéim Nuachóirithe Talmhaíochta Spriocdhírthe II (TAMS II) RDP 2014–2020)

- (a) An Scéim Stórála Leasa Ainmhithe, Sábháilteachta agus Cothaitheach
- (b) An Scéim Trealamh Déiríochta
- (c) An Scéim Trealaimh um Scaipeadh Sciodair Astaíochtaí Íseal (NÍOS LÚ)
- (d) An Scéim Infheistíochta Caipitil Orgánach
- (e) An Scéim Infheistíochta Muice agus Éanlaith Chlóis
- (f) Scéim Infheistíochta Caipitil na bhFeirmeoirí Óga, agus
- (g) Scéim Infheistíochta Caipitil Curaíochta

Scéim Deontais Foirgníochta Feirme Traidisiúnta 2017 agus 2018

Scéim Íocaíochta Caorach Upland

Bearr Tacaíochta um Chaillteanas Barr a Bhaineann leis an Aimsir

Scéim Feabhsúcháin Coillearnaí

Scéim Suiteála na bhFeirmeoirí Óga

Scéim na bhFeirmeoirí Óga."

Aguisín C

I.R. Uimh 193 de 2002

RIALACHÁIN UM ACHOMHAIRC TALMHAÍOCHTA 2002

Déanaim féin, Joe Walsh, an tAire Talmhaíochta, Bia agus Forbartha Tuaithe, i bhfeidhmiú na gcumhachtaí a thugtar dom le hait 7 agus 15 den Acht um Achomhairc Talmhaíochta 2001, leis seo na rialacháin seo a leanas:

Lua agus Tosach Feidhme

1. (1) Féadfar na Rialacháin um Achomhairc Talmhaíochta 2002 a ghairm de na Rialacháin seo.
- (2) Tagann na Rialacháin seo i ngníomh an 13 Bealtaine 2002.

Sainmhíithe

2. Sna Rialacháin seo-

ciallaíonn "Acht" an tAcht um Achomhairc Talmhaíochta 2001;

ciallaíonn "achomharc" achomharc faoin Acht;

Ciallaíonn "Aonad Achomhairc Cheannais agus Premia" Aonad Achomhairc Cheannáiste agus Premia na Roinne Talmhaíochta, Bia agus Forbartha Tuaithe de bhun Chairt na gCeart d'Fheirmeoirí 1995;

ciallaíonn "fógra achomhairc" fógra achomhairc chuig an Stiúrthóir faoi alt 7(1) den Acht;

Ciallaíonn "Coiste Achomhairc REPS" Coiste Achomhairc na Scéime um Chaomhnú Comhshaoil Tuaithe de chuid na Roinne Talmhaíochta, Bia agus Forbartha Tuaithe.

Tagairtí d'oifigigh achomhairc a dháileadh.

3. Beidh an Stiúrthóir freagrach as na tagairtí dóibh faoi alt 7 den Acht a dháileadh i measc oifigigh achomhairc agus as na tagairtí sin a bhreithniú go pras.

Cinntí a d'fhéadfaí a achomharc agus socruithe idirthréimhseacha.

4. (1) Beidh feidhm ag an gceart achomhairc a shonraítear faoi alt 7 den Acht maidir le haon chinneadh a thabharfaidh oifigeach de chuid an Aire i leith teidlíocht duine faoi aon cheann de na Scéimeanna atá leagtha amach sa Sceideal don Acht a chuirtear in iúl don duine sin ar thosach feidhme na Rialachán seo nó dá éis seachas cinntí achomhairc an Aonaid Achomhairc Headage agus Premia agus an Choiste Achomhairc REPS a thugtar maidir le cinntí oifigeach de chuid an Aire a tógadh roimh an tosach feidhme sin.

(2) Leanfaidh daoine a raibh ceart achomhairc fhoirmiúil acu roimh thosach feidhme na Rialachán seo trí shocrú riaracháin chuig an gCeannáras agus chuig an Aonad Achomhairc Premia nó chuig an gCoiste Achomhairc REPS, ar feadh tréimhse 3 mhí ón tosach feidhme sin, beidh an ceart sin acu achomharc a dhéanamh chuig an Aonad sin nó chuig an gCoiste sin, de réir mar a bheidh, i gcoinne cinntí a rinne oifigigh de chuid an Aire a bhain leis na Scéimeanna lena mbaineann ar cuireadh in iúl do na daoine sin roimh an tosach feidhme sin.

Achomharc agus faisnéis a chur isteach atá le soláthar ag achomharcóir

5. (1) Beidh aon fhógra achomhairc i scríbhinn.

(2) Faoi réir mhír (3) den Rialachán seo, is é an tráth ar laistigh a fhéadfar achomharc a dhéanamh aon tráth suas go dtí deireadh 3 mhí ó dháta an fhógra faoi chinneadh oifigigh de chuid an Aire don achomharcóir.

(3) Féadfar achomharc, i gcás ina measfaidh an Stiúrthóir go bhfuil imthosca eisceachtúla ann, a dhéanamh tar éis na tréimhse dá dtagraítear i mír (2) den Rialachán seo.

(4) Beidh ráiteas i bhfógra achomhairc maidir leis na fórais agus na hábhair ar a bhfuil sé ar intinn ag an achomharcóir brath orthu.

(5) Cuirfidh achomharcóir chuig an Stiúrthóir, mar aon leis an bhfógra achomhairc, cibé fianaise dhoiciméadach is mian leis an achomharcóir a chur faoi bhráid an Stiúrthóra, mar aon leis an bhfógra nó lena hachomharc, agus beidh liosta d'aon doiciméid den sórt sin san fhógra.

(6) Féadfaidh duine ar mian leis achomharc a tharraingt siar é sin a dhéanamh trí fhógra i scríbhinn a sheoladh chuige sin chuig an Stiúrthóir.

Fógra achomhairc agus faisnéise atá le soláthar.

6.(1) Cuirfidh an Stiúrthóir gach fógra achomhairc in iúl don Aire.

(2) Tabharfaidh an tAire, i ndáil le gach fógra achomhairc, don Stiúrthóir –

ráiteas a léiríonn a mhéid a ligtear isteach nó a dhíospóidtear na fíricí agus an t-ábhar a chuireann an t-achomharcóir chun cinn, agus

aon fhaisnéis, doiciméad nó mír i gcumhacht nó i rialú an oifigigh chinnidh a bhaineann leis an achomharc.

(3) Féadfaidh an Stiúrthóir an tréimhse inar cheart aon ráiteas, faisnéis, doiciméad nó mír dá dtagraítear le mír (2) den Rialachán seo a shocrú.

Fógra achomhairc.

7. I gcás ina mbeidh fógra tugtha don Stiúrthóir faoi achomharc cuirfidh sé nó sí in iúl d'aon duine eile a mheasfaidh sé nó sí a bheith bainteach leis an achomharc.

Tuilleadh eolais le soláthar agus leasú ar phléadálacha.

8. Féadfaidh an t-oifigeach achomhairc dá dtagraítear achomharc tráth ar bith –

a cheangal ar an achomharcóir, ar an oifigeach cinntitheach, nó ar aon duine eile a láithreoidh

Ceadaíonn an t-oifigeach achomhairc a bheidh i gceist, tuilleadh sonraí maidir leis an achomharc a thabhairt dó nó di, i scríbhinn, aon fhógra achomhairc, ráitis nó sonraí a leasú ag aon chéim de na himeachtaí, agus an tréimhse a shocrú chun aon ráiteas nó sonraí den sórt sin a thabhairt ar cibé téarmaí is cuí leis nó léi.

Achomhairc achoimre.

9. I gcás ina mbeidh oifigeach achomhairc den tuairim go bhfuil aon achomharc dá dtagraítear dó nó di den chineál sin gur féidir é a chinneadh i gceart gan éisteacht ó bhéal, agus nár iarradh éisteacht den sórt sin faoi alt 8 den Acht, féadfaidh sé nó sí an t-achomharc a chinneadh gan an éisteacht sin.

Éisteachtaí.

10. Más rud é, i dtuairim an oifigigh achomhairc ar atreoraíodh achomharc chuige nó ar iarraidh ón achomharcóir faoi alt 8 den Acht, go gceanglófar éisteacht, déanfaidh an t-oifigeach achomhairc, a luaithe is féidir, dáta agus áit a shocrú don éisteacht, agus fógra réasúnach faoin éisteacht a thabhairt don achomharcóir, an t-oifigeach cinniúnach, agus aon duine eile a dhealraíonn don oifigeach achomhairc a bheith bainteach leis an achomharc.

Mainneachtain freastal ar éisteacht.

11. Más rud é, tar éis fógra a thabhairt faoi éisteacht a bheith tugtha faoi Rialachán 10 de na Rialacháin seo, go dteipfidh ar aon cheann de na páirtithe teacht i láthair ag an éisteacht, féadfaidh an t-oifigeach achomhairc a bheidh ag éisteacht leis an achomharc cinneadh a dhéanamh, dá rogha féin, dul ar aghaidh leis an éisteacht nó lena chur siar go dtí dáta níos déanaí agus áit arna socrú aige nó aici.

D'fhéadfaí cinneadh a dhéanamh maidir le hachomharc in ainneoin nár chomhlíon sé Rialachán.

12. Féadfaidh oifigeach achomhairc cinneadh a dhéanamh maidir le haon achomharc dá dtagraítear dó nó di faoin Acht, d'ainneoin mhainneachtain nó faillí aon duine aon cheanglas de chuid na Rialachán seo a chomhlíonadh.

Nós imeachta ag éisteacht.

13. (1) Is é an nós imeachta ag éisteacht faoin Acht ná cibé amhail an t-oifigeach achomhairc a bheidh ag éisteacht leis an achomharc.

(2) Féadfaidh oifigeach achomhairc a éisteann achomharc an éisteacht a chur siar nó a chur ar athló de réir mar is cuí leis nó léi.

(3) Féadfaidh oifigeach achomhairc, ag éisteacht achomhairc, aon ráiteas i scríbhinn nó ábhar eile atá fíordheimhnithe go cuí a admháil mar fhianaise prima facie ar aon fhíoras in aon chás ina gceapann sé nó sí gur cuí é.

Cinneadh an Oifigh Achomhairc.

14. (1) Tabharfaidh cinneadh oifigh achomhairc aird ar phrionsabail an cheartais nádúrtha agus comhlíonfaidh sé aon reachtaíocht agus téarmaí, coinníollacha agus treoirlínte iomchuí de chuid an Aire lena rialaítear nó a bhaineann leis an Scéim atá i gceist.

(2) Beidh cinneadh oifigh achomhairc i scríbhinn agus áireofar ann na cúiseanna leis an mbreith a chuirfear in iúl a luaithe is féidir don achomharcóir, don Aire agus d'aon duine eile lena mbaineann.

TUGTHA faoi mo Shéala Oifigiúil,

8 Bealtaine 2002

JOE WALSH TD

An tAire Talmhaíochta, Bia agus Forbartha Tuaithe

Aguisín D

Leasuithe ar an Acht um Achomhairc Talmhaíochta 2001:

33 de 2004. An tAcht um Bainistíocht Seirbhíse Poiblí (Earcaíocht agus Ceapacháin) 2004, lena leasaítear an tAcht um Achomhairc Talmhaíochta 2001

31 de 2014. An tAcht Foraoiseachta 2014, lena leasaítear an tAcht um Achomhairc Talmhaíochta 2001

15 de 2013. An tAcht um Shláinte agus Leas Ainmhithe 2013, lena leasaítear an tAcht um Achomhairc Talmhaíochta 2001

15 de 2020. An tAcht Foraoiseachta (Forálacha Ilghnéitheacha) 2020, lena leasaítear an tAcht um Achomhairc Talmhaíochta 2001

Ionstraimí Reachtúla arna ndéanamh faoin Acht um Achomhairc Talmhaíochta 2001:

I.R. Uimh. 558 de 2002 Rialacháin an Achta um Achomhairc Talmhaíochta 2001 (Leasú ar Sceideal) 2002

I.R. Uimh. 507 de 2004 Rialacháin an Achta um Achomhairc Talmhaíochta 2001 (Leasú ar Sceideal) 2004

I.R. Uimh 65 de 2006 Rialacháin an Achta um Achomhairc Talmhaíochta 2001 (Leasú ar Sceideal) 2006

I.R. Uimh. 584 de 2006 Rialacháin an Achta um Achomhairc Talmhaíochta 2001 (Leasú ar Sceideal)
(Uimh. 2) 2006

I.R. Uimh. 169 de 2008 Rialacháin an Achta um Achomhairc Talmhaíochta 2001 (Leasú ar Sceideal)
2008

I.R. Uimh.

I.R. Uimh. 10 de 2014 Rialacháin an Achta um Achomhairc Talmhaíochta 2001 (Leasú ar Sceideal)
2014

I.R. Uimh.

I.R. Uimh. 638 de 2016 Rialacháin an Achta um Achomhairc Talmhaíochta 2001 (Leasú ar Sceideal)
2016

I.R. Uimh. 219 de 2017 Rialacháin an Achta um Achomhairc Talmhaíochta 2001 (Leasú ar Sceideal)
2017

I.R. Uimh. 164 de 2018 Rialacháin an Achta um Achomhairc Talmhaíochta 2001 (Leasú ar Sceideal)
2018

I.R. Uimh 68 de 2018 Rialacháin an Choiste Achomhairc Foraoiseachta, 2018

I.R. Uimh. 556 de 2019 Rialacháin an Achta um Achomhairc Talmhaíochta (Leasú ar Sceideal) 2019

I.R. Uimh 415 de 2020 Rialacháin an Achta um Achomhairc Talmhaíochta (Leasú ar Sceideal) 2020

I.R. Uimh. 368 de 2021 Rialacháin an Achta um Achomhairc Talmhaíochta (Leasú ar Sceideal) 2021

I.R. Uimh 418 de 2020 Rialacháin an Choiste Achomhairc Foraoiseachta, 2020

Tá cóipeanna den reachtaíocht ar fad ar fáil ar shuíomh gréasáin Leabhar Reachtanna [na hÉireann](http://na.hÉireann) www.irishstatutebook.ie.